

Vuosikertomuksen sisältö ja raportointiperiaatteet

Fingrid laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-raportointistandardien ja arvopaperimarkkinalain mukaisesti. Toimintakertomus ja konsernin emoyhtiön tilinpäätös laaditaan Suomen kirjanpitolain sekä kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti. Henkilöstöä koskevat tiedot perustuvat henkilöstöhallinnon laskenta-järjestelmiin, ja niiden laskennassa noudatetaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta toimintakertomuksen laatimisesta. Ympäristötiedot on kerätty viranomaisille raportoitavista tiedoista ja omista tiedonkeruujärjestelmistä. Ulkopuolinen päästökauppatodentaja on todentanut hiilidioksidipäästöselvityksemme. Muilta osin yritysvastuun tietoja ei ole varmennettu.

Vastuullisuusraportointi kattaa Fingrid-konsernin oman toiminnan taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön kohdistuvat vaikutukset vuodelta 2011. Sovellamme vastuullisuusraportoinnissamme ensimmäistä kertaa kansainvälistä GRI G3.0 -raportointiohjeistoa (Global Reporting Initiative). Lisäksi raportoimme valitut tunnusluvut GRI:n energia-alan toimialakohtaisesta liitteestä. Sivulla 38 on GRI-ohjeistuksen ja raportin välistä vastaavuutta kuvaava taulukko. Olemme itse arvioineet, että raportointimme vastaa GRI-ohjeiston soveltamistasoa C. Soveltamistason on tarkistanut kolmas osapuoli, PricewaterhouseCoopers Oy. Keskitymme raportoinnissa kaikkein olennaisimpiin teemoihin ja noudatamme valtionyhtiöiden raportointiohjetta soveltuvien osien. Tavoitteemme on kehittää eri osa-alueiden kannalta tasapuolisesti kattavasti vastuullisuuteen liittyviä tiedonkeruujärjestelmiämme ja vastuullisuusraportointiamme sekä niihin liittyviä tunnuslukuja.

Fingrid raportoi vastuullisuudestaan vuosittain vuosikertomuksessa. Vastuullisuusraportoinnin raportointijakso on vuosikertomuksen tavoin tilikausi 1.1.–31.12.2011. Fingridin edellinen vuosikertomus julkaistiin 3.5.2011. Palautetta ja kysymyksiä vastuullisuudesta voi lähettää osoitteeseen viestinta@fingrid.fi.

Sisällys

- 4 **Fingrid Oyj lyhyesti**
- 6 **Toimitusjohtajan katsaus**
- 8 **Asiakkaat ja sidosryhmät**
  - Kantaverkkopalvelua selkeämmin ehdoin
- 14 **Talous ja rahoitus**
  - Epävarmuus jatkui rahoitusmarkkinoilla
- 16 **Sähköjärjestelmä**
  - Asiakkaana koko yhteiskunta
- 18 **Sähkömarkkinat**
  - Lisää läpinäkyvyyttä markkinoille
- 20 **Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito**
  - Kantaverkko kehittyi
- 24 **Tutkimus ja kehitys**
  - Tutkimus- ja kehitystoiminta tukee liiketoimintaa ja osaamista
- 26 **Maankäyttö ja ympäristö**
  - Ympäristövastuu osana arkea
- 30 **Henkilöstö**
  - Virtaa riittää
- 34 **Vastuullisuuden johtaminen**
  - Vastuullinen toiminta Fingridissä
- 38 **GRI-sisältöindeksi**
- 40 **Hallinto- ja ohjausjärjestelmä**
- 48 **Hallitus**
- 50 **Johtoryhmä**
- 52 **Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2011**

Fingrid Oyj lyhyesti

- Fingrid Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, joka vastaa sähkön siirrosta Suomen kantaverkossa.
- Maanlaajuinen kantaverkko on keskeinen osa Suomen sähköjärjestelmää. Kantaverkko on sähkönsiirron runkoverkko, johon ovat liittyneet suuret voimalaitokset ja tehtaot sekä alueelliset jakeluverkot.
- Suomen sähköjärjestelmä on osa yhteispohjoismaista sähköjärjestelmää. Yhteispohjoismainen järjestelmä on kytketty Keski-Euroopan järjestelmään tasavirtayhteyksin. Lisäksi Suomesta on Venäjälle ja Viroon tasasähköyhteydet.
- Fingridin vastuulla ovat kantaverkon käytön suunnittelu ja valvonta sekä verkon ylläpito ja kehittäminen. Lisäksi tehtävänä on osallistua eurooppalaisen yhteistyöjärjestö ENTSO-E:n toimintaan ja osallistua eurooppalaisten markkina- ja käyttökoodien laadintaan sekä verkkosuunnitteluun.
- Kantaverkkoon kuuluu 400, 220 ja 110 kilovoltin voimajohtoja noin 14 000 kilometriä sekä yli sata sähköasemaa.
- Sopimusasiakkailleen eli sähköntuottajille, verkkoyhtiöille ja teollisuudelle Fingrid tarjoaa kantaverkko-, rajasiirto- ja tasepalveluita. Sähkömarkkinoita Fingrid palvelee huolehtimalla riittävästä sähkönsiirtokapasiteetista, poistamalla siirtorajoituksia maiden väliltä ja antamalla tietoa markkinoista.
- Fingrid huolehtii siitä, että Suomi saa sähköä häiriötä. Lähivuosina rakennetaan lähes 3 000 kilometriä uusia voimajohtoja ja kolmisenkymmentä sähköasemaa.
- Omistajina valtio 53,1 %, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 19 % ja muut institutionaaliset sijoittajat 27 %.

- Yhtiö on perustettu 29.11.1996.
- Operatiivinen toiminta alkoi 1.9.1997.
- Liikevaihto 438 miljoonaa euroa.
- Taseen loppusumma 1,97 miljardia euroa.
- Fingrid omistaa 20 prosenttia sähköpörssi Nord Pool Spot AS:stä.
- Henkilöstö vuoden lopussa 266 (vakinaisessa työsuhteessa 252).
- Fingridin pääkonttori sijaitsee Helsingissä, ja yhtiöllä on toimipaikat myös Hämeenlinnassa, Oulussa, Petäjävedellä, Rovaniemellä ja Varkaudessa.

Fingridin perustehtävä

Fingridin tehtävä kantaverkkoyhtiönä on

- kehittää voimajärjestelmää
- siirtää toimintavarmasti sähköä
- edistää sähkömarkkinoita.

Fingridin arvot

- avoimuus
- tasapuolisuus
- tehokkuus
- vastuullisuus.

Fingridin visio

Fingridin tavoitteena on olla kantaverkkotoiminnan kansainvälinen esikuva.

Fingrid Oyj:n voimansiirtoverkko 1.1.2012

- 400 kV kantaverkko (4 300 km)
- 220 kV kantaverkko (2 600 km)
- 110 kV kantaverkko (7 500 km)

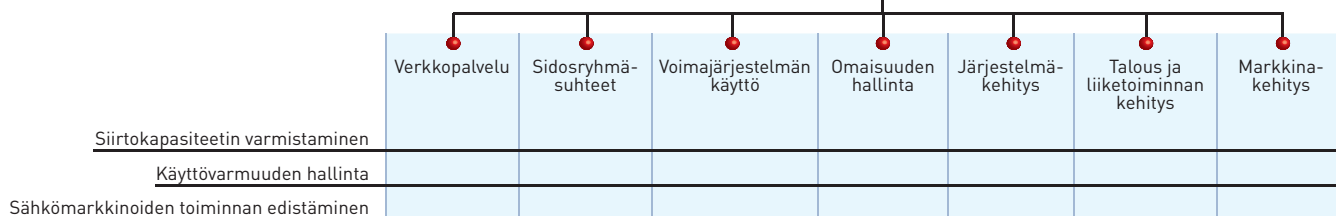
Lisäksi Fenno-Skan 1 -merikaapeli 400 kV (100 km)
ja Fenno-Skan 2 -merikaapeli 500 kV (100 km)

— muiden verkko

Pohjakartta © Karttakeskus Oy, Lupa L9505/12

Fingrid Oyj, organisaatio

Jukka Ruusunen, toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan katsaus

Toimintavuosi 2011 muistetaan vuotena, jolloin Suomen kantaverkkoon investoitiin rahalla mitattuna enemmän kuin koskaan aiemmin. Fingridin **kokonaisinvestoinnit** olivat noin 240 miljoonaa euroa. Vaikka seuraavan kymmenen vuoden aikana yhtiömme investoi kantaverkkoon yhteensä noin 1,7 miljardia euroa, vuosittaiset investoinnit eivät ylittäne pitkään aikaan vuoden 2011 investointitasoa. Poikkeuksellisen suurta euromääräistä investointitasoa selittää usean suuren investointiprojektin läpivien- ti samanaikaisesti.

Rakennamme kantaverkkoa asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti. Loppuvuonna 2011 poikkeuksellisen kovat myrskyt muistuttivat meitä jälleen kerran siitä, että modernille yhteiskunnalle on ensiarvoisen tärkeää turvata varma sähkönsaanti joka hetki. Toimivat sähkömarkkinat varmistavat sen, että sähkö tuotetaan, kulutetaan ja siirretään paikasta toiseen mahdollisimman tehokkaasti. Fingrid tekee hartiavoimin työtä, jotta asiakkaiden uusi sähköntuotanto saadaan toimintavarmasti liitettyksi kantaverkkoon. Kaiken tämän rinnalla uusimme ikääntyneitä, hyvin pal- velleita kantaverkon osia. Pitkäjänteisellä investointiohjelmallamme on keskeinen osa suomalaisten panostuksessa il- mastonmuutoksen torjuntaan.

Suomen **kantaverkon käyttövarmuus** oli edelleen hyvällä tasolla vuonna 2011. Laajan investointiohjelmamme vuoksi kantaverkossa on ollut ajoittain vaikeita keskeytystilan- teita, mutta niistä on selvitty mallikkaasti hyvässä yhteis- työssä asiakkaidemme kanssa. Ennätysmäinen salama- kesä ei merkittävästi näkynyt asiakkaille, vaikkakin häiriöitä

oli lukumääräisesti verkossa normaalia enemmän. Kanta- verkko selvisi hyvin myös loppuvuoden kovista myrskyistä. Hyvä käyttövarmuus ei ole itsestäänselvyys, ja kantaverk- koyhtiön on aina varauduttava pahimman tilanteen varalle. Vaihtelevat ja rajut sääilmiöt lisääntynevät ilmastonmuu- toksen myötä, ja tätä varten kantaverkko on pidettävä hy- vässä kunnossa ja meidän on kehitettävä toimintojamme. Tästä hyvänä esimerkkinä olimme toukokuussa aktiivises- ti mukana Suomen suurimmassa sähköhäiriöharjoitukses- sa, johon osallistui ennätysmäärä sähköyhtiöiden ja viran- omaisten edustajia.

Sähkömarkkinoiden toiminnan osalta vuosi 2011 oli siirto- rajoitusten vuosi. Pohjoismaisen vesivoimatuotannon mää- rä vaihteli ennätysellisen paljon, minkä vuoksi sähkönsiir- toverkot olivat lujilla. Sähköä siirrettiin ensin alkuvuonna Pohjoismaiden välillä suuria määriä idästä länteen ja sitten kesästä lähtien lännestä itään. Siirron pullonkaulat poistu- vat ainoastaan investoinneilla, ja Fenno-Skan 2 -tasasäh- köyhteys Suomen ja Ruotsin välille saatiin tässä mielessä hyvään aikaan markkinoiden käyttöön. Myös paljon kri- tiikkiäkin saanut Ruotsin hinta-aluejako marraskuun alus- sa tehosti järjestelmän toimintaa, kun markkinoiden ”nä- kymätön käsi” pääsi ohjaamaan tuotantoa ja sähkön siir- toa täysimääräisesti.

Fingrid sai huhtikuussa **uudet omistajat**. Omistusmuutokset pohjautuvat EU:n sisämarkkinadirektiiviin, joka on edel- lyttänyt siirtoverkkoyritysten eriyttämistä sähkön tuo- tantoa ja myyntiä harjoittavista yrityksistä maaliskuuhun 2012 mennessä. Edellisten omistajien tapaan uudet omis-

tajat ovat vahvasti sitoutuneet yhtiön pitkäjänteiseen kehittämiseen. Tavoitteena on huolehtia siitä, että valtakunnan keskeisin infrastruktuuri on myös jatkossa ansaitsemassaan kunnossa.

Asiakkaiden kannalta merkittävin uutinen lienee ollut vuoden 2012 alusta voimaan astunut **kantaverkkomaksujen korotus**. Yhtiöhän on jo usean vuoden ajan kertonut maksujen korotuspaineista liittyen mittavaan investointiohjelmaamme sekä kantaverkkotoiminnan markkinaehtoisten kustannusten kasvuun. Lopullinen korotusprosentti on keskimäärin 30. Uusi sopimuskausi on nelivuotinen, mutta kantaverkkomaksut tarkistetaan vuosittain. Kantaverkkotariffin rakenne säilyy pääosin samanlaisena kuin ennenkin, mutta sähkön tuottajien maksuosuus hieman kasvaa. Fingridin kantaverkkomaksut nousevat jatkossa portaittain tasolle, joka vastaa energiamarkkinaviranomaisen sallimaa kantaverkkotoiminnan tuottotasoa. Tästä huolimatta Fingridin kantaverkkomaksut ovat edelleen eurooppalaisittain alhaiset. Tämä perustuu yhtiön esimerkilliseen kustannustehokkuuteen kansainvälisestäikin tarkasteltuna.

Muuttuvassa maailmassa on hyvä tarkastella kriittisesti **omia toimintaperiaatteita**. Olemme toimintavuoden aikana koonneet uudella tavalla yhteen Fingridin vastuullisen toiminnan periaatteet, jotka kattavat laajasti yhteiskuntavastuun merkityksen yhtiölle. Fingridin rooli on hyvin keskeinen suomalaisessa yhteiskunnassa, ja tästä syystä vastuullisen toiminnan periaatteet ovat meille päivittäisen työn ohjenuora – onhan vastuullisuus yksi arvoistamme. Olemme myös uudistaneet maankäyttö- ja ympäristö-

politiikkaamme vastaamaan tämän päivän keskeisiin kysymyksiin näissä tärkeissä asioissa.

Vuoden 2012 teemana on edelleen suuren investointiohjelman toteuttaminen suomalaisten kuluttajien ja teollisuuden sähkönsaantia vaarantamatta. Olemme mukana torjumassa ilmastonmuutosta, sillä mahdollistamme Suomen ilmastoto- ja energiapolitiikan toteuttamisen vahvistamalla verkkoa uutta energiantuotantoa varten.

Valmistelemme uusien, vuosikymmenen loppuun suunniteltujen siirtoyhteyksien investointimahdollisuuksia viemällä vastuullisesti eteenpäin näihin hankkeisiin liittyviä ympäristövaikutusten arviointiprosesseja. Tulemme panostamaan työturvallisuuteen, joka vaatii jatkuvaa parantamista. Euroopan unionin kolmas energiamarkkinadirektiivi alkaa näkyä yhä enemmän käytännössä, kun lainsäädännöksi muuttuvien teknisten ja sähkömarkkinakoodien toteuttaminen etenee käytännön tasolle. Muiden aktiviteettien ohella muutamme uusiin ajanmukaisiin toimitiloihin vuoden 2012 lopulla.

Fingridille vuosi 2011 oli monessa mielessä hyvin mielenkiintoinen. Joukkueemme hitsautuu päivä päivältä paremmin yhteen, ja se näkyy myös tuloksissa. Kaikkien hienojen suoritusten takana ovat asiaansa uskovat, taitavat tekijät, joille suuri kiitos menestyksekkäästä vuodesta 2011.

Jukka Ruusunen
toimitusjohtaja

Asiakkaat ja sidosryhmät

KANTAVERKKOPALVELUA SELKEÄMMIN EHDGIN

Fingrid pyrkii aktiivisesti ja tehokkaasti edistämään vuorovaikutusta kantaverkkoasiakkaiden, sähkömarkkinatoimijoiden, viranomaisten ja maanomistajien kanssa. Asiakkaiden ja sähkömarkkinoiden tarpeet ovat Fingridissä verkkosuunnittelun ja sidosryhmätoiminnan perusta. Johtoreittejä suunniteltaessa ja johtojen kunnossapitotöiden yhteydessä maanomistajille, voimajohdon naapureille sekä muille asianosaisille varmistetaan mahdollisuus näkemystensä esille tuomiseen, keskusteluun ja yhteistyöhön hankesuunnitelmaan ja sen toteutukseen liittyvissä kysymyksissä.

Kantaverkkosopimuskausi 2008–2011 päättyi ja uusia sopimuksia vuosille 2012–2015 valmisteltiin yhteistyössä asiakkaiden ja energiamarkkinaviraston kanssa pitkin vuotta. Kantaverkkosopimukseen liitettiin aiemmin erilliset loisteho- ja loistehoreservisopimukset sekä reaaliaikaisen tiedonvaihdon sopimus.

Itse kantaverkkohinnoittelu on edelleen energiaperusteinen, ja kiinteästä liittymäpistemaksusta luovuttiin. Kantaverkkomaksuihin tehtiin vuodenvaihteessa keskimäärin 30 prosentin korotus vuodelle 2012. Jatkossa yksikköhinnat vahvistetaan vuosittain syyskuussa.

Venäjän rajasiirtopalvelun hinnoittelurakenne uudistettiin vuoden 2012 alusta alkaen. Rakenne jaettiin kolmeen kustannusperusteiseen osaan: rajan ylittävien johtojen kustannuksiin, rajasiirron osuuteen koko kantaverkon kustannuksista ja eurooppalaisen markkinapaikan ylläpitoon. Lisäksi 110 kilovoltin tuontiyhteydet eriytettiin erillisiin, Viipurin tuonnin mukaisiin sopimuksiin.

Uudet **tasepalvelusopimukset** tulivat voimaan vuoden alusta. Sopimusten rakennetta tarkistettiin ja muutettiin toistaiseksi voimassa oleviksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus mahdollistaa aikaisempaa paremmin muutosten hallinnan pohjoismaisen harmonisoinnin edetessä.

Uudet ENTSO-E:n valmistelemat **kantaverkkoon liittämistä säännöt** vaikuttavat jatkossa merkittävästi niin tuotannon kuin kulutuksen liittämiseen sekä kantaverkkoon että jakeluverkkoihin. Pisimmällä valmistelussa ovat voimalaitosten liittämisen tekniset ehdot. Verkkosäännöt ovat suoraan osa Suomen velvoittavaa lainsäädäntöä.

Kantaverkkoon liittymiskäytäntöä on tarkoitus yksinkertaistaa uusien liittymätoimien osalta siten, että liittymismaksun maksamisen jälkeen liittymätoimijalle ei enää koidu muita vuosittaisia maksuja. Uusi liittymismaksu kattaa jatkossa liittymiskentän perusparannukset ja uusimisen. Vanhojen liittymien osalta nykyiset sopimukset pysyvät voimassa ja uuteen käytäntöön siirrytään asiakkaiden kanssa tehtävien sopimusten mukaisesti.

Asiakkaiden kanssa jatkettiin tiivistä alueellista **verkkosuunnittelua**. Tuulivoimalaitosten liittämistä kantaverkkoon tehtiin paljon alustavia selvityksiä. Tuulivoimahankkeiden toteuma oli kuitenkin odotettua hitaampaa.

Uusi sähkömarkkinadirektiivi tuli voimaan maaliskuun alusta 2011. Sen pohjalta uudistettavan Suomen sähkömarkkinain valmistelun yhteydessä keskusteltiin vilkkaasti myös **kantaverkon määrittelystä** ja kattavuusperiaatteista. Lopullisesti kantaverkon laajuuden määrittävät kriteerit selviävät uuden sähkömarkkinain myötä vuoden 2012 aikana. Asiakaskunnan kanssa käydyissä keskusteluissa on tullut esille

Fingridin verkkosivuillaan avaama karttapalautepalvelu herätti kiinnostusta muun muassa Farmari 2011 -näyttelyssä.

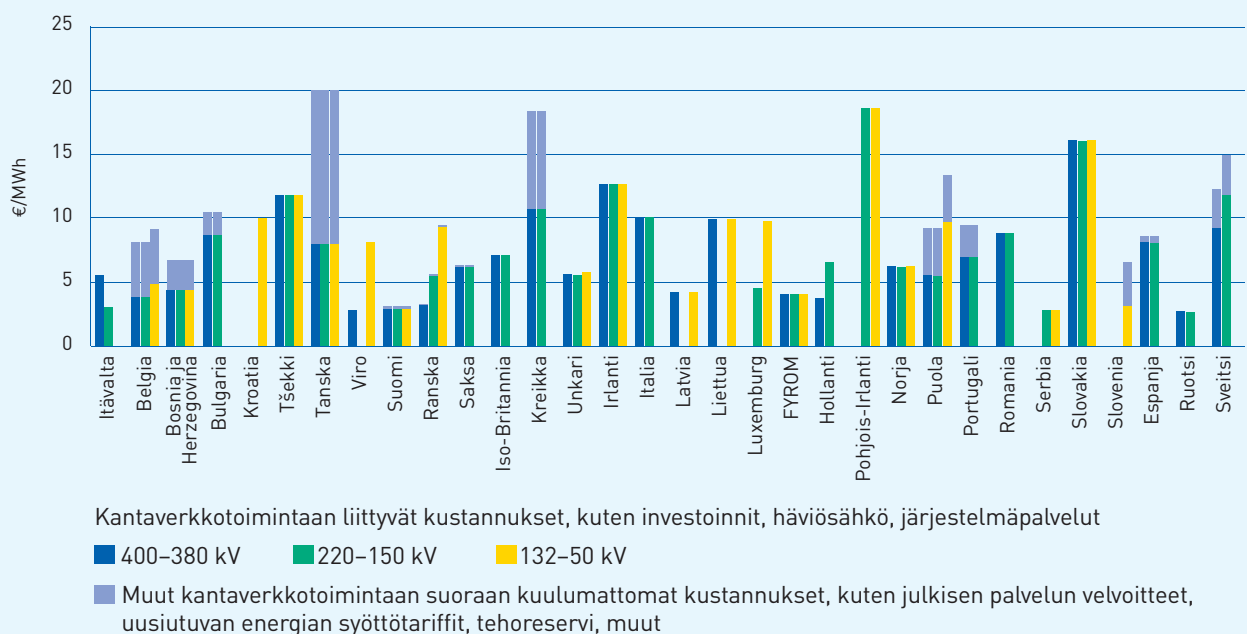
selvästi erilaisia näkemyksiä kantaverkon vastuista ja laajuudesta. On pohdittu, kuinka laajalle 110 kilovoltin verkon kattavuus tulisi ulottaa. Toisaalta yli 100 kilovoltin säteittäisiä, verkonhaltijoiden välisiä voimajohtoja on ehdotettu nykyistä laajemmin Fingridin vastuulle.

Uusi laki sähkön tuotannon ja kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta **tehoreservistä** tuli voimaan 1.3.2011. Lain soveltaminen alkoi lokakuun alusta. Fingridin kokonaan omis-

tama tytäryhtiö Finextra Oy allekirjoitti käyttö sopimukset tehoreservivoimalaitosten omistajien kanssa Inkoo 3:n, Vaskiluoto 3:n ja Kristiina 1:n käytöstä. Voimalaitosten yhteisteho on 600 megawattia. Finextra teki sopimukset tehoreservijärjestelyn kulujen kattamisesta kantaverkkoasiakkaiden kanssa.

Fingrid jatkoi **asiakasviestinnässään** hyväksi osoittautunutta käytäntöä, jossa yhtiön ajankohtaisista asioista kerrotaan vuoden aikana kolmessa eri asiakas- ja sidosryhmätilaisuus-

KANTAVERKKOPALVELUN HINTA SUOMESSA JA MUUALLA. ENTSO-E:N TARIFFIVERTAILU 2010.

nessa. Kevään Sähkömarkkinapäivää, alkusyksyn Kantaverkkopäivää ja loppuvuoden Käyttövarmuuspäivää oli mahdollista seurata myös webcasting-lähetyksinä internetistä suorana lähetyksenä ja jälkikäteen tallenteina.

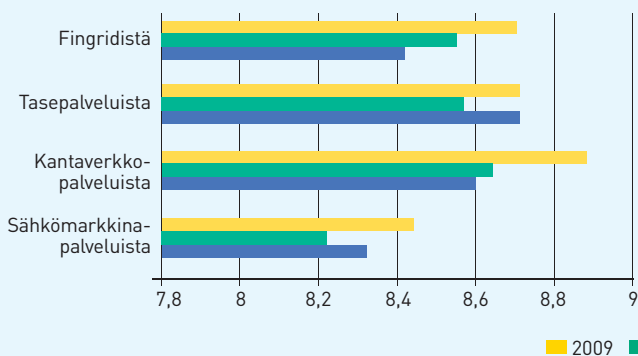
Vuoden aikana järjestettiin asiakkaiden kanssa lukuisia alueellisia tilaisuuksia liittyen kantaverkon kehittämiseen, sopimusehtoihin ja muihin ajankohtaisiin aiheisiin. Yhtiön verkko-

käyttö- ja markkinatoimikunnat ovat vakiinnuttaneet toimintansa merkittävänä kehitysfoorumina. Fingridin ja koko asiakaskunnan kahdensuuntaisena informaatiokanavana sekä neuvonantajana toimii yhtiön neuvottelukunta.

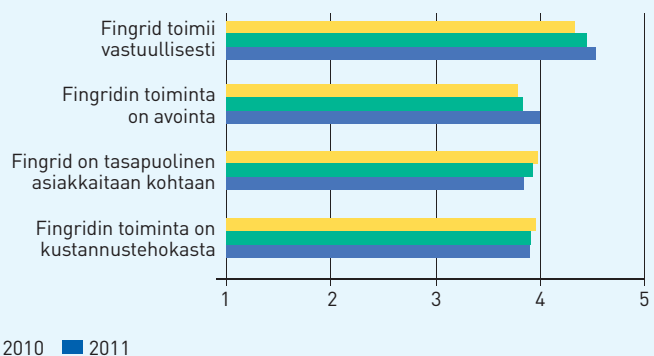
Asiakkaat kokivat edelleen Fingridin palvelut laadukkaiksi: yhtiö sai hyvän arvosanan vuosittain tehtävässä asiakastytyväisyyskyselyssä.

ASIAKAS- JA SIDOSRYHMÄTYTYVÄISYYS

Minkä arvosanan antaisit Fingridin toiminnasta kouluarvosana-asteikolla?

Arvioi väittämä asteikolla 1-5, 1=täysin eri mieltä...5=täysin samaa mieltä

Fingrid tutkii vuosittain asiakkaidensa ja sidosryhmiensä mielipiteitä yhtiön toiminnasta. Kysely on suunnattu paitsi asiakkaille myös viranomaisten, markkinatoimijoiden, palvelutoimittajien ja alan järjestöjen edustajille. Yhteensä vastaajia oli noin 120. Vuonna 2011 yhtiön yleisarvosana laski hieman. Arvosanaa alensi arvatenkin yhtiön suuri kantaverkkomaksujen korotus.

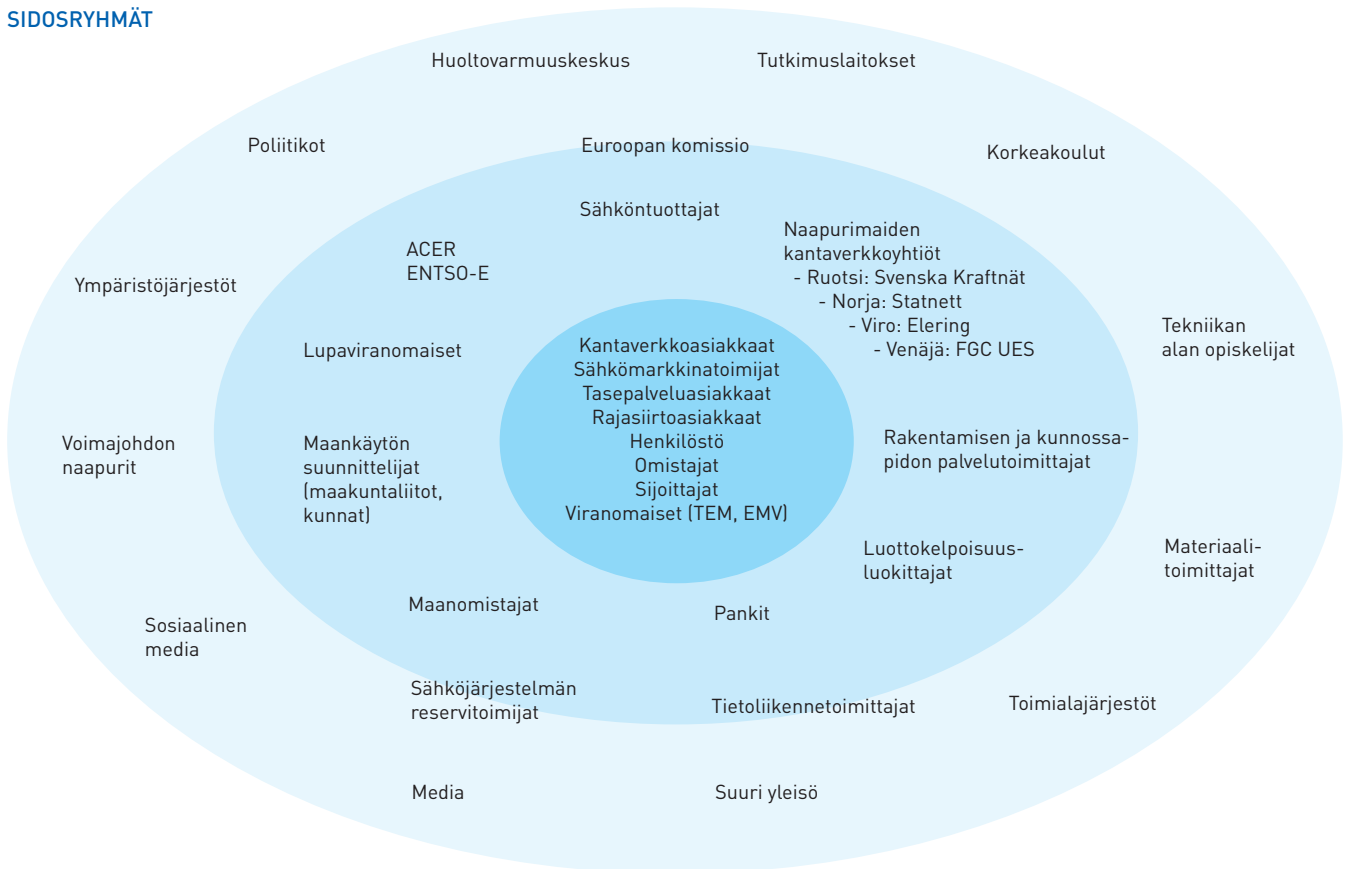
Fingridin arvoista vastuullisuus näkyy asiakkaiden ja sidosryhmien mielestä erittäin hyvin Fingridin toiminnassa. Yhtiö on panostanut myös avoimuuden lisäämiseen.

Suunnitteilla oleva Keski-Suomesta Oulujoelle suuntautuva 400 kilovoltin voimajohtohanke kiinnosti yleisöä Uuraisten koulukeskuksessa tammikuussa 2012.

SIDOSRYHMÄT

Fingrid on määritellyt sidosryhmänsä sisäisenä työryhmätyöskentelyä. Yhtiön tavoitteena on avoin ja tasapuolinen vuoropuhelu kaikkien sidosryhmien kanssa. Fingrid pyrkii keskustelemaan ja keräämään palautetta sidosryhmiltään sekä julkaisemaan toiminnastaan mahdollisimman avoimesti aineistoa kaikkien saataville.

Neuvottelukunta

Käyttötoimikunta

Asiakastoimikunnat ja neuvottelukunta

Fingridillä on neuvottelukunta ja kolme asiakastoimikuntaa. Neuvottelukunta on vuorovaikutuskanava asiakkaiden ja yhtiön välillä. Sen kautta yhtiö jakaa tietoa tilanteestaan ja suunnitelmistaan. Asiakasryhmien edustajat puolestaan voivat ottaa kantaa neuvottelukunnassa esitettyihin asioihin sekä tuoda käsiteltäväksi omia esityksiään. Neuvottelukunnan tehtävänä on edesauttaa kantaverkkoliiketoiminnan toteutumista sähkömarkkinalain periaatteiden mukaisesti.

Asiakastoimikunnat taas käsittelevät kukin oman osa-alueensa asioita: Käyttötoimikunnan tehtävänä on ottaa kantaa ja esittää näkemyksiä sähköjärjestelmän käyttöön ja käytövarmuuden hallintaan liittyviä menettelytapoja kehitettäessä. Markkinatoimikunta on keskustelufoorumi, joka auttaa yhtiötä pohjoismaisten ja eurooppalaisten sähkömarkkinoiden kehittämisessä. Verkkotoimikunnan tehtävänä on toimia verkon kehittämiseen liittyvänä yhteistyöelimenä.

Markkinatoimikunta

Verkkotoimikunta

Neuvottelukunta

Tapani Liuhala, Vattenfall Verkko Oy (puheenjohtaja)
 Kalle Ahlstedt, Fortum Power and Heat Oy
 Elina Engman, Kemira Oyj, 4/2011 saakka
 Heikki Hukkanen, Tornionlaakson Sähkö Oy
 Pentti Kellokumpu, Inergia Oy
 Markus Lehtonen, Helsingin Energia
 Karri Mäkelä, Nord Pool Finland Oy
 Arto Pajunen, Järvi-Suomen Energia Oy
 Timo Pylvänen, Savon Voima Oyj
 Mikko Rintamäki, Energiakolmio Oy
 Janne Savelainen, Lahti Energia Oy
 Seppo Tuomisto, Kemira Oyj, 9/2011 alkaen
 Pekka Tynkkynen, UPM-Kymmene Oyj
 Matti Tähtinen, Fingrid Oyj (sihteeri)

Käyttötoimikunta

Reima Päivinen, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)
 Ilona Erhiö, Vantaan Energia Sähköverkot Oy
 Hannu Halminen, Boliden Harjavalta Oy
 Erkki Nuortio, Kemijoki Oy
 Raimo Peltola, Fortum Power and Heat Oy
 Jaakko Puotinen, Stora Enso Oyj
 Jukka Rajala, Etelä-Pohjanmaan Alueverkko Oy
 Ismo Reinikka, E.ON Kainuun Sähköverkko Oy
 Erkki Tiippa, VR-Rata Oy Ab
 Kimmo Kuusinen, Fingrid Oyj (sihteeri)

Markkinatoimikunta

Juha Kekkonen, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)
 Kimmo Dahl, Kymppivoima Hankinta Oy, 8/2011 saakka
 Jukka-Pekka Häkli, Solidus Oy, 8/2011 saakka
 Antti Koskelainen, Suomen ElFi Oy, 8/2011 saakka
 Mika Laakkonen, Kymppivoima Hankinta Oy, 10/2011 alkaen
 Harri Mattila, Helsingin Energia
 Karri Mäkelä, Nord Pool Finland Oy
 Vesa Mäkilä, Turku Energia, 2/2011 saakka
 Karl-Henrik Nordblad, Fortum Power and Heat Oy
 Ilkka Salonen, Vattenfall Sähkönyynty Oy, 2/2011 saakka
 Ari Sormunen, Kuopion Energia, 2/2011 alkaen
 Anne Särkilahti, UPM-Kymmene Oyj
 Harri Tiittanen, Power-Deriva Oy, 10/2011 alkaen
 Jouni Väisänen, RAO Nordic Oy, 10/2011 alkaen
 Katja Lipponen, Fingrid Oyj (sihteeri)

Verkkotoimikunta

Kari Kuusela, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)
 Pasi Heinonen, LE Sähköverkko Oy
 Markku Hyvärinen, Helen Sähköverkko Oy
 Esa Kalla, Outokumpu Stainless Oy
 Jarkko Kohtala, Vattenfall Verkko Oy
 Arto Pajunen, Järvi-Suomen Energia Oy
 Pekka Pollari, UPM Sähkönsiirto Oy
 Antti Timonen, Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy
 Eero Vauhkala, Fortum Sähkönsiirto Oy
 Petri Parviainen, Fingrid Oyj (sihteeri)

Talous ja rahoitus

EPÄVARMUUS JATKUI RAHOITUSMARKKINOILLA

Fingrid varmistaa palvelujensa vakaan hintakehityksen suunnittelemalla pitkäjänteisesti yhtiön taloutta, riskien hallintaa, rahoitusta ja investointeja. Talousohjauksen keskeiset tavoitteet ovat toiminnan taloudellinen ennustettavuus, liiketoimintaprosessien kustannustehokkuus ja kustannusriskien hallinta sekä suorituskyvyn johtaminen ja strategian toteutuksen seuranta.

Kansainvälinen rahoitusmarkkinakriisi ja maailmantalouden kasvun hidastuminen vaikuttivat haitallisesti yritysten varainhankintaan: korollisen velan marginaalit nousivat ja markkinoille liikkeeseen laskeminen vaati tarkempaa ajoittamista kuin aikaisempina vuosina. Yhtiö hyötyi kuitenkin korkeasta luokituksestaan epävarmassa talous- ja rahoitusmarkkinatilanteessa.

Luottoluokituslaitos Standard & Poor's Rating Services (S&P) nosti ensin huhtikuussa 2011 Fingridin luottoluokituksen A+ tasolta AA-tasolle Suomen valtion lisätessä omistustaan yhtiöstä 53 prosenttiin, kun Pohjolan Voima Oy ja Fortum Power and Heat Oy myivät 50 prosentin omistuksensa Suomen valtiolle ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle. Joulukuussa 2011 S&P asetti vahvempina pidettyjen euromaiden AAA:n luottoluokitukset ensin negatiiviseen tarkkailuun, mikä johti tammikuussa 2012 Suomen valtion AAA-luokituksen säilymiseen, mutta näkymän muuttamiseen vakaasta negatiiviseksi. Fingridin AA-luokitus säilyi, mutta Suomen valtion näkymän muuttamisen seurauksena myös Fingridin näkymä muuttui vakaasta negatiiviseksi tammikuussa 2012.

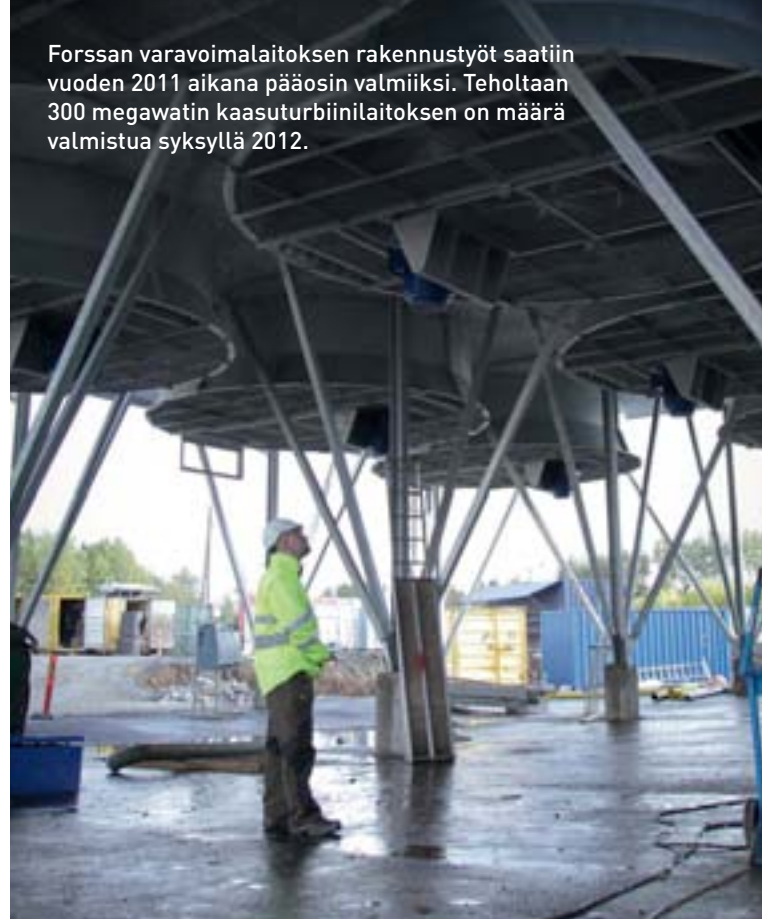
Fingridillä on luottoluokitus myös Moody's Investors Serviceltä ja FitchRatingsiltä. Moody's päivitti 13.12.2011 Fingridin luottoluokituksen ja säilytti sen ennallaan. Pitkäaikainen luokitus on A1 ja lyhytaikainen luokitus P-1. Tulevaisuuden näkymä muuttui negatiivisesta vakaaksi. Kansainvälisistä luottoluoki-

tuslaitoksista Fitch Ratings vahvisti 21.10.2011 Fingridin pitkäaikaisen luottoluokituksen A+ tasolle ja lyhytaikaisen F1 tasolle. Näkymä vaihtui negatiivisesta vakaaksi.

Yhtiön pääomarakenne on velkapainoitteinen. Sijoittajasuhde-toiminta perustuu pitkäjänteiseen yhteistyöhön pankkien sekä institutionaalisten joukkovelkakirjasijoittajien kanssa. Yhtiöllä on 1,5 miljardin euron kansainvälinen joukkovelkakirjalainao-hjelma, jonka puitteissa on laskettu liikkeeseen 783 miljoonaa euroa joukkovelkakirjalainoja. Fingrid laski syksyllä muun muassa Ruotsin pääomamarkkinoilla liikkeeseen yhden miljardin kruunun joukkovelkakirjalainan. Pohjoismaiden Investointipankin (NIB) kanssa allekirjoitettiin toinen 20 miljoonan euron laina Suomen ja Viron välille rakennettavan merikaapelihankkeen, EstLink 2:n, rahoittamiseksi. Yhtiö hyödynsi rahoituksessaan myös kansainvälistä yritystodistusohjelmaansa, ja tilikauden lopussa oli laskettuna liikkeeseen 207 miljoonan euron edestä yritystodistuksia.

Talousohjauksen keskeiset tavoitteet ovat toiminnan taloudellinen ennustettavuus, liiketoimintaprosessien kustannustehokkuus ja kustannusriskien hallinta sekä suorituskyvyn johtaminen ja strategian toteutuksen seuranta. Kantaverkko on yksi osa Suomen keskeisintä infrastruktuuria ja maamme merkittävät rajasiirtoyhteydet välttämättömiä sähkömarkkinoiden edelleen kehittämiseksi niin Pohjoismaissa kuin Euroopassa. Siksi suunnittelemme pitkäjänteisesti yhtiön taloutta, riskien hallintaa, rahoitusta ja keskeisiä investointihankkeitamme.

Tämä tarkoittaa yritystalouden näkökulmasta kustannustehokasta toimintaa, kantaverkkohinnoittelun säilymistä eurooppalaisella vertailutasolla, omistajien tuottotavoitteiden saavuttamista sekä vakaata pääomarakennetta ja korkean luottoluokituksen säilyttämistä. Yhtiön strategian toteutusta mitataan sähkömarkkinoiden toiminnan, käyttövarmuuden ja kustannustehokkuuden osalta kuukausittain ja vuositasolla. Kyseisille osa-

Forssan varavoimalaitoksen rakennustyöt saatiin vuoden 2011 aikana pääosin valmiiksi. Teholtaan 300 megawatin kaasuturbiinilaitoksen on määrä valmistua syksyllä 2012.

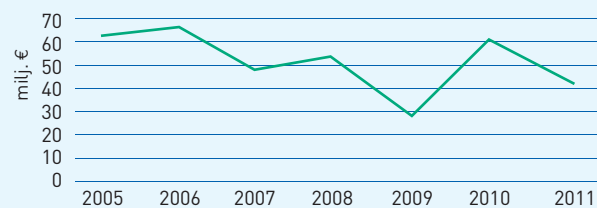
alueille asetettujen yhtiön strategisten mittareiden tavoitteet eivät täysin täyttyneet tilikauden aikana. Mittarikeskiarvoa alensivat Suomen ja Ruotsin aluehintaerot, muutama vaikea pitkäkestoinen häiriö ja markkinaehtoisten kustannusten nousu. Fingridin pääoman tuottotavoitteet eivät täysin täyttyneet ja tilikauden 2011 voitto aleni edellisvuodesta 33 miljoonaan euroon (42 milj. euroa vuonna 2010).

Tulosta heikensivät sähkön kulutuksen aleneminen teollisuuden tuotannon hiipumisen ja leudon loppuvuoden seurauksena. Sähkön kulutus aleni 3,8 prosenttia. Suurin osa yhtiön kuluista on markkinaehtoisia, ja niiden muutokset vaikuttavat yhtiön tulokseen. Reservikulut nousivat, kun taas alhaisemmat sähkön aluehinnat alensivat häviösähkökustannuksia. Korkotaso nousi tilikaudella 2011 edelliseen tilikauteen verrattuna, vaikkakin korkotaso alkoi uudelleen laskea tilikauden lopussa maailman talouden hidastumisen ja Euroopan keskuspankin ohjauksen laskujen myötä. Rahoituskulut nousivat 19,2 miljoonaan euroon.

Energiamarkkinavirasto valvoo verkkoyhtiöiden **tuoton kohtuullisuutta**. Viraston Fingridille vahvistama alituotto vuosilta 2005–2007 oli noin 100 miljoonaa euroa. Energiamarkkinaviraston alustavan tiedon mukaan alituotto vuosilta 2008–2010 oli noin 190 miljoonaa euroa. Uusi valvontajakso alkoi 1.1.2012 ja päättyy 30.12.2015.

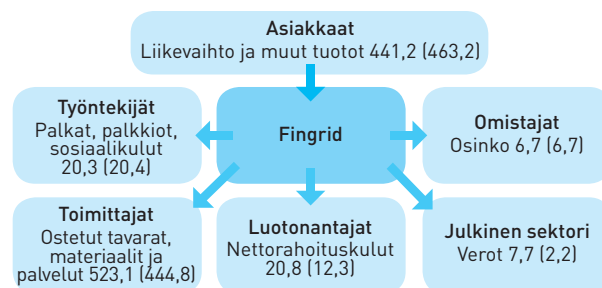
Yhtiön merkittävän investointiohjelman vuoksi korollisten velkojen määrä nousi 1 224 miljoonaan euroon. Fingrid korotti vuoden 2012 alusta kantaverkkosiirron tariffeja 30 prosenttia lisätäkseen tulo-rahoituksen osuutta kantaverkkoon tehtävien investointien rahoituksesta. Toisaalta korotukset edesauttavat sääntelyn salliman tuloksen saavuttamista sopimuskauden 2012–2015 aikana. Yhtiön omavaraisuusasteessa tavoitellaan 30 prosentin tasoa.

VOITTO ENNEN VEROJA, ILMAN JOHDANNAISTEN KÄYVÄN ARVON MUUTOKSIA

LUOTTOLUOKITUKSET

	Pitkäaikainen velka	Lyhyt-aikainen velka	Näkymä
Fitch Ratings 21.10.2011	A+	F1	Vakaa
Moody's Investors Service 13.12.2011	A1	P-1	Vakaa
Standard and Poor's 17.1.2012	AA-	A-1+	Negatiivinen

Fingridin toiminnasta syntyvä taloudellinen hyöty eri sidosryhmille, milj. €.

Sähköjärjestelmä

ASIAKKAANA KOKO YHTEISKUNTA

Fingridin maanlaajuinen kantaverkko sekä ulkomaan-yhteydet ovat keskeinen osa Suomen sähköjärjestelmää. Yhtiön toiminta vaikuttaa suoraan yhteiskunnan toimivuuteen eli jokaisen suomalaisen arkeen ja hyvinvointiin. Fingridillä on järjestelmävastuu eli velvollisuus pitää huolta maamme sähköjärjestelmästä.

Suomen sähkönkulutus aleni 3,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna teollisuustuotannon laskun ja lämpimän loppuvuoden seurauksena. Suomessa kulutettiin vuonna 2011 sähköä 84,4 terawattituntia (87,7 terawattituntia vuonna 2010). Fingridin verkossa sähköä siirrettiin 64,2 terawattituntia (68,1 terawattituntia), joka vastasi 76:tta prosenttia Suomen kulutuksesta.

Sähkönkulutus nousi Energiategollisuuden mittauksen mukaan kaikkien aikojen ennätykseen helmikuun puolivälin kovilla pakkasilla, jolloin tuntikulutus oli lähes 15 000 megawattituntia. Suomi on huippukulutustilanteissa riippuvainen sähkön tuonnista. Talven huippukulutustunnilla kotimaisen tuotannon osuus oli hieman yli 12 000 megawattituntia ja loppu katettiin tuonnilla naapurimaista. Sähköverkon rajajohdoilla huippukulutusviikolla esiintyneistä häiriöistä huolimatta sähkön riittävyys Suomessa ei ollut vaarassa.

Sähkön siirto Suomen ja Ruotsin välillä oli alkuvuonna pääosin vientä, mutta kääntyi kesällä suureen tuontiin. Siirtokapasiteetin käytettävyys oli aiempien vuosien tasolla. Markkinoille tarjottavaa kapasiteettia rajoitettiin ajoittain

muun muassa Fenno-Skan 2 -yhteyden rakennustöiden takia. Ruotsissa käyttöön otetut hinta-alueet ja Fenno-Skan 2 -yhteys toivat mukanaan muutoksia sähkön siirron jakautumiseen pohjoisen vaihtosähköyhteyksien ja etelän tasasähköyhteyksien välillä. Ajoittain Suomi oli läpisiirtomaa sähkön siirtyessä Pohjois-Ruotsista Suomeen ja edelleen tasasähköyhteyksiä pitkin takaisin Ruotsiin. Fingrid ja Ruotsin kantaverkkoyhtiö Svenska Kraftnät ovat sopineet siirtojen ohjaamisen periaatteet siten, että fyysinen siirto määräytyy niin, että kantaverkkojen kokonaishäviöt minimoidaan.

Sähkön siirto Virosta kääntyi alkuvuoden tuontipainotteisuudesta kesän ja syksyn aikana vienniksi Viroon. Estlink-yhteyden huoltotöistä ei aiheutunut merkittäviä rajoituksia markkinoille tarjottavaan kapasiteettiin.

Sähkön tuontikapasiteetti Venäjältä oli käytössä lähes täysimääräisesti alkusyksyyn asti, jonka jälkeen tuonti on ollut siirtokapasiteetin sallimaa määrää pienempää. Heinäelokuussa tuontikapasiteettia rajoittivat Viipurin tasasähköaseman sekä Venäjän verkon huoltotyöt.

Kantaverkossa oli toimintavuonna **normaalia enemmän häiriöitä** ja häiriöaika kantaverkkoasiakkaiden liittymispistettä kohti oli keskimääräistä suurempi. Häiriöiden lukumäärää nostivat kesän runsaat ukkoset. Häiriöaikaa kasvativat erityisesti joulunajan myrskyissä kantaverkkoon liittyneissä asiakkaiden haarajohdoissa olleet viat, joiden vaikutukset näkyivät myös kantaverkossa. Kantaverkko selvisi myrskyistä niiden voimakkuuteen nähden hyvin. Toukuussa järjestettiin Voimatalouspoolin johdolla suurin Suomessa koskaan pidetty häiriönselvitysharjoitus. Harjoituk-

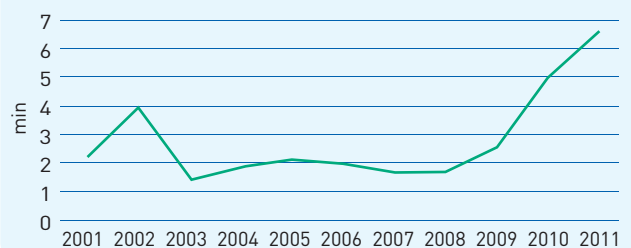
sessä testattiin erityisesti sähköyhtiöiden ja viranomaisten välistä yhteistyötä kantaverkon vakavassa ja pitkittyneessä häiriötilanteessa.

Kantaverkon investointien vuoksi verkossa on ollut useita **vaikeita siirtokeskeytystilanteita** etenkin Pohjanmaalla, Lounais-Suomessa, Etelä-Savossa ja Lapissa. Niistä on selvitty mallikkaasti etukäteissuunnittelulla ja hyvällä yhteistyöllä asiakkaiden kanssa.

Taajuusohjattujen **reservien hankinnassa** siirryttiin vuoden alussa uuteen vuosi- ja tuntimarkkinoiden avulla tehtävään hankintaan. Uudistetulla hankintamenetelmällä reservien määrän ennustettavuus ja optimointi on aiempaa helpompaa. Toukokuussa Lappeenrannan Lämpövoiman kanssa tehtiä sopimus Mertaniemi 2 -voimalaitoksen käytöstä kasvatti Fingridin nopean häiriöreservin määrää. Pohjoismaiset kantaverkkoyhtiöt ovat yhteistyössä selvittäneet taajuusohjattujen reservien teknisiä vaatimuksia sekä määriä taajuuden laadun heikkenemisen pysäyttämiseksi. Selvityksen perusteella tultaneen ottamaan käyttöön myös kokonaan uusi Manner-Euroopan käytännön mukainen reservilaji seuraavien vuosien aikana.

Kantaverkon **häviöiden määrä** oli hieman keskimääräistä suurempi.

KANTAVERKON HÄIRIÖISTÄ AIHEUTUNEET KESKEYTYKSET LIITTYMISPISTEISSÄ

VOIMAJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖ

	2011	2010	2009	2008	2007
Sähkön kulutus Suomessa TWh	84,4	87,7	81,3	87,2	90,3
Fingridin siirtovolyymi TWh	64,2	68,1	62,8	65,4	68,2
Fingridin häviösähkövolyymi TWh	1,2	1,1	1,0	1,0	1,1
Fingridin häviöt siirretystä energiasta, %	1,8	1,7	1,5	1,6	1,6
Sähkön siirto Suomi–Ruotsi					
vienti Ruotsiin TWh	4,0	5,7	4,1	4,2	3,7
tuonti Ruotsista TWh	5,9	2,8	2,7	3,7	4,0
Sähkön siirto Suomi–Viro					
vienti Viroon TWh	0,5	0,2	0,1		
tuonti Virolta TWh	1,6	2,0	1,8	2,3	1,9
Sähkön siirto Suomi–Venäjä					
tuonti Venäjältä TWh	10,8	11,6	11,7	10,9	10,2

Sähkömarkkinat

LISÄÄ LÄPINÄKYVYYTTÄ MARKKINOILLE

Fingrid kehittää sähkömarkkinoiden toimintaa yhteistyössä asiakkaidensa, sähkömarkkinatoimijoiden, kantaverkkoyhtiöiden ja viranomaisten kanssa. Yhtiö kehittää markkinoiden toiminnan mahdollistavia yhteisiä sääntöjä sekä sähkömarkkinoiden tehokkaan toiminnan ja läpinäkyvyyden takaavia toimintamalleja. Tavoitteena on minimoida markkinoita haittaavat verkon pullonkaulat sekä luoda perusta sähkön hinnan tehokkaalle muodostumiselle.

Toimintavuosi alkoi **pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla** niukan vesivoimatarjonnan sävyttämänä. Samaan aikaan sähkön kysyntä oli vahvaa, mihin vaikutti osaltaan kylmä ja pitkä talvi. Kesää kohden vesitilanne alkoi nopeasti parantua ja syksyyn tultaessa vesivarastot olivat lähes täynnä. Taloustilanne ja lämmin sää heikensivät samalla sähkön kysyntää loppuvuoden aikana. Vuoden päättyessä Suomen aluehinta oli 50 prosenttia alhaisempi kuin vuoden alussa.

Hintapiikeiltä vältyttiin talvipakkasilla. Sähkön suurkäyttäjien oletetaan olleen aiempia vuosia paremmin varautuneita huippukulutustilanteisiin ja leikanneen tarvittaessa kuluistaan. Manner-Euroopan ja Pohjoismaiden välisiä siirtoyhteyksiä pystyttiin myös käyttämään aiempaa tehokkaammin hyväksi ns. markkinakytkentämenettelyllä, jonka pörsit ja kantaverkkoyhtiöt ottivat käyttöön vuoden 2010 lopulla. Manner-Euroopan tarjonta hillitsi osaltaan hintakehitystä.

Siirtoverkon pullonkaulat rajoittivat Suomen sähkökauppaa Pohjoismaiden kanssa. Siirtokapasiteettia oli tarjolla suunnilleen normaali määrä, mutta alkuvuoden kuivuus lisäsi merkittävästi vientikysyntää ja vastaavasti loppuvuoden vesivoiman runsaus tuontikysyntää. Suomen ja Ruotsin rajalla oli pullonkauloja 23 prosenttia ajasta ja maiden markkinahinnat erosivat usein jopa kymmeniä euroja megawattitunnilta. Loppusyksystä tilanne tasaantui, mihin vaikutti osaltaan uuden Fenno-Skan 2 -kaapelin saaminen markkinoiden käyttöön kuukausi etuajassa.

Siirtokapasiteetin suuren kysynnän vuoksi Fingridille kertyi merkittävästi niin sanottuja pullonkaulatuloja, noin 15,8 miljoonaa euroa (9,0 milj. euroa vuonna 2010).

Marraskuussa Ruotsin markkinat jaettiin neljään **hinta-alueeseen**. Syynä olivat siirtoverkon rakenteelliset pullonkaulat, joita ei voida markkinaehtoisesti muutoin hoitaa lyhyellä aikavälillä, vaan ne edellyttävät verkon vahvistusinvestointeja. Hinta-aluejako lisäsi jonkin verran sähkön läpisiirtoa Pohjois-Ruotsista Suomen kautta Keski-Ruotsiin. Se hankaloitti myös jonkin verran markkinatoimijoiden hintasuojausmahdollisuuksia, kun aiempi Ruotsin referenssihintajakautui moneksi aluehinnaksi.

Työt markkinoiden integroimiseksi jatkettiin sekä läntisen Keski-Euroopan että Baltian suuntaan. Työssä on paljon osapuolia ja asiat ovat monimutkaisia. Niinpä integraation eteneminen on hidasta, ja merkittäviä uusia tuloksia voidaan-

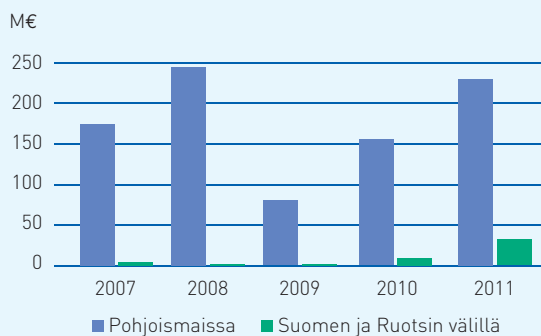
Fenno-Skan 2 -merikaapeliyhteys otettiin kaupalliseen käyttöön vuoden lopulla. Hanke vahvistaa pohjoismaisten sähkömarkkinoiden toimivuutta ja verkon käyttövarmuutta.

kin odottaa aikaisintaan vuoden 2012 lopussa. EU:n kolmas energiasäädöspaketin myötä Euroopan kantaverkkoyhtiöt aloittivat uudentyyppisten verkkosääntöjen laatimisen. Nämä sitovat määräykset tulevat aikanaan määrittelemään sangen tarkasti markkinoiden pelisääntöjä.

Sähkökauppaan Venäjältä otettiin käyttöön perinteisen bilateraalikan rinnalle elokuussa uusi kauppatapa. Siinä venäläinen myyjä voi myydä sähkönsä suoraan pohjoismaiseen sähköpörssiin. Tällä tavoitellaan nykyistä markkinaehtoisempaa ja läpinäkyvämpää menettelyä. Ainakin osin sen seurauksena sähköön tuonti Venäjältä on alkanut selvästi vaihdella markkinatilanteiden mukaan.

POHJOISMAISET PULLONKAULATULOT SEKÄ PULLONKAULATULOT SUOMEN JA RUOTSIN VÄLILLÄ

SÄHKÖMARKKINAT

	2011	2010	2009	2008	2007
Nord Pool Spot systeemihinta, keskihinta €/MWh	47	53	35	45	28
Suomen aluehinta, keskihinta €/MWh	49	57	37	51	30
Pullonkaulatulot Pohjoismaissa M€	228,5	156,1	79,5	244,1	173,6
Pullonkaulatulot Suomen ja Ruotsin välillä M€	31,2	8,9	1,1	1,3	2,7
Pullonkaulatunnit Suomen ja Ruotsin välillä %	22,9	6,5	4,6	2,5	4,9
Pullonkaulatulot Suomen ja Viron välillä M€	18,9	18,9			
Pullonkaulatunnit Suomen ja Viron välillä %	45,5	50,0			

Pohjoismaisista pullonkaulatuloista Fingrid on saanut tuloja 6.12.2010 alkaen vain Suomen ja Ruotsin välisistä pullonkaulatuloista. Suomen ja Viron välisistä pullonkaulatuloista Fingridin tuotot olivat 9,6 milj. euroa ja kulut (Suomi-Viro-verkkovuokrat) 9,5 milj. euroa, jotka maksettiin yhteyden omistajille (Fingridin saama erotus 0,2 milj. euroa syntyi Estlink-yhteyden häiriötilanteissa).

Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito

KANTAVERKKO KEHITTYY

Fingrid ylläpitää ja kehittää Suomen voimajärjestelmää osana eurooppalaista infrastruktuuria ja pitää kantaverkon kaikki osat toimintavarmoina. Kehitetyt toimintamallit mahdollistavat joustavan ja kustannustehokkaan kantaverkkotoiminnan muuttuvissa olosuhteissa. Turvallisuudesta huolehtiminen, ympäristövastuu, hyvän hallintotavan noudattaminen sekä toiminnan avoimuus ja tasapuolisuus kuuluvat Fingridin toimintaperiaatteisiin, ja niinpä yhtiö edellyttää myös palvelutoimittajiltaan eettisesti vastuullista toimintaa.

Kantaverkkoon investoitiin toimintavuonna erittäin aktiivisesti, samaa tahtia kuin viimeksi 1970-luvulla, jolloin Suomeen rakennettiin ns. atomirengas. Verkkoinvestointeihin käytettiin noin 240 miljoonaa euroa. Kyseessä oli Fingridin historian investointien huippuvuosi. Vuonna 2012 kantaverkkoinvestoinnit ovat noin 170 miljoonaa euroa.

Syitä mittaviin investointeihin on useita. Merkittävä osa hankkeista rakennetaan, jotta Suomen energia- ja ilmastostrategian mukaiset ratkaisut voidaan toteuttaa kantaverkon osalta. Valmistaudumme siihen, että Suomen kantaverkkoon voidaan liittää tekeillä olevan laitoksen lisäksi kaksi uutta ydinvoimalaitosta ja tuulivoimaa 2 500 megawattia. Lisäksi kantaverkon tietyt osat ovat niin vanhoja, että ne on lähivuosina pakko uusaa. Myös sähkömarkkinoiden edistämiseksi rakennettiin uusia siirtoyhteyksiä sekä Ruotsiin että Viroon.

Noin 240 miljoonan euron panostuksella saatiin paljon myös aikaiseksi, esimerkiksi **kaksi merkittävää uutta siirtoyhteyttä**. Loppuvuodesta valmistunut Fenno-Skan 2 -merikaapeliyhteys lisäsi Ruotsin ja Suomen välistä siirtokapasiteettia 40 prosenttia. Kahden Fenno-Skan-yhteyden kokonaissiirtokapasiteetti on nyt 1 350 megawattia. Yhteys tuli selvästi markkinoiden tarpeisiin, sillä toimintavuoden aikana kesällä ja syksyllä Suomen ja Ruotsin välinen siirtokapasiteetti jäi liian pieneksi useita kertoja. Yhteys otettiin nopeutetusti käyttöön jo koekäyttöajalla marraskuussa, kuukautta ennen tavoiteaikataulua.

Toinen merkittävä yhteys valmistui Pohjanmaalla. Seinäjoen ja Vaasan välinen, noin 55 kilometrin pituinen 400 kilovoltin siirtoyhteys valmistui syksyllä. Voimajohdon lisäksi rakennettiin Tuovilaan uusi sähköasema, täydennettiin Seinäjoen sähköasemaa ja rakennettiin Nivalaan 400/110 kilovoltin muuntoasema. Projektikokonaisuus muodosti ensimmäisen vaiheen Pohjanmaan kantaverkon jännitetaso nostamisessa 220 kilovoltin jännitetasolta tehokkaammalle 400 kilovoltin tasolle. Uudet johdot rakennetaan pääsääntöisesti vanhojen johtojen paikalle osana maanlaajuista kehittämissuunnitelmaa, ja ne parantavat samalla Pohjanmaan kantaverkon luotettavuutta.

Kantaverkkoa pitää vahvistaa muuallakin Suomessa, jotta eduskunnan edellyttämät uudet energiaratkaisut voidaan toteuttaa. **Käynnissä on parhaillaan** Lappeenrannasta Mikkelin kautta Varkauden seudulle ulottuva toinen 400 kilovoltin

siirtoyhteys, joka parantaa merkittävästi Itä-Suomen kantaverkon luotettavuutta. Tämä siirtoyhteys valmistuu kokonaisuudessaan vuonna 2013 ja käsittää noin 150 kilometrin pituisen voimajohdon lisäksi mittavat sähköasemahankkeet Huutokoskella ja Ylikkälässä.

Suomen ja Viron välinen toinen merikaapeliyhteys EstLink 2 on myös rakenteilla. Merikaapelin valmistus käynnistyi jo syksyllä 2011 Norjan Haldenissa. Yhteys saa EU:lta investointitukea yhteensä 100 miljoonaa euroa kokonaiskustannusten ollessa yhteensä noin 320 miljoonaa euroa. Viime vuonna käynnistettiin vielä EstLink 1 -yhteyden ostoneuvottelut kantaverkkoyhtiöiden ja nykyisten omistajien kesken. Vuonna 2014 Viron ja Suomen välinen siirtokapasiteetti saavuttaa 1 000 megawatin tason.

Hyvinkään ja Hikiän välinen 400 kilovoltin siirtoyhteysuraka sekä Hikiän sähköaseman laajentamistyöt kilpailutettiin toimintavuonna, ja näiden työt ovat jo käynnistyneet. Hankkeessa siirretään yhteistyössä Hyvinkään kaupungin kanssa osa voimajohdosta Hyvinkäällä toiselle reitille, jotta kaupungin maankäyttösuunnitelmat voidaan toteuttaa.

Merkittävin uusi investointipäätös oli Forssan ja Hausjärven Hikiän välinen 400 kilovoltin siirtoyhteys, joka on osa kantaverkon 10-vuotista vahvistusohjelmaa samoin kuin Pohjanmaan ja Itä-Suomen siirtoyhteyksien vahvistukset. Projektin aikana poistetaan osa yli 80 vuotta vanhaa Imatran ja Turun välistä 110 kilovoltin ”Rautarouva”-voimajohtoa

VUODEN VARRELTA

■ YVA ry myönsi vuoden 2011 Hyvä YVA -palkinnon Fingridille Ventusneva –Pyhänselkä 400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista. Palkinnon perusteluissa todettiin, että Fingridin YVA antaa hyvän esimerkin siitä, miten arvioinnin aikana esitettiin uusiin vaihtoehtoihin tulisi suhtautua. Kuntien ja asukkaiden ehdottamiin ratkaisuihin ei ole suhtauduttu välinpitämättömästi, vaan ne on otettu arviointiin mukaan varteenotettavina voimalinjavaihtoehtoina.

■ Energinet.dk, Fingrid, Statnett, Svenska Kraftnät ja Elering ottivat käyttöön pohjoismaisen voimajärjestelmän tilaa kuvaavan reaaliaikaisen kartan. Kartta osoittaa sähkönsiirrot maiden välillä ja sähkön tukkuhinnat Tanskan, Suomen, Norjan, Ruotsin ja Viron tarjousalueilla. Reaaliaikainen tieto pohjoismaisen voimajärjestelmän tilasta lisää pohjoismaisten sähkömarkkinoiden avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

ja rakennetaan uusi johto sen paikalle. Forssaan rakennetaan myös käyttövarmuutta turvaava varavoimalaitos. Forssan 300 megawatin varavoimalaitoksen peruskivi muurattiin tammikuussa. Suurprojekti eteni ripeästi vuoden kuluessa voimalan pääkoneiden asennukseen saakka. Suomen teillä nähtiin kesäyön tunteina vaikuttava näky, kun Forssan pääkoneistot matkasivat Porista erityislevänä maantiekuljetuksena Forssaan.

Fingrid kilpailutti jälleen **kunnossapidon sopimukset** seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Maa on jaettu useisiin kunnossapitoalueisiin. Näin varmistetaan vikojen korjaaminen mahdollisimman nopeasti. Voimajohtojen osalta sopimukset tehtiin kahden palvelutoimittajan kanssa, ja sähköasemapuolella toimittajia on viisi.

Fingrid on kautta vuosien menestynyt maailmanlaajuisesti kunnossapidon vertailuissa. Pidämme kantaverkosta ja sen osista huolta optimoiden verkkokomponenttien eliniän ja tehden investointeja järkevästi harkiten. Fingrid on muun muassa laatinut muuntajien perushuolto-ohjelman, joka pidentää muuntajien käyttöikää ja parantaa luotettavuutta.

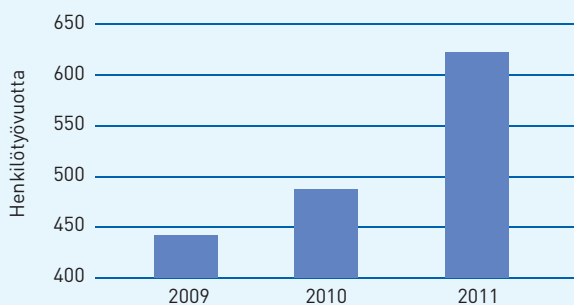
Muuntajien teknisen eliniän käyttäminen hallitusti loppuun on järkevää sekä kansantaloudellisesti että ympäristön näkökulmasta. Lisäksi saadaan yksityiskohtaista ja arvokasta tietoa yksittäisten muuntajien ja koko muuntajakannan kunnosta. Vuonna 2011 tehtiin neljälle muuntajalle perushuolto ja pidennettiin näin muuntajien elinikää noin 15 vuodelle. Lisäksi tilattiin kolme uutta muuntajaa.

Toimintamallimme perustuu vahvaan tilaajaosaamiseen, sillä toimintamme työmailla ja maastossa on ulkoistettu palvelutoimittajille ja urakoitsijoille. Kaikki investoinnit hankitaan tasapuolisesti julkisten hankintojen periaatteita noudattaen. Kaikki toimittajat, jotka täyttävät vaadittavat kriteerit, pääsevät toimittajarekisteriin. Hankintojen tarjouskyselyvaiheessa kaikkia tarjoajia kohdellaan tasapuolisesti ja hankinnoissa huomioidaan koko elinkaaren kustannukset ja laatu. Lisäksi eettisesti oikea toiminta on meille tärkeää. Toimintamallimme keskeinen osa on myös sidosryhmien palautteen kuuntelu. Tästä osoituksena julkaisimme kesällä uuden 400 kilovoltin **peltopylvään** Farmari-messujen yhteydessä. Ajatus kyseisen pylvään suunnitteluun saatiin alun perin Farmari-messuilta.

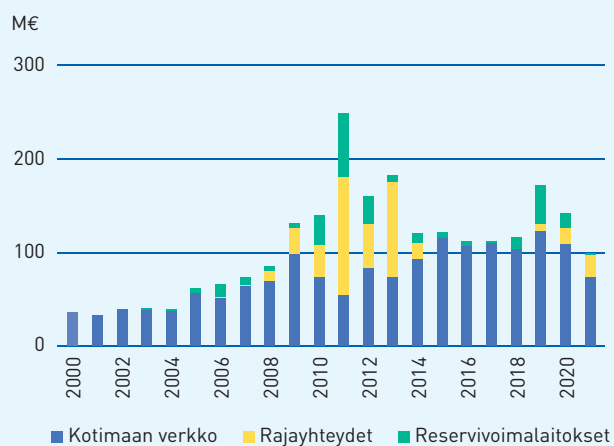
Püssin tasasähköasemalla Virossa muurattiin marraskuussa EstLink 2 -merikaapeliyhteyshankkeen peruskivi. Uusi tasasähköyhteys parantaa Itämeren alueen sähköjärjestelmän käyttövarmuutta ja edistää markkinoiden integroitumista.

PALVELUTOIMITTAJIEN TEKEMÄT TYÖTUNNIT

v. 2009 = 444 henkilötyövuotta (754 833 tuntia)
 v. 2010 = 490 henkilötyövuotta (832 511 tuntia)
 v. 2011 = 624 henkilötyövuotta (1 061 516 tuntia)

FINGRIDIN INVESTOINNIT KANTAVERKKOON

Tutkimus ja kehitys

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA TUKEE LIIKETOIMINTAA JA OSAAMISTA

Fingrid panostaa sähkön siirtoon ja voimajärjestelmän hallintaan liittyvien tekniikoiden ja toimintatapojen kehittämiseen sekä ylläpitää kantaverkkotoimintaan liittyvää erityisosaamista Suomessa. Kehityshankkeiden avulla parannetaan sähköjärjestelmän kustannustehokkuutta ja käyttövarmuutta sekä mahdollistetaan uuden teknologian hallittu käyttöönotto. Kehityshankkeet tukevat osaltaan myös toimialalla työskentelevän henkilöstön osaamisen varmistamista ja jatkuvaa kehittymistä.

Toimintavuonna Fingridissä oli käynnissä noin **50 tutkimus- ja kehityshanketta**, jotka yhdessä muodostivat vajaan kahden miljoonan euron suuruisen kokonaisuuden. Tutkimustoiminnan volyymi on viime vuosina jonkin verran kasvanut kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön lisääntyessä.

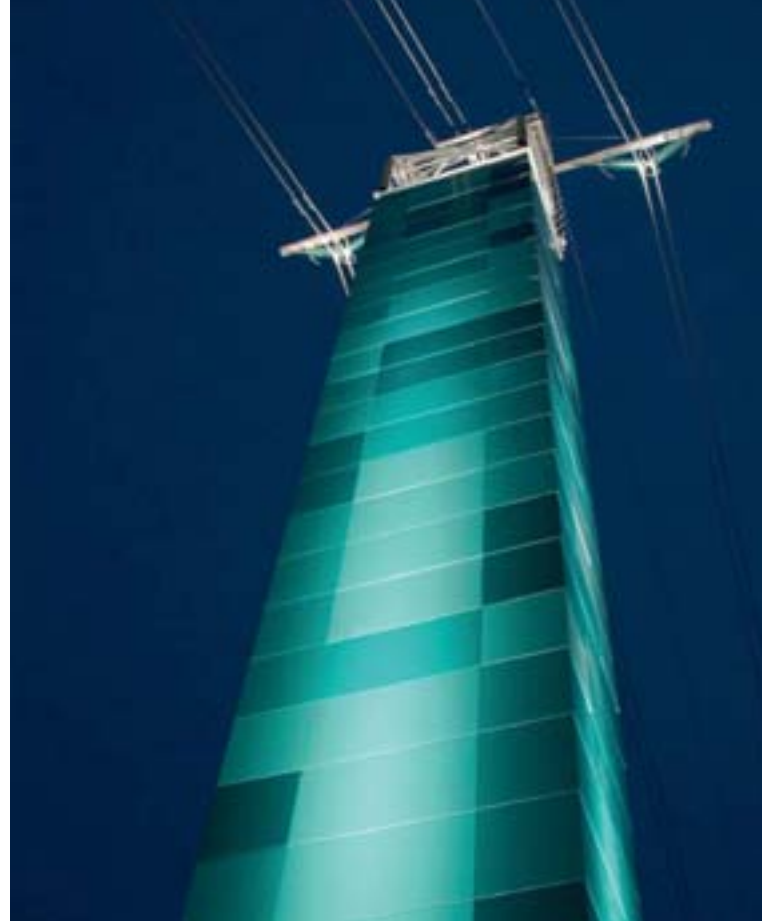
Fingridin tutkimus- ja kehityshankkeissa **sidosryhmäyhteistyöllä** on keskeinen rooli hankkeiden ideoinnissa ja toteuttamisessa. Kesällä saatiin valmiiksi uusi voimajohtopylvästyppi, jonka kehittäminen käynnistettiin maanomistajilta tulleen idean pohjalta. Uusi 400 ja 110 kilovoltin voimajohtoille tarkoitettu yhdistelmäpylvästyppi on nimetty Peltopylvääksi, sillä pylväs vie vähän maapinta-alaa ja mahdollistaa maatalouskoneiden aiempaa vapaamman käytön pylväiden läheisyydessä. Toimintavuoden lopulla aloitettiin myös uuden 110 kilovoltin peltopylvään suunnittelu. Vuoden aikana selvitettiin myös sähköasemien kokoojakiskojen värähtelyn hallintaa.

Fingridissä ei ole päätoimisia tutkijoita, minkä vuoksi merkittävä osa Fingridin tutkimus- ja kehitystoiminnasta tehdään **yhteistyössä yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa**. Fingrid on jo useita vuosia kehittänyt siirtojärjestelmien osaamista Aalto-yliopiston sähkötekniikan korkeakoulussa. Fingridin rahoittamana valmistui toimintavuoden aikana mm. väitöskirja, joka esittelee uuden menetelmän arvioida voimajärjestelmässä esiintyvän tehoheilahtelun vaimennusta. Reaaliaikaisen arviointimenetelmän avulla voidaan tuottaa vaimennusarvioita, jotka antavat lisätietoa voimajärjestelmän tilasta ja käyttäytymisestä häiriötilanteissa. Kehitystyö voimajärjestelmän käyttövarmuuden arvioimiseksi ja parantamiseksi jatkuu edelleen muun muassa osana kotimaista Smart Grids and Energy Markets -tutkimusohjelmaa.

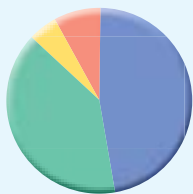
Fingrid tekee tutkimus- ja kehitysyhteistyötä myös kansainvälisesti. Fingrid on aktiivisesti mukana toimintavuoden alussa aloittaneessa ENTSO-E:n T&K-komiteassa, jonka tehtävänä on koordinoida eurooppalaisia kantaverkkoyhtiöitä koskevaa tutkimustoimintaa. Tavoitteena on käynnistää laajoja tutkimushankkeita, joilla edistetään Euroopan komission kolmannen energiapaketin vaatimusten täyttymistä.

Fingrid on mukana myös pohjoismaisissa yhteistyöhankkeissa kuten esimerkiksi toimintavuonna toteutetussa tutkimuksessa pohjoismaisen järjestelmän vaatimuksista taajuusohjaukselle reserveille. Hankkeessa selvitettiin vaatimuksia reservien toimintaperiaatteille ja määrille tehotasapainon ylläpitämiseksi muuttuvassa toimintaympäristössä.

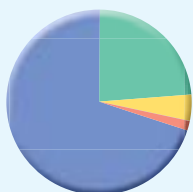
T&K-HANKKEIDEN JAKAUTUMINEN KOLMEA LIIKETOIMINTAPROSESSIA TUKEVIKSI

- Siirtokapasiteetin varmistaminen 832 000 €
- Käyttövarmuuden hallinta 693 000 €
- Sähkömarkkinoiden toiminnan edistäminen 84 000 €
- T&K-hallinnointi 144 000 €

Yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa

T&K-KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN VUONNA 2011

- Palkat (23 %)
- Matkat (5 %)
- Muut kulut (2 %)
- Vieraat palvelut (70 %)

Valtaosa Fingridin T&K:sta tehtiin yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa.

VUODEN VARRELTA

■ Fingridin osasto kiinnosti Porin heinäkuuisessa Farmari 2011 -näytelystä satoja messuvieraita. Erityistä mielenkiintoa länsisuomalaisten maanomistajien keskuudessa herätti Porista Kristiinankaupunkiin rakennettava 400 kilovoltin voimajohto, joka valmistuttuaan vahvistaa alueen voimansiirtoverkkoa. Johdon pelto-osuuksilla kokeillaan myös Fingridin kehittämää uutta peltopylväsmallia.

■ Vuoden 2012 aikana Fingrid toteuttaa laajan kampanjan, jonka tavoitteena on työskentelyturvallisuuden parantaminen voimajohtojen läheisyydessä sijaitsevilla työkohteissa. "Tiedä, ennen kuin toimit voimajohdon läheisyydessä" -kampanjan pääpaino on tiedon ja tietoisuuden lisäämisessä, ja siihen on ilmoittautunut mukaan runsaslukuisen joukko energia-alan yrityksiä.

Maankäyttö ja ympäristö

YMPÄRISTÖVASTUU OSANA ARKEA

Ympäristöturvallisuus ja sidosryhmävuoropuhelu ympäristöasioista ovat Fingridille tärkeitä. Tavoitteenamme on minimoida haitalliset ympäristövaikutukset mahdollisuuksien mukaan, mikä on myös investointiohjelmamme kulmakiviä. Olemme uudistaneet maankäyttö- ja ympäristöpolitiikkamme, jossa kerromme käytännönläheisesti sitoutumisestamme ympäristövastuuseen.

Vastuullinen toimintatapa maankäyttö- ja ympäristöasioissa on Fingridissä osa päivittäistä työtä. Vuonna 2011 ympäristökoulutuksella tuettiin voimajohtojen ja sähköasemien projektitoimintaa sekä lisättiin henkilöstön ympäristötietoisuutta erityisesti maaperän pilaantumisesta ja polttoaineiden käsittelystä. Myös uusien työntekijöiden perehdytyksiin sisältyi ympäristöasioita. Ajantasaisesti palvelutoimittajillemme ja urakoitsijoillemme ympäristöasioita koskevat sopimusehdot. Uusille voimajohtojen ja sähköasemien kunnossapidon palvelutoimittajille järjestimme ympäristökoulutusta.

Keskeiset ympäristövaikutuksemme aiheutuvat elinympäristöömme kuuluvista voimajohdoista, sähköasemista ja varavoimalaitoksista. Voimajohdoilla on erityisesti maankäyttö- ja maisemavaikutuksia sekä niin myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Muiden sähkölaitteiden lailla voimajohdot myös aiheuttavat ym-

pärilleen sähkö- ja magneettikenttiä. Sähköasemien ja varavoimalaitosten keskeisimmät ympäristönäkökohdat liittyvät polttoaineiden ja kemikaalien varastointiin ja käsitteilyyn. Lisäksi kantaverkkoa kehittäessämme pyrimme kustannustehokkaasti mahdollisimman pieniin sähkönsiirron häviöihin parantaen näin energiatehokkuutta. Näemme merkittävänä myös kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisen. Veden kulutus ja jätevesien muodostuminen eivät ole keskeisiä sähkön siirrossa tai sähköasemien ja varavoimalaitosten toiminnassa.

Uuden perusvoimantuotantokapasiteetin ja tuulivoiman kantaverkkoon liittämisen esisuunnittelu jatkuu. Vuonna 2011 Fingrid osallistui muun muassa maakuntaliittojen teettämien manneralueiden tuulivoimaselvitysten ja ympäristöministeriön tuulivoimarakentamisen ohjeistuksen laatimiseen. Yhtiössä käsiteltiin noin 260 kaavoitusta koskevaa lausuntopyyntöä ja noin 380 kantaverkon läheisyydessä tapahtuvaan yhdyskuntasuunnitteluun ja -rakentamiseen liittyvää lausuntopyyntöä.

Voimajohtohankkeiden ympäristövaikutusten arviointimenettely ja siihen liittyvä vuoropuhelu on tärkeä osa voimajohtosuunnitteluumme. Forssan ja Liedon sähköasemien välisen 400 ja 110 kilovoltin yhteispylväsrakenteisen voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely päättyi yhteysviranomaisen arviointiselostuslausuntoon huhtikuussa

Fingridin kehittämä uusi peltopylväs säästää viljelysmaata ja helpottaa maatalouskoneilla työskentelyä pylvään läheisyydessä.

2011. Vuoden aikana käynnistettiin Keski-Suomen ja Oulujoen välisen 400 kilovoltin voimajohtoyhteyden sekä Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitosyksikön edellyttämien verkkovahvistusten ympäristövaikutusten arviointimenettelyt. Molempien hankkeiden YVA-ohjelmat asetettiin nähtäville joulukuussa 2011. Lisäksi vuoden aikana valmistui ympäristöselvitys Tihisenniemen ja Katerman sähköasemien välisen 110 kilovoltin voimajohdon uusimisesta. Muinaismuistolain mukaisia inventointeja teetettiin yhdessä voimajohtohankkeessa.

Voimajohtojen alla olevat maa-alueet ja johtoalueen puusto kuuluvat maanomistajalle. **Fingrid lunastaa johtoalueeseen käyttöoikeuden**, joka mahdollistaa voimajohdon rakentamisen, käytön ja kunnossapidon. Lunastuslupapäätökset saatiin vuonna 2011 Hyvinkään ja Hausjärven Hikiän sähköasemien väliselle 400 kilovoltin voimajohdolle sekä Hikiän ja Nurmijärven sähköasemien välisen 110 kilovoltin voimajohdon, Rautarouvan, uusimiselle. Käsitteilyyn jätettiin Kristiinankaupunkiin rakennettavan uuden sähköaseman (Kristinestad) ja Ulvilan sähköaseman välisen voimajohtohankkeen lunastuslupahakemus. Valmistuneiden johtohankkeiden korvausasiat saatettiin loppuun seitsemän johdon osalta. Johtojen yhteismitta oli 428 kilometriä ja korvaukset koskivat noin 2 200:aa tilaa.

Voimajohtorakentamisella on negatiivisia **luontovaikutuksia** erityisesti varttunutta tai vanhaa metsää suosiviin sieni-,

kovakuoriais-, lintu- ja nisäkäslajeihin. Vaikutusten lieventämiseksi esimerkiksi liito-oravakohteissa voidaan tarvittaessa muuttaa suunniteltua voimajohtoreittiä. Lintujen törmäysriskiä vähentäviä huomiopalloja asensimme vuonna 2011 lisää. Julkaisimme myös uuden tukivaijerittoman, pelloille soveltuvan pylvästyypin. Suunnittelussa tunnistettujen ympäristökohteiden säilyminen varmistetaan rakentamisen aikana erillisellä ohjeistuksella. Tilapäisiä, rakennustyöstä maastoon aiheutuvia jälkiä vähennämme kulkureittien ja työvaiheiden suunnittelulla. Voimajohdon kunnossapito vaati toimintavuonna kalasääsken pesän poistamisen voimajohtopylvästä sähköturvallisuussyistä, minkä korvaamiseksi linnulle rakennettiin tekopesä lähistolle sopivampaan paikkaan.

Voimajohtorakentamisella on myös positiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Säännöllisten raivausten vuoksi avoimina pysyvät johtoaukeat ovat tärkeä korvaava elinympäristö niittyjen vähenemisestä kärsineille lajeille. Niityistä edustavimmat on otettu tehostettuun hoitoon samoin kuin Pirkanmaalla Fingridin voimajohtojen alla olevat, uhanalaisen tummaverkkoperhosen elinalueet. Nokiaalla niittykasvillisuuden monimuotoisuutta on hoidettu laiduntavien lampaiden avulla kahden kesän ajan, ja kohteiden kasvillisuus on muuttunut koko ajan niittymäisemmäksi. Voimajohtoaukeat toimivat vaihtoehtoisena elinympäristönä myös ojituksen seurauksena ahtaalle ajetuille soiden päiväperhosille ja kasveille.

Nykyisistä kantaverkon voimajohdoistamme yhteensä noin 250 kilometriä eli alle 2 prosenttia sijoittuu luonnonsuojelualueille (mukaan laskettuna luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet ilman luonnonsuojeluohjelma-alueita). Suomen pinta-alasta on suojeltu yhteensä noin 9 prosenttia.

Sähkö- ja magneettikenttien mahdollisia terveysvaikutuksia on tutkittu laajalti, mutta uudet tutkimustulokset eivät ole vaikuttaneet väestöaltistuksen suositusarvoihin. Julkaisimme sidosryhmillemme yhteistyössä Tampereen teknillisen yliopiston kanssa kaksi tilannekatsausta, joissa käsitellään sähkö- ja magneettikenttiin liittyviä lääketieteellispainotteisia tutkimuksia.

Sähköasemilla ja varavoimalaitoksilla panostamme polttoaine- ja kemikaaliriskien hallintaan sekä ennalta ehkäisevään vahinkojen torjuntaan teknisin ratkaisuin, kuten suojarakentein ja vuodoista varoittavin valvontalaitteistoin. Sähköasemalaitteissa hyvien eristysominaisuuksien takia käyttämämme rikkiheksafluoridi (SF₆) on kasvihuonekaasu.

Keväällä 2011 jakelu-, alue- ja kantaverkon haltijoille tehdyn kyselyn mukaan Fingridin SF₆-kaasumäärä vuonna 2010 (26 043 kg) oli noin 32 prosenttia sähköverkonhaltijoiden omistuksessa olevasta SF₆-kaasumäärästä. SF₆-kaasupäästömmme vuonna 2010 olivat 22 kg vastaten noin 16 prosenttia sähköverkonhaltijoiden kokonaispäästöstä. Vuoden 2011 lopussa asemillamme oli SF₆-kaasua yhteensä noin 28 000 kg

ja arvio toimintavuoden päästöistä on 25 kg. Teemme aktiivista yhteistyötä laite- ja palvelutoimittajiemme kanssa SF₆-kaasuvuotojen vähentämiseksi ja käytämme kaasun tarkkaa reaaliaikaista valvontaa kaikissa uusissa kohteissa ja osassa vanhoja sähköasemia.

Varavoimalaitoksistamme Forssaan rakennettavan uuden laitoksen toiminnalle myönnettiin ympäristölupa kesäkuussa 2011. Loviisan varavoimalaitoksella tehtiin puolestaan toiminnan lopettamiseen liittyviä ympäristönsuojellisia toimenpiteitä. Omasta aloitteestamme tehtäviä sisäisiä arviointia ympäristövaatimusten täyttämiseksi toteutettiin Vaasan Vaskiluodon ja Hämeenlinnan Vanajan varavoimalaitoksilla. Kristiinankaupungin varavoimalaitoksella kunnostettiin öljyjakeilla aiemmin nuhraantunutta maaperää laitoksen perusparannustöiden yhteydessä. Kunnostetulle alueelle ei jäänyt jälkitarkkailutarvetta eikä rajoituksia maankäytölle. Maaperätutkimuksia tehtiin myös Joroisten Huutokosken varavoimalaitoksella liittyen laitoksen tulevaan perusparannukseen.

Toimintamme suora energiankulutus muodostuu varavoimalaitosten polttoaineenkulutuksesta. Sähköjärjestelmän vakavien häiriötilanteiden hallinnassa ja laitosten käynnistymistä varmistavissa koekäytöissä kului kevyttä polttoöljyä vuonna 2011 yhteensä 769 tonnia (33 000 gigajoulea).

Polttoaineen kulutuksen hiilidioksidipäästöjen pienentämiseksi lyhennettiin laitosten käyttöä varmistavien koeajo-

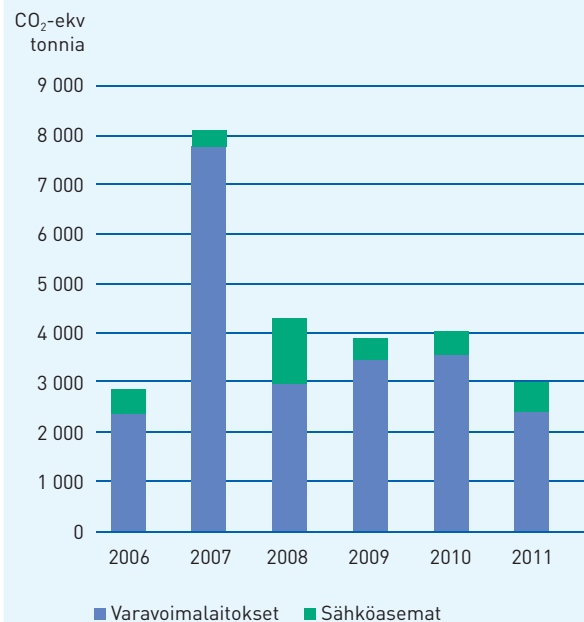
jen kesto ja käytettiin alennettua tehotasoa. Kokonaisuutena suorat kasvihuonekaasupäästömme hiilidioksidiekvivalentteina olivat yhteensä 2 989 CO₂-ekv tonnia, mihin sisältyy varavoimalaitosten polttoaineiden CO₂-päästöjen lisäksi sähköasemien SF₆-päästöt. Tilastokeskuksen tietojen mukaan koko Suomen CO₂-ekv-päästöt vuonna 2010 olivat 74,6 miljoonaa hiilidioksiditonna, johon verrattuna päästömme olivat noin 0,04 promillea.

Toiminnassamme ei tapahtunut merkittäviä kemikaali-, öljy- ja polttoainevuotoja vuoden 2011 aikana. Yhden sähköasemaprojektin yhteydessä maaperään vuoti epäonnistuneen jätehuollon takia öljyä, joka poistettiin ja alue kunnostettiin.

Jatkossa ympäristötavoitteemme tulevat liittymään maankäyttö- ja ympäristöpolitiikkamme käytännön toimiin ja seuraamiseen ympäristöarvioinnein (auditoinnein). Tavoitteemme on ottaa voimajohtohankkeen suunnittelun aikana esille tulleet ympäristönäkökohdat järjestelmällisesti huomioon aina voimajohdon rakentamiseen ja kunnossapitoon asti. Lisäksi tehostamme entisestään sähköasema- ja varavoimalaitostyömaiden ympäristöasioiden hallintaa ja valvontaa. Ympäristöraportoinnin ohella kehitämme ympäristöasioiden tiedonkeruujärjestelmiä.

Muuttomme uusiin toimitiloihin merkitsee uusia mahdollisuuksia toimistotyön ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

SUORAT KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT VUOSINA 2006–2011 HIILIDIOKSIDIEKVIVALENTEINA MITATTUNA

Vuonna 2007 otettiin käyttöön Olkiluodon varavoimalaitos, ja päästöt kasvoivat tuolloin koekäyttötuntien takia.

Henkilöstö

VIRTAA RIITTÄÄ

Yhtiön arvot – avoimuus, tasapuolisuus, tehokkuus ja vastuullisuus – luovat edellytykset hyvälle työmotivaatiolle ja -ilmapiirille. Fingrid tukee aktiivisesti henkilöstönsä ammattitaidon ja asiantuntijatyön kehittämistä. Työhyvinvointi ja -turvallisuus varmistetaan noudattamalla yhteisesti sovitut henkilöstö- ja tasa-arvoperiaatteita sekä työsuojelun toimintaohjelmaa. Henkilöstöstrategian tavoitteena on tuottava, innovatiivinen ja hyvinvoiva työyhteisö. Tähän tavoitteeseen päästäkseen yhtiö kerää säännöllisesti palautetta eri mittarein ja kyselyin.

Hyvä johtaminen ja esimiestoiminta ovat edellytyksiä tuottavalle, innovatiiviselle ja hyvinvoivalle työyhteisölle. Henkilöstöpolitiikkamme keskiössä on organisaation **osaamisen ja toimintatapojen kehittäminen**. Vuoden 2011 aikana täsmennettiin henkilöstöstrategian painopisteitä ja sidottiin ne tiiviimmin osaksi esimiestoiminnan kehittämistä ja jatkuvaa vertaistoimintaa. Olenaisia kehittämistavoitteita ovat mm. asiantuntijaorganisaation suorituksen johtaminen sekä esimiesroolin vahvistaminen suhteessa asiantuntijavastuusiin. Päivittäisjohtamista tukemaan käynnistettiin projekti johtamista tukevien tietojärjestelmien kehittämiseksi.

Fingridin henkilöstöllä on käytettävissään kattavat ja monipuoliset työterveys- ja työhyvinvointipalvelut. Toimintavuoden aikana käynnistettiin koko henkilöstön **hyvinvointiohjelma**, jonka tavoitteena on kehittää henkilökohtaista hyvinvointia sekä varmistaa organisaation kestävä toimintakyky. Yhteistyössä työterveyshuollon kanssa kehitettiin työhyvinvointia tukevia prosesseja kuten varhaisen välittämisen mallia, jota käsiteltiin myös johtamisen ja esimiestoiminnan kehittämässä. Hyvinvointiohjelman ohella jatkettiin edelleen vapaa-ajan- ja harrastustoiminnan tukemista eri muodoin.

Työsuojelussa pitkäjänteinen työ on näkynyt viime vuosina työtapaturmien vähäisenä määränä. Sama kehitys jatkui vuonna 2011, ja saavutimme yhden välivuoden jälkeen **nolla tapaturmaa** -tavoitteen. Palvelutoimittajien ja ulkopuolisten turvallisuuden varmistaminen työmailla sekä kantaverkon läheisyydessä ovat Fingridin keskeisiä tavoitteita. Työturvallisuuden toimintamallien, ohjeiden, koulutuksen sekä seurannan järjestelmällistä kehittämistä jatkettiin tiiviisti toimintavuoden aikana.

Toimintavuoden aikana saatettiin päätökseen mittava, vuonna 2010 käynnistynyt **Minun strategiani** -työyhteisövalmennus, jonka tavoitteena oli strategisen ajattelun ja asiantuntija-

Henkilöstön määrä 31.12.2011

vakituksia:	252 (94,7 %)
* kokoaikaisia	246 (97,6 %)
* osa-aikaisia	6 (2,4 %)
määräaikaisia:	14 (5,3 %)
yhteensä:	266
keskimäärin vuonna 2011:	263,9

Työsuhteet 2011

uusia vakituksia työsuhteita:	9
päättäneiden työsuhteiden määrä:	7
eläkkeelle jääneet:	2
keskimääräinen eläköitymisikä:	64
keskimääräinen työsuhteen pituus:	13,6 v.*
irtisanottujen määrä:	0

Fingrid noudattaa YT-lainsäädäntöä.

Fingrid noudattaa energiateollisuuden toimihenkilöiden ja ylempien toimihenkilöiden työehtosopimusta.

*Fingrid perustettiin 1996, operatiivinen toiminta käynnistyi 1997 ja henkilöt siirtyivät yhtiön palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

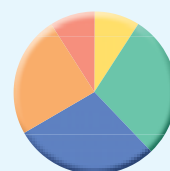
Henkilöstön vaihtuvuus

tulovaihtuvuus: 3,60 %, lähtövaihtuvuus: 2,80 %

Sukupuolijakauma henkilöstöryhmittäin 31.12.2011

Hallitus: miehet 3, naiset 2
Johto: miehet 8, naiset 0
Ylemmät toimihenkilöt: miehet 184, naiset 44
Toimihenkilöt: miehet 1, naiset 15

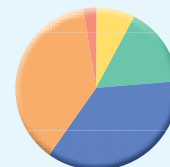
Vakituisen henkilöstön ikäjakauma

alle 29 v.	23
30–39 v.	73
40–49 v.	72
50–59 v.	61
60–69 v.	23

Keskimääräinen ikä:
44 vuotta

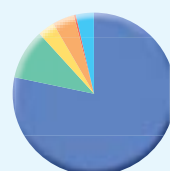
Vakituisen henkilöstön koulutusaste

Perus- ja keskiaste	20
Alin korkea-aste	40
Alempi korkeakouluaste	91
Ylempi korkeakouluaste	95
Tutkijakoulutus	6

Koulutuspäiviä/henkilö: 7,6

Henkilöstö toimipaikoittain

Helsinki	209
Hämeenlinna	26
Oulunsalo	9
Petäjävesi	12
Rovaniemi	1
Varkaus	9

taitojen kehittäminen organisaation eri tasoilla. Toimintavuoden lopulla käynnistettiin pro gradu -työ valmennushankkeen vaikuttavuuden ja strategian jalkautumisen selvittämiseksi.

Yhtiötasoisien valmennusten ohella jatkettiin kantaverkko-toimintaan liittyvää ammatillista kouluttautumista ja kehittämistä. Vuonna 2011 fingridiläisen keskimääräinen koulutukseen käyttämä aika oli 57 tuntia. Säännölliset kehityskeskustelut ovat yksi tärkeimmistä työkaluista osaamisen johtamiselle Fingridissä. Kehityskeskustelujen piirissä ovat kaikki vakituisessa työsuhteessa olevat henkilöt.

Fingridin tasa-arvoperiaatteiden mukaisesti laadittiin vuosittainen **tasa-arvosuunnitelma**. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä henkilöryhmien edustajien kanssa. Siinä arvioidaan nykyinen työpaikan tasa-arvotilanne, aikaisempien toimien toteutuminen ja käynnistettäväksi suunnitellut toimet. Tavoitteena on estää syrjintä ja edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa sekä varmistaa, ettei kukaan joudu eriarvoiseen asemaan syntyperän, uskonnon, iän tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Henkilöstöstrategian edelleen kehittämiseksi ja henkilöstöjohtamisen parhaiden käytäntöjen hyödyntämiseksi Fingrid osallistui vuoden 2011 aikana erilaisiin **henkilöstöjohtamisen vertailututkimuksiin**. Vuosittaisessa Työterveyslaitoksen

Parempi työyhteisö® -tutkimuksessa Fingrid ylsi jälleen erinomaisiin arvosanoihin. Vuoden 2011 tutkimuksessa yhtiö sai työnantajana arvosanaksi 8,7 (kouluarvosana-asteikolla). Tapaturmista tai sairauksista johtuvat henkilöstön poissaolot ovat olleet edellisvuosien tapaan vähäisiä, 1,9 prosenttia työajasta.

Lisäksi Fingrid osallistui toimintavuoden aikana Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun kanssa yhteistyössä toteutettavaan ”Organisaation vastuullinen innovointikyvykyys” (OVI) -tutkimushankkeeseen. Hankkeessa tutkittiin, kuinka vastuulliseksi sekä uudistumiskykyiseksi Fingridin henkilöstö kokee työyhteisön toimintatavat ja johtamisen. Tutkimustulokset ovat hyödynnettävissä vuoden 2012 puolella.

Vuoden 2011 aikana Fingrid jatkoi edelleen panostuksia työnantajamaaineensa kehittämiseksi sekä oppilaitosyhteistyön tiivistämiseksi kantaverkkotoiminnalle keskeisten oppilaitosten kanssa.

Tavoitteena on lisätä yhtiön tunnettavuutta niin työmarkkinoilla kuin yhtiölle keskeisten alojen opiskelijoiden keskuudessa. Työnantajamainekampanjointia toteutetaan osana yhtiön työnantajamaineen hallintaa ja energia-alan houkuttelevuutta.

Tulospalkkiot*

Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt: kaikki vakituiset eli 252 henkilöä

Maksetut tulospalkkiot henkilöstöryhmittäin:

johto: 275 204,80 €
ylemmät toimihenkilöt: 957 572,40 €
toimihenkilöt: 40 042,82 €

* Töiden vaativuuteen perustuvan palkkausjärjestelmän lisäksi käytössä ovat laatu- ja kannustepalkkiojärjestelmät.

Kehityskeskustelut

Koskevat kaikkia vakituisia työntekijöitä.

Kaksi kertaa vuodessa käytävät kehityskeskustelut sisältävät keskustelun henkilökohtaisista tavoitteista ja tuloksista sekä henkilökohtaisen kehityssuunnitelman pitkällä ja lyhyellä aikavälillä.

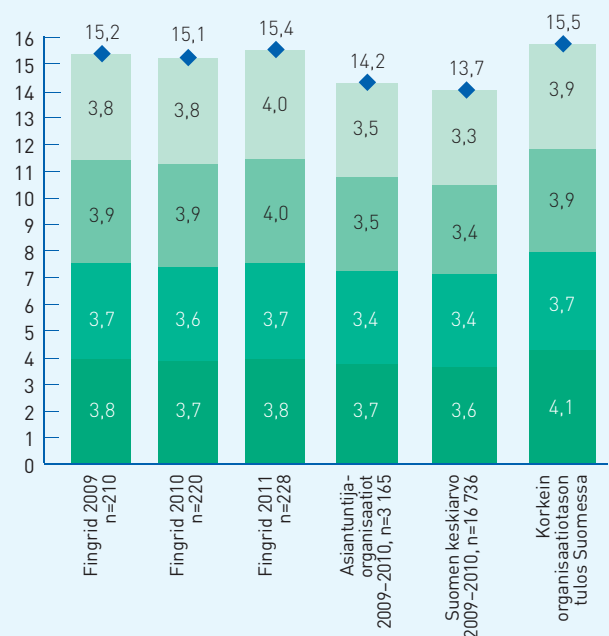
Työtaturmien määrä

poissaoloon johtaneita tapaturmia: 0
ei poissaoloa aiheuttaneita tapaturmia: 8
tapaturmataajuus/miljoona työtuntia: 0
työhön liittyvät kuolemantapaukset: 0

Sairauspoissalat 2011

sairauspoissaoloprosentti: 1,9 %
4,8 pv/hlö

PAREMPI TYÖYHTEISÖ (ParTy)® -AVAINLUVUT

Työyhteisön kehittämisedellytykset

Yksikön kehittämisaktiivisuus
Yksiköiden välinen yhteistyö
Esimiehen toiminta
Johdon toiminta

Työyhteisön toimivuus

Yksikön toimivuus
Yksiköiden välinen yhteistyö
Esimiehen toiminta
Johdon toiminta

Työn perusedellytykset

Tehtävien ja tavoitteiden tunteminen
Työn hallinta: kehitymis- ja vaikutusmahdollisuudet
Kuormitustekijät työssä (käännettynä)

Henkilöstön hyvinvointi

Työstressi (käännettynä)
Työn ilo

◆ Parempi Työyhteisö® -avainluku

Vastuullisuuden johtaminen

VASTUULLINEN TOIMINTA FINGRIDISSÄ

Luotettava sähkön saanti on yhteiskunnan hyvinvoinnille ja elinkeinoelämän kehitykselle välttämätöntä. Fingrid vastaa luotettavasta sähkönsiirrosta Suomen kantaverkossa. Sähköjärjestelmän toimivuuden rinnalla kannamme taloudellisen ja sosiaalisen vastuun sekä vastuun toimintamme ympäristövaikutuksista.

Fingridin vastuullisen toiminnan johtamisessa lähtökohtana on yhtiön strategia, jossa ovat tasapainossa neljän näkökulman tavoitteet: asiakkaiden ja sidosryhmien, henkilöstön, talouden sekä toiminnan prosessien. Strategiaa toteutetaan matriisirakenteisella organisaatiolla, joka tukeutuu toimintoihin ja kolmea päätehtävää toteuttavaan prosessiin. Rakenteelle on ominaista henkilöstön laaja osallistaminen ja vastuuttaminen sekä nopea tehtävien toimeenpano.

Yhteiskuntavastuun kantaminen on osa organisaation sekä strategista että päivittäisjohtamista. Vastuullista toimintaa ja sen johtamista koskevat periaatteet sekä raportoinnin hyväksyy hallitus hallinto- ja ohjausjärjestelmän mukaisesti. Yhtiön suora asiakas- ja sidosryhmätoiminta sekä viestintä on organisoitu strategian näkökulmien mukaisesti.

Vastuullisen toiminnan **tuloksellisuuden arviointiin vaikuttaa merkittävästi yhtiön toimintaympäristön kehittyminen**. Yleiseurooppalainen tuotantorakenteen voimakas muutoskehitys, joka lisää erityisesti uusiutuvan energian määrää, edellyttää yhteisen eurooppalaisen kantaverkon vahvistamista. Ei ole kuitenkaan lainkaan varmaa, saadaanko verkkoa vahvistettua riittävän nopeasti. Eurooppalainen kantaverkko- ja markkinakehitys edellyttävät kaikilta osapuolilta uudenlaista ja aiempaa tiiviimpää yhteistyötä sekä kasvavaa taloudellista panostusta.

Sähkön laatu- ja käyttövarmuusvaatimukset ovat edelleen kasvussa. Fingridin omaan investointiohjelmaan sisältyy mittava määrä uusia voimajohtoja, joiden toteutus edellyttää eri viranomais- ja maanomistajatahojen hyväksyntää.

Maailmantalouden näkymät vaikuttavat yhtiömme rahoituksen saantiin samoin kuin investointiriskeihin sekä liikevaihtoon sähkön kulutuksen muutosten kautta. Kilpailu osajista kiristyy ikäluokkien pienessä. Palvelutoimittajakenttä elää jatkuvasti kilpailutilanteen mukaan. Kilpailu myös kansainvälistyy entisestään, hankintaketjut pitenevät ja ulkomaisten työntekijöiden määrä yhtiön työmailla on kasvussa. Samalla kokonaislaadun takaavien yhtenäisten toimintaperiaatteiden läpivienti koko hankintaketjussa on aiempaa haasteellisempää.

Fingridin vastuulliseen toimintaan kuuluu taloudellisen vastuun, sosiaalisen vastuun ja ympäristövastuun lisäksi olennaisena osana neljäs ulottuvuus: **järjestelmävastuu eli vastuu Suomen koko sähköjärjestelmän toimivuudesta**. Yhtiö kehittää kantaverkkoa ja huolehtii sen käyttövarmuudesta yhteistyössä asiakkaiden ja lähialueiden kantaverkkoyhtiöiden kanssa. Kantaverkkoa rajayhteyksineen kehitetään pitkäjänteisesti tulevat siirtotarpeet ennakkoiden. Yhtiön tavoitteena on vähentää sähkömarkkinoiden toimintaa haittaavia verkon siirtorajoituksia, jolloin sähkökauppa hyödyttää koko yhteiskuntaa tehokkaimmalla mahdollisella tavalla. Tämä tarkoittaa myös monipuolisen tuotantorakenteen kehittämisedellytysten turvaamista energia- ja ilmastotavoitteiden mukaisesti.

Fingridin vuorovaikutteisessa sidosryhmätoiminnassa korostuvat avoimuus, vastuullisuus, tasapuolisuus ja tehokkuus. Tarjoamme palveluita tasapuolisin ehdoin ja kilpailutamme

ulkupuoliset palvelut selkeiden ja läpinäkyvien periaatteiden mukaisesti.

Säänneltyinä liiketoimintana yhtiön taloudellisen vastuun hoidossa on keskeistä kustannusten hallinta. Yhtiö arvioi ja suojaa kustannustehokkaasti toimintaansa liittyviä riskejä sekä kehittää kustannuksia alentavia toimintamalleja. Yhtiön tavoitteena on säilyttää kansainvälisissä vertailuissa todettu korkea tehokkuus, mikä vaatii myös kantaverkkotoimintaan liittyvän erityisosaamisen määrätietoista ylläpitämistä sekä alan tutkimus- ja kehitystyön tukemista.

Fingridin kustannustehokas liiketoimintamalli voimajärjestelmälaitteiden ja palvelujen tilaajana nojaa hankintojen ja palvelujen rehtiin kilpailutukseen. Tämän vuoksi meille on tärkeää, että voimme edellyttää myös sopimuskumppaneitamme vastuullisia toimintaperiaatteita.

Fingrid tukee henkilöstönsä ammattitaidon jatkuvaa kehittämistä ja luo edellytykset korkean työmotivaation ylläpitoon. Työhyvinvointi ja työturvallisuus varmistetaan noudattamalla yhteisesti sovittuja henkilöstö- ja tasa-arvoperiaatteita sekä työsuojelun toimintaohjelmaa.

Henkilöstöä valmennetaan ja osallistetaan tunnistamaan päivittäiseen työhön liittyvät vastuullisuustavoitteet. Olemme työstäneet yhtiölle vastuullisen toiminnan periaatteet ja varmistamme niiden mukaisen toiminnan toteutumista koko työyhteisön voimin.

Tapamme toimia ympäristön kannalta vastuullisesti on kirjattu maankäyttö- ja ympäristöpolitiikkaamme. Lähtökohتامme on ennakoiva toiminta ympäristövaikutusten vähentämiseksi niin toimintatavoissamme kuin teknisissä ratkaisuissa.

Fingrid pyrkii kaikessa toiminnassaan puolueettomuuteen, tasapuolisuuteen ja avoimuuteen. Toimintaamme ohjaa myös kohtuullisuus, emmekä hoida sidosryhmäsuhteitamme tavalla, joka saattaisi johtaa riippuvuussuhteeseen tai odotukseen vastapalveluksista. Fingrid voi tukea kohtuullisella määrällä toimintaperiaatteidensa mukaista yleishyödyllistä toimintaa, jolloin pääpaino on tutkimuksessa, koulutuksessa, kulttuurissa ja ihmisten hyvinvointiin liittyvässä toiminnassa. Fingrid ei tue uskonnollista tai poliittista toimintaa.

Tiedotamme toiminnastamme avoimesti, rehellisesti, tasapuolisesti ja samanaikaisesti kaikille sidosryhmille ketään suosimatta voimassa olevien lakien, pörssisääntöjen sekä pääoma- ja rahoitusmarkkinoiden yleisesti hyväksytyjen toimintatapojen mukaisesti.

Edellä kuvatut vastuullisen toiminnan näkökohdat voidaan työyhteisötasolla kiteyttää ajatteluksi, jossa jokainen työntekijä tiedostaa oman vastuunsa ja yhtiön vastuun suomalaisessa yhteiskunnassa. Fingridille asetetut järjestelmävastuun tehtävät hoidetaan tunnollisesti ja voimajärjestelmää rakennetaan ja ylläpidetään ympäristöstä ja turvallisuudesta huolehtien. Vastuulliselle toiminnalle on luonteenomaista, että jokaisen työpanosta kunnioitetaan ja henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan. Vastuullisessa yhtiössä jokainen voi luottaa yhtiöön esimerkillisenä työnantajana ja samalla jokainen kantaa vastuun omasta työstään ja tekee sen, minkä lupaa.

Olemme kehittäneet vastuullista toimintatapaamme tunnistamalla Fingridin strategian eri näkökulmissa **olennaiset asiat** ja keskittymällä niihin. Olennaisuuden määrittely perustuu yhtiön johdon haastatteluihin ja työryhmätyöskentelyyn, henkilöstöpalautteeseen sekä eri sidosryhmien kanssa käy-

mästäme vuoropuhelusta saatuun kokemukseen Fingridiin kohdistuvista odotuksista. Olennaisimmiksi tunnistamamme asiat on esitetty strategisten näkökulmiemme mukaisesti kuvassa alla.

Olennaisuusarvioinnin yhteydessä olemme tunnistaneet myös tärkeimmät **sidosryhmämme**. Tästä kerrotaan vuosikertomuksen sivuilla 8–11 kohdassa ”Asiakkaat ja sidosryhmät”.

Raportoimme vastuullisuudestamme osana vuosikertomusta. Vuonna 2011 etenimme raportoinnissa soveltamalla ensimmäistä kertaa kansainvälistä GRI-ohjeistoa.

Jatkamme raportoinnin kehitystyötä järjestelmällisesti ja määrätietoisesti. Emme tyydy vähimmäistasoon, vaan kehitämme vastuullisuusraportointia siten, että se mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti kertoo toimintamme kestävydestä. Raportoinnin on vastattava muun muassa valtion omistajapolitiikan yritysraportoinnille asettamia vaatimuksia niin taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten, ympäristövaikutusten kuin toiminnallemme laissa erityisvaatimuksena asetetun sähköjärjestelmän järjestelmävastuun kannalta.

Raportoinnin ja seurannan kehittämisen rinnalla jatkamme koko työyhteisön perehdyttämistä vastuullisen toiminnan kehittämiseen osana johtamisen kehittämistä.

VASTUULLISUUDEN OLENNAISET TEEMAT

Taloudellinen näkökulma

Kustannustehokkuus
Toimiva riskienhallinta

Asiakas- ja sidosryhmän näkökulma

Avoimuus ja tasapuolisuus
asiakas- ja sidosryhmäyhteistyössä

Pitkäjänteinen ja oikeudenmukainen
maankäyttö- ja ympäristöpolitiikka ja
vuorovaikutus paikallisyhteisöjen kanssa

Visio ja strategia Fingridin arvot

Henkilöstön ja osaamisen näkökulma

Toimiva työyhteisö
Henkilöstön osaamisen kehittäminen
Työturvallisuus

Sisäisten prosessien näkökulma

- Siirtokapasiteetin varmistaminen
- Käyttövarmuuden hallinta
- Sähkömarkkinoiden toiminnan edistäminen

Verkon kehittäminen kokonaisuutena
Käyttövarma ja toimiva voimajärjestelmä

Perusvoiman ja uusiutuvan energian verkkoon
liittämisen mahdollistaminen

Sähkömarkkinoiden toimivuus

Vastuulliset toimintatavat

VUODEN VARRELTA

■ "Virtaa riittää 16/7" on koko henkilöstölle suunnattu yhtiöta-soinen hyvinvointiohjelma, jolla tavoitellaan oman henkilökohtaisen hyvinvoinnin kokonaisvaltaista kehittämistä sekä organisaation kestäväää toimintakykyä. Vuonna 2011 ohjelma sisälsi henkilökohtaisia hyvinvointitapaamisia, esimiesvalmennusta, henkilöstökampanjoita ja luentoja. Ohjelma jatkuu myös tulevina vuosina erilaisilla hyvinvointiteemoilla.

■ Fingrid yhdistää valvomointansa vuoden 2013 alusta yhtiön muutettua uusiin tiloihin. Tavoitteena on tehostaa toimintaa erityisesti valvomotyön kuten häiriöselvityksen ja siirtokeskeytysten suunnittelun osalta. Myös tiedonkulku ja yhteistyö eri yksiköiden välillä paranee. Yhdistämisen myötä saavutetaan entistä parempi turvallisuustaso.

■ Sähköyhtiöiden ja viranomaisten yhteisessä Touko 2011 -suurhäiriöharjoituksessa testattiin eri osapuolten yhteistyötä ja tilannekuvan muodostamista kuvitellussa tilanteessa, jossa sähköt olivat katkenneet Oulusta etelään.

■ Fingrid sponsoroit Sähkämuseo Elektran toimintaa Hämeenlinnassa. Museossa on esillä arjen tuttuja esineitä ja ihmetystä herättäviä harvinaisuuksia. Menneiden vuosikymmenten miljööt kertovat, kuinka sähkö tuli koteihin, tehtaisiin, kaupunkkeihin ja maaseudulle.

GRI-sisältöindeksi

Sovellamme vastuullisuusraportoinnissamme ensimmäistä kertaa kansainvälistä GRI G3,0 -raportointiohjeistoa (Global Reporting Initiative). Alla taulukko, joka kuvaa tämän ohjeistuksen ja vuosikertomuksen välistä vastaavuutta. Olemme itse arvioineet, että raportointimme vastaa GRI-ohjeiston soveltamistasoa C. Soveltamistason on tarkistanut kolmas osapuoli, PricewaterhouseCoopers Oy.

		Raportoitu	Sivu	Huomiot
1. Strategia ja analyysi				
1.1	Toimitusjohtajan katsaus	Kyllä	6-7	
1.2	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Osittain	20-22, 26-28, 34-36, 46-47	Riskit ja vaikutukset kuvattu.
2. Organisaation kuvaus				
2.1	Organisaation nimi	Kyllä	4	
2.2	Tärkeimmät tuotteet, palvelut ja tavaramerkit	Kyllä	4	
2.3	Operatiivinen rakenne	Kyllä	5	
2.4	Organisaation pääkonttorin sijainti	Kyllä	4	
2.5	Toimintojen maantieteellinen sijainti	Kyllä	4-5	
2.6	Organisaation omistus ja juridinen muoto	Kyllä	4	
2.7	Markkinoiden kuvaus	Kyllä	4	
2.8	Organisaation toiminnan laajuus	Kyllä	4, 16-17	
2.9	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa tai omistuksessa raportointikaudella	Kyllä	6, 83, 94	
2.10	Raportointikaudella saadut palkinnot	Kyllä	21	
3. Raportointiperiaatteet				
3.1	Raportointiajanjakso	Kyllä	Sisäkansi	
3.2	Edellisen raportin ilmestymisajankohta	Kyllä	Sisäkansi	
3.3	Raportointitiheys	Kyllä	Sisäkansi	
3.4	Yhteystiedot	Kyllä	Sisäkansi	
3.5	Raportin sisällön määrittely (olennaisuus, asiakokonaisuuksien priorisointi ja raporttia käyttävät sidosryhmät)	Kyllä	Sisäkansi, 35-36	
3.6	Raportin laskentarajat ja kattavuus	Kyllä	Sisäkansi	
3.7	Erietyiset rajoitukset raportin laajuudessa tai rajauksessa	Kyllä		Ei erityisiä rajoituksia raportin laajuudessa tai rajauksissa.
3.8	Raportointiperiaatteet yhteisyritysten, tytäryhtiöiden, vuokrakohteiden, ulkoistettujen toimintojen raportoinnille ja tietojen vertailukelpoisuus	Kyllä	Sisäkansi	
3.9	Mittaus- ja laskentaperiaatteet	Kyllä	Sisäkansi	
3.10	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Kyllä		Ei muutoksia aiemmin raportoiduissa tiedoissa.
3.11	Merkittävät muutokset raportin kattavuudessa, rajauksissa tai mittausmenetelmissä	Kyllä		Ei merkittäviä muutoksia. Kehitetty vastuullisuusraportointia.
3.12	GRI-sisältövertailu	Kyllä	38-39	GRI-sisältöindeksi
3.13	Periaatteet ja käytäntö raportin ulkopuoliseen varmennukseen	Kyllä	Sisäkansi	
4. Hallintokäytännöt, sitoumukset ja vuorovaikutus				
4.1	Organisaation hallintorakenne	Kyllä	41-42	
4.2	Hallituksen puheenjohtajan asema	Kyllä	49	
4.3	Hallituksen jäsenten riippumattomuus	Kyllä	49	
4.4	Osakkeenomistajien ja henkilöstön vaikutusmahdollisuudet hallituksen toimintaan	Kyllä	41	
4.5	Organisaation tulosten vaikutus hallituksen ja johdon palkitsemiseen	Kyllä	43-44	
4.6	Intressiriiriöiden ehkäiseminen hallitustyöskentelyssä	Kyllä	40-41	
4.7	Hallituksen jäsenten pätevyys strategisen johtamisen ja yhteiskuntavastuun alueilla	Osittain	49	
4.8	Missio, arvot ja eettiset periaatteet	Kyllä	4, 7, 35	
4.9	Hallituksen tavat seurata yhteiskuntavastuun johtamista, mukaan lukien riskienhallinta	Kyllä	34, 40-41	
4.10	Hallituksen oman toiminnan arviointi	Kyllä	41	
4.11	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	Kyllä	45-46	
4.13	Jäsenyydet järjestöissä, yhdistyksissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Kyllä	25	ENTSO-E, Energiateollisuus ry
4.14	Organisaation sidosryhmät	Kyllä	11	
4.15	Sidosryhmien tunnistaminen ja valinta	Kyllä	11	
4.16	Sidosryhmävuorovaikutuksen muodot	Kyllä	8-10, 26-28, 32-33	
4.17	Sidosryhmävuorovaikutuksessa esiin nousseet asiat ja huolenilmaukset	Kyllä	8-10, 24	
Taloudellisen vastuun tunnusluvut				
	Lähestymistapa taloudellisen vastuun johtamiseen	Kyllä	14-15, 44-47	
EC1*	Taloudellisen lisäarvon luominen ja jakautuminen sidosryhmien kesken	Kyllä	15, 35	
EC3*	Eläkesitoumusten kattavuus	Kyllä	66	Ei erillisiä eläkesitoumuksia.
EC4*	Valtiolta saatu taloudellinen tuki	Kyllä		Tekes: 77 697 euroa. Huoltovarmuuskeskus: 126 829 euroa.
EC6*	Periaatteet ja käytännöt liittyen paikallisiin tavarantoimittajiin sekä paikallisten toimittajien osuus	Osittain	22	Julkisten hankintojen periaatteiden mukaan paikallisuutta ei voida suosia hankinnoissa.

Ympäristövastuun tunnusluvut			
	Lähestymistapa ympäristövastuun johtamiseen	Kyllä	26-29, 35
EN3*	Välitön energiankulutus	Kyllä	28
EN11*	Luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailta alueilta tai suo- jeluilta alueilta omistetut, vuokratut ja hallinoidut maa-alueet	Osittain	28
EN12*	Toiminnan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen suojelualueilla tai luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailta alueilla	Kyllä	27
EN13	Suojellut tai kunnostetut elinympäristöt	Osittain	28-29
EN14	Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät strategiat, toimenpiteet ja suunnitelmat	Osittain	26-27
EN16*	Välittömien ja välillisten kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt	Osittain	29
EN18	Aloitteet, toimet ja saavutukset kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi	Osittain	28
EN23*	Merkittävien kemikaali-, öljy- ja polttoainevuotojen määrä ja suuruus	Kyllä	29
EN28*	Merkittävien ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomiseen liittyvät sakot ja sanktiot	Kyllä	Ei sakkoja tai sanktioita raportointikaudella.
Sosiaalisen vastuun tunnusluvut			
Työntekijät ja työolosuhteet			
	Lähestymistapa henkilöstöjohtamiseen	Osittain	30
LA1*	Henkilöstön jakautuminen työsuhteen (koko-/osa-aikainen) ja työ sopimuksen (vakituinen/määräaikainen) mukaan sekä alueittain	Kyllä	31
LA2*	Henkilöstön vaihtuvuuden kokonaismäärä ja osuus ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain	Osittain	31
LA3	Henkilöstöetuudet kokoaikaisille, joita ei ole tarjottu määrä- tai osa-aikaisille työntekijöille	Kyllä	Henkilöstöedut koskevat pääsääntöisesti kaikkia työntekijöi- tä, poikkeuksena palkallinen lyhennetty työaika pienten las- ten vanhemmille, osin myös tulospalkkiot.
LA4*	Työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden osuus työvoimasta	Kyllä	31
LA5*	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitusaika	Kyllä	Fingrid noudattaa Suomen YT-lainsäädäntöä.
LA7*	Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, kuolemaan johtaneet tapaturmat	Kyllä	33
LA8*	Työntekijöiden, perheiden ja paikallisyhteisön jäsenten valistus vakavista sairauksista	Kyllä	30
LA10*	Keskimmääiset koulutustunnit työntekijää kohden	Kyllä	32
LA11	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Kyllä	30, 32
LA12	Kehityskeskustelujen ja suoritusarviointien piirissä oleva henkilöstö	Kyllä	33
LA13*	Hallintoelinten ja henkilöstöryhmien monimuotoisuus	Kyllä	31
	Lukumäärät raportoitu.		
Ihmisoikeudet			
HR4*	Syrjintätapausten lukumäärä ja toteutetut toimenpiteet	Kyllä	Ei syrjintätapauksia raportointikaudella.
Yhteiskunta			
	Lähestymistapa yhteiskuntaan liittyvien asioiden johtamiseen	Osittain	34-35
SO1*	Paikallisyhteisöihin kohdistuvien vaikutusten arviointi ja hallintaan liittyvät ohjelmat	Osittain	26-27
SO4*	Korruptiotapausten yhteydessä toteutetut toimenpiteet	Kyllä	Ei korruptiotapauksia raportointikaudella.
SO6	Poliittisille puolueille, instituutioille ja poliitikoille annetut lahjoitukset	Kyllä	35
SO7	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	Kyllä	Ei oikeustoimia raportointikaudella.
SO8*	Merkittävät lakien ja säännösten rikkomuksiin liittyvät sakot ja muut sanktiot	Kyllä	Ei sakkoja tai sanktioita raportointikaudella.
Tuotevastuu			
PR1*	Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi	Osittain	28
PR5	Asiakastytyväisyyteen liittyvät toimintakäytännöt ja asiakastytyväisyyskyselyiden tulokset	Kyllä	8-10
GRI:n energia-alan toimialakohtaisen liitteen tunnusluvut			
EU4	Sähköverkoston pituus (ilma- ja maakaapelit/siirto- ja jakelinjat)	Kyllä	4-5
EU6	Sähkön saatavuuden ja toimitusvarmuuden varmistaminen	Kyllä	6-7, 16-17, 20
EU8	Sähkötoimitusvarmuuden ja kestävä kehityksen edistämiseen tärkeää tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä T&K-kulut	Kyllä	24-25
EU12	Siirto- ja jakeluhäviöt	Kyllä	17
EU14	Ohjelmat ja prosessit, joilla varmistetaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	Osittain	32
EU19	Sidosryhmien osallistuminen energian tuotantoon liittyvään suunnitteluun ja infrastruktuurin kehittämistä koskevaan päätöksentekoon	Osittain	26-27, 8-10
EU21	Kriisi- ja poikkeustilanteisiin varautuminen, niihin liittyvät suunnitelmat ja koulutus	Osittain	17
EU22	Yhtiön toiminnan vaikutuksesta pois muuttaneiden määrä tai taloudelliset korvaukset hankekohtaisesti eriteltyinä	Osittain	27
EU29	Sähkönjakeluhäiriöiden keskimääräinen kesto	Kyllä	17
	* GRI-ohjeiston avaintunnusluku		
	Valtionyhtiöiden raportointimallin tunnusluvut EN1, EN4, EN8, EN17, EN22, EN29: Tietoa ei saatavilla.		

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen päävoimansiirtoverkosta. Yhtiön tehtävänä on kehittää kantaverkkoa, ylläpitää sähkön kulutuksen ja tuotannon kunkin hetkinen tasapaino, selvittää osapuolten väliset sähköntoimitukset valtakunnan tasolla sekä parantaa sähkömarkkinoiden toimintaedellytyksiä. Lisäksi yhtiö vastaa rajasiirtoyhteyksistä muihin maihin.

Fingrid on siirtoverkkoyhtiö (TSO), joka sähkökauppa-asetuksen (EY 714/2009) mukaisesti osallistuu European Network of Transmission System Operators of Electricity (ENTSO-E) toimintaan. ENTSO-E:n tehtävänä on muun muassa laatia Euroopan sähkömarkkinapelisääntöjä.

Yhtiölle kuuluvat tehtävät organisoidaan ja vastuutetaan Johtamisen periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on varmistaa riittävä osaaminen ja luoda edellytykset tehokkaalle työskentelylle.

Konserni käsittää emoyhtiö Fingrid Oyj:n lisäksi yhtiön 100-prosenttisesti omistaman tytäryhtiön Finextra Oy:n (entinen Fingrid Verkko Oy). Osakkuusyhtiöitä ovat Porvoon Alueverkko Oy (omistus 33,3 %) ja Nord Pool Spot AS (omistus 20,0 %). Konsernilla ei ole yhteisyhtiöitä.

1 HALLINTO

Fingrid on listayhtiö, jonka osake ei ole julkisen kaupan käynnin kohteena. Koska yhtiö on laskenut liikkeeseen muita julkisesti noteerattuja arvopapereita kuten joukkovelkakirjalainoja, Fingrid noudattaa toiminnassaan soveltuvin osin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Lisäksi yhtiön toimintaa tai sen toimielinten tehtäviä säätelee mm. osakeyhtiölaki, arvopaperimarkkinlaki, sähkömarkkinlaki.

Osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen mukaan yhtiön hallinto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Fingridin ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Yhtiön hallitus vastaa yhtiön hallinnosta sekä liiketoiminnan johtamisesta. Hallitus varmistaa, että Fingridillä noudatetaan hyviä hallinnointiperiaatteita. Operatiivisesta toiminnasta vastaa toimitusjohtaja johtoryhmän avustamana. Fingridin asiakasraportointiin liittyvät tärkeät asiat valmistellaan yhtiön neuvottelukunnassa. Asioiden puolueettoman käsittelyn varmistavat lisäksi Fingridin yhtiöjärjestys, osakassopimukset ja hallituksen työskentelystä laaditut periaatteet.

Johtamisen periaatteet

Johtamisen periaatteiden tarkoituksena on ohjata organisaatio toteuttamaan Fingridin perustehtävää niin, että ratkaisut tukevat yhtiön tavoitetilan saavuttamista ja valittua toimintamallia sekä henkilöstön työmotivaatiota.

Tärkeimpiä tavoitteita ovat:

- Yhtiölle kuuluvat tehtävät hoidetaan tehokkaasti.
- Vastuut ja valtuudet ovat selkeät ja oikein jaetut.
- Sisäinen tiedonkulku on riittävää ja päätöksenteon kannalta kattavaa.
- Tehtävien hoitamiseen tarvittava osaaminen on varmistettu ja resursseja käytetään tehokkaasti.
- Henkilöstöllä on käytössään ajanmukaiset työvälineet sekä halu jatkuvaan henkilökohtaiseen kehittymiseen.
- Palkitseminen tukee tuloksellista toimintaa.
- Yhtiön tarjoamat edut tukevat työkyvyn ylläpitoa ja henkistä jaksamista sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista.
- Yhteistyön edistäminen ja henkilöstön motivaation ylläpitäminen.
- Henkilöstö kokee johtamisen onnistuneeksi.

Tehtävien organisointi

Fingridin ensisijaisena tehtävänä on huolehtia tehokkaasti yhtiön perustehtävien hoitamisesta. Toiminta perustuu asiakkaiden ja sähkömarkkinoiden tarpeiden tyydyttämiseen yhtiöjärjestyksen, osakassopimusten ja verkkoluvan veloitteet huomioon ottaen. Muita tehtäviä yhtiö voi ottaa hoitaakseen vain erikseen päätettäessä.

Perustehtävien organisointi

Yhtiön perustehtävät on organisoitu toiminnoiksi. Toimintojen johtajat muodostavat yhtiön johtoryhmän.

- Yhtiön liiketoimintaa johdetaan pääsääntöisesti pääprosessien kautta. Pääprosessit ovat: "Siirtokapasiteetin varmistaminen", "Käyttövarmuuden hallinta" ja "Sähkömarkkinoiden toiminnan edistäminen".
- Tehtävien ryhmittely linjaorganisaatioksi noudattaa tarkoituksenmukaisella tavalla yhtiön liiketoimintaprosesseja. Organisaatiotasojat ovat toiminto ja yksikkö. Yksikkö voidaan tarvittaessa jakaa ryhmiin. Hallituksen päätöksellä jokin tehtäväkokonaisuus voidaan organisoida erilliseen yhtiöön. Hallitus hyväksyy yhtiön perusorganisaation toimintotasolla.
- Useaa organisaation osaa koskevan osatehtävän hoitamiseen perustetaan tarvittaessa tiimejä. Vastaaviin kehittämistehtäviin perustetaan määräaikaista projekteja. Eri organisaatioiden edustajista koostuvien projektiryhmien perustamiset käsitellään johtoryhmässä. Investoinnit toteutetaan pääsääntöisesti projekteina.
- Tehtäviä töitä ja niiden organisointia tarkistetaan tarvittaessa. Toimintotason muutokset käsitellään hallituksessa.

Erityistehtävien organisointi

Tällaiset tehtävät voivat olla sähkömarkkinoiden erityispalveluja, konsultointitehtäviä tms. Mikäli tehtävät ovat laajoja ja periaatteellisia, hallitus tekee päätöksen tehtävän ottamisesta yhtiön hoidettavaksi. Taloudelliselta merkitykseltään merkittävät tehtävät eriytetään ja organisoidaan tarvittaessa erilliseen yhtiöön.

Sisäpiirihallinto

Koska Fingridin osakkeita tai osakkeisiin oikeuttavia arvopapereita ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena, sisäpiiri-ohjeet eivät sovellu yhtiöön ja näin ollen sisäpiirihallinnosta ei ole selostettavaa.

2 YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään kesäkuussa. Yhtiökokous hyväksyy muun muassa tilinpäätöksen ja valitsee tilintarkastajan ja yhtiön hallituksen, johon kuuluu viisi yhtiökokouksen vuodeksi valitsemaa jäsentä ja viisi henkilökohtaista varajäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenistä puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan. Lisäksi yhtiökokous päättää hallituksen ja valiokuntien palkitsemisesta.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokoukseen ja muut tiedonannot lähetetään kirjattuna kirjeenä kullekin osakkeenomistajalle yhtiön osakeluetteloon merkittyyn osoitteeseen aikaisintaan neljä (4) viikkoa ja viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen yhtiökokousta. Hallinnointikoodin suosituksen 1 mukaisesti, yhtiökokoukseen ja seuraavat tiedot asetetaan yhtiön internetsivuille vähintään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouksun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen päätösehdotus
- mahdolliset yhtiökokouksen asialistalle otetut asiat, joista ei ehdoteta päätöstä tehtäväksi.

Lisäksi yhtiö asettaa internetsivuilleen yhtiökokouksen pöytäkirjan sekä ne pöytäkirjan liitteet, jotka ovat osa yhtiökokousten päätöstä, viimeistään 2 viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Lähtökohtaisesti Fingridin toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja muut hallituksen jäsenet sekä tilintarkastaja ovat läsnä yhtiökokouksessa. Myös hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla oleva henkilö osallistuu yhtiökokoukseen, jollei hänen poissaolollaan ole painavia syitä.

3 HALLITUS

Fingridin osakkeenomistajat käyttävät ylintä päätösvaltaa yhtiökokouksessa, joka valitsee vuosittain hallituksen. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Yhtiökokous valitsee yhden hallituksen jäsenen hallituksen puheenjohtajaksi ja yhden jäsenen hallituksen varapuheenjohtajaksi. Hallituksen kutsuu koolle puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaisesti viisi (5) varsinaista jäsentä. Lisäksi kullekin hallituksen jäsenelle määrätään henkilökohtainen varamies. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet hallituksen jäsenistä, joista yksi on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Päätökset tehdään yksinkertaisella enemmistöllä lasketuna läsnä olevista hallituksen jäsenistä. Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään yhtiön toimintaan.

Fingridin hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta. Hallitus päättää merkittävistä strategisista linjauksista ja hyväksyy yhtiön johtamisjärjestelmään liittyvät toimintaperiaatteet. Hallitus hyväksyy vuosittain toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä käy läpi yhtiön toimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinnan. Lisäksi yhtiön hallitus valitsee yhtiön toimitusjohtajan ja hyväksyy yhtiön perusorganisaation ja johtoryhmän kokoonpanon. Fingridin hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet määritellään kirjallisessa työjärjestyksessä. Hallitus arvioi kerran vuodessa toimintaansa.

Kokouskäytäntö ja tiedonsaanti

Aineisto hallituksen kokouksessa käsiteltävistä aiheista toimitetaan hallituksen jäsenille viimeistään kolme työpäivää ennen hallituksen kokousta. Kaikki hallitukselle jaettava materiaali on luottamuksellista.

Puheenjohtajan tehtävät

- puheenjohtaja johtaa hallituksen toimintaa niin, että sille annetut tehtävät tulevat suoritetuiksi
- puheenjohtaja hyväksyy toimitusjohtajan valmistelemat esityslistat ja kutsuu hallituksen kokoukset koolle sekä päättää muiden henkilöiden kutsumisesta kokoukseen
- puheenjohtaja vastaa hallituksen toiminnan suunnittelusta ja arvioinnista ja pitää yhteyttä yrityksen toimitusjohtajaan ja seuraa yhtiön toimintaa.

Hallituksen kokoonpano

Hallitukseen kuuluvat 3.5.2011 lähtien Helena Walldén (pj.), Arto Lepistö (vpj.), Elina Engman, Timo Kärkkäinen ja Esko Rautio. Tarmo Rantalankila on hallituksen sihteeri. Hallituksen jäsenet esitellään sivuilla 48–49.

Hallituksen toiminta

Vuonna 2011 hallitus kokoontui 13 kertaa, joista kolme toteutettiin kirjallisena menettelyinä.

Vuoden 2011 aikana hallitus on päättänyt muun muassa Fingridin strategiasta 2011–2020, Venäjän rajasiirtotariffista, uusista kantaverkkopalveluehdoista 2012–2015 ja Tihiseniemi–Katerma 110 kV ja Hikiä–Forssa 400 kV voimajohtoinvestoinneista, sisäisen tarkastuksen ulkoistamisesta sekä vuoden 2012 budjetista. Hallitus käy aina läpi tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan kokousta seuraavassa kokouksessaan ko. valiokunnissa esillä olleet asiat.

Hallituksella on kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta on hallituksen nimeämä ja sitä avustava. Hallitus on määritellyt tarkastusvaliokunnan tehtävät hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisesti, jonka lisäksi tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan ja sisäisen tarkastajan tarkastussuunnitelmia ja valvoo lakien ja hallituksen asettamien hallintoperiaatteiden noudattamista.

Tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat Arto Lepistö (pj.), Helena Walldén ja Timo Kärkkäinen. Kaikki tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja lisäksi Helena Waldén on riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat 3.5.2011 saakka Ritva Nirkkonen (pj.), Risto Autio, Arto Lepistö ja Anja Silvennoinen.

Valiokunta kokoontui vuoden 2011 aikana 4 kertaa. Valiokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin on havainnollistettu selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka löytyy yhtiön internetsivuilta.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt kokouksissaan muun muassa sisäisen tarkastuksen ulkoistamisen, sisäisen tarkastajan ja tilintarkastajan tarkastussuunnitelmat, yhtiön jatkuvuuden hallintaa, riskit ja riskienhallinnan periaatteet, rahoitustoiminnan periaatteet, tilintarkastuksen kilpailutuksen, vastuullisen toiminnan ja Selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta on hallitusta avustava valiokunta. Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle johdon ja muun henkilökunnan palkitsemisjärjestelmän periaatteet. Lisäksi valiokunta valmistele hallitukselle hyväksytyjen periaatteiden pohjalta esityksen toimitusjohtajan sekä muiden johtoryhmän jäsenten palkkaetuksista. Valiokunnan tehtäviin kuuluu lisäksi toimitusjohtajan ja yhtiön johtoryhmään kuuluvien henkilöiden nimitysasioiden valmistelu ja heidän seuraajiensa kartoittaminen.

Palkitsemisvaliokunnan jäseninä toimivat Helena Walldén (pj.), ja Arto Lepistö. Molemmat palkitsemisvaliokunnan jäsenistä ovat riippumattomia yhtiöstä ja Helena Walldén on lisäksi riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Palkitsemisvaliokunnan jäseninä toimivat 3.5.2011 saakka Lauri Virkkunen (pj.), Timo Karttinen ja Arto Lepistö. Toimitusjohtaja osallistuu valiokunnan kokouksiin.

Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2011 aikana 5 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkankorotuksia sekä kehitettiin yhtiön pitkäjänteistä palkitsemisjärjestelmää.

Valiokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin on havainnollistettu selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka löytyy yhtiön internetsivuilta.

4 TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevan hallinnon hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja toimii tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana ja vastaa yhtiön operatiivisesta toiminnasta johtoryhmän avustamana. Toimitusjohtajan toimitusjohtajan ehdot on määritelty erillisessä toimitusjohtajasopimuksessa, joka on hallituksen hyväksymä. Toimitusjohtajasopimuksen mukaiset taloudelliset etuudet on selostettu palkka- ja palkkioselvityksessä. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen.

Johtoryhmä

Fingridin johtoryhmän rooli:

- tukee toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa ja päätöksenteossa
- tukee yhtiön johtoryhmän jäseniä päätöksenteossa
- käsittelee merkittävät yhtiötason päätökset.

Johtoryhmän tehtävät:

- strategian määrittäminen, toteutus ja valvonta neljän näkökulman mukaan
- strategian viestintä ja jalkauttaminen
- toimintasuunnitelman ja budjetin laadinta
- talousohjaus ja riskienhallinta
- resurssien suunnittelu, hankinta ja ohjaus
- ulkoinen tiedottaminen ja suhdetoiminta
- asioiden valmistelu hallitukselle
- johtoryhmätyön kehittäminen.

Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtajan lisäksi Kari Kuusela, Juha Kekkonen, Reima Päivinen, Matti Tähtinen, Jussi Jyrinsalo, Tom Pippingsköld ja Pertti Kuronen.

Neuvottelukunta

Yhtiön johdon apuna on hallituksen nimeämä 10–12 hengen neuvottelukunta, joka toimii valmisteluelimenä ja keskustelufoorumina lähinnä yhtiön asiakasrajapintaa koskeissa asioissa. Neuvottelukunnan jäsenten toimikausi on pääsääntöisesti kolme vuotta. Neuvottelukunta edustaa laajasti Fingridin asiakkaita ja sähkömarkkinoiden toimijoita. Neuvottelukunta ei ole päättävä elin.

5 PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS

Hallituksen jäsenten palkkiot ja muut etuudet

Yhtiökokous päättää hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista. Varsinainen yhtiökokous päätti 3.5.2011, että hallituksen jäsenille maksetaan kuukausipalkkioita seuraavasti:

- hallituksen puheenjohtaja 2 000 euroa,
- hallituksen varapuheenjohtajat 1 000 euroa,
- hallituksen jäsenet 700 euroa ja
- hallituksen varajäsenet 450 euroa.

Vuonna 2011 hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita seuraavasti:

Nimi	Positio	Hallitus- työskentely	Tarkastus- valiokunta	Palkitsemis- valiokunta	Yhteensä 2011	Yhteensä 2010
Helena Walldén	Puheenjohtaja 3.5.2011 lähtien	20 909	2 000	1 500	24 409	
Arto Lepistö	Varapuheenjohtaja 3.5.2011 lähtien, 2. varapuheenjohtaja 3.5.2011 asti	18 955	2 000	2 000	22 955	19 050
Elina Engman	Jäsen 3.5.2011 lähtien	10 568			10 568	
Timo Kärkkäinen	Jäsen 3.5.2011 lähtien	10 568	2 000		12 568	
Esko Raunio	Jäsen 3.5.2011 lähtien	10 068			10 068	
Marja Hanski	Varajäsen 3.5.2011 lähtien	3 580			3 580	
Jari Eklund	Varajäsen 3.5.2011 lähtien	3 580			3 580	
Antti Riivari	Varajäsen 3.5.2011 lähtien	3 580			3 580	
Mikko Räsänen	Varajäsen 3.5.2011 lähtien	3 580			3 580	
Lauri Virkkunen	Puheenjohtaja 3.5.2011 asti	7 400		500	7 900	10 600
Timo Karttinen	1. varapuheenjohtaja 3.5.2011 asti	6 000		500	6 500	16 500
Ari Koponen	Jäsen 3.5.2011 asti	4 300			4 300	11 900
Ritva Nirkkonen	Jäsen 3.5.2011 asti	4 300			4 300	13 400
Anja Silvennoinen	Jäsen 3.5.2011 asti	3 800			3 800	11 900
Risto Autio	Jäsen 3.5.2011 asti	4 300			4 300	13 400
Timo Ritonummi	Varajäsen 3.5.2011 asti	5 380			5 380	5 400
Minna Korkea- oja	Varajäsen 1.1.2011–3.5.2011	1 800			1 800	5 400
Juha Laaksonen	Varajäsen 3.5.2011 asti	1 800			1 800	5 400
Kari Koivuranta	Varajäsen 3.5.2011 asti	1 800			1 800	5 400
Pekka Kettunen	Varajäsen 3.5.2011 asti	1 800			1 800	5 400
Jukka Mikkonen	Varajäsen 3.5.2011 asti	1 800			1 800	5 400
Jorma Tammenaho	Varajäsen 3.5.2011 asti	1 800			1 800	5 400
Jarmo Väisänen	Jäsen 3.5.2011–13.5.2011	409			409	
Jarmo Kilpelä	Jäsen 3.5.2011–13.5.2011	286			286	
Ilpo Nuutinen	Varajäsen 3.5.2011–13.5.2011	184			184	
Petri Vihervuori	Varajäsen 3.5.2011–13.5.2011	184			184	
YHTEENSÄ		132 731	6 000	4 500	143 231	143 600

Lisäksi päätettiin, että hallituksen jäsenille ja varajäsenille maksetaan 500 euroa kokouspalkkiota jokaisesta hallituksen sekä valiokunnan kokoukselta, johon jäsen on osallistunut.

Hallitus- ja valiokuntapalkkioita ei makseta yhtiön osakeina. Hallituksen jäsenet eivät myöskään osallistu osakeperusteiseen palkitsemisjärjestelmään.

Vuonna 2011 hallitus kokoontui 13 kertaa, tarkastusvaliokunta 4 kertaa ja palkitsemisvaliokunta 5 kertaa.

Yhtiön johdon palkitsemisjärjestelmä

Konsernissa on vuonna 2011 ollut käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka yleiset periaatteet Fingrid Oyj:n hallitus on hyväksynyt 23.10.2007.

Johtoryhmän jäsenten kokonaispalkkaus muodostuu kiinteästä peruspalkasta, luontaiseduista sekä yhtiön palkitsemisjärjestelmän mukaisesta tulospalkkiosta.

Yhtiön tulospalkkiojärjestelmän suorituskriteerinä toimivat yhtiön strategiset mittarit. 1.1.2010 alkaen palkitseminen on perustunut strategisten mittareiden kolmivuotisjaksolta laskettuun keskiarvoon. Hallitus arvioi suorituskriteerien toteutumista ja päättää mahdollisten tulospalkkioiden maksamisesta johtoryhmän jäsenille. Maksettavan tulospalkkion enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta ollut 35 % ja johtoryhmän jäsenten osalta 25 % vuosipalkasta.

Hallitus päätti 15.12.2011 johtoryhmän vuoden 2012 lyhytaikaisesta vuosipalkkiojärjestelmästä, jonka enimmäismäärä toimitusjohtajan osalta on 25 % ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 20 % vuosipalkasta. Pitkäaikainen tulospalkkiojärjestelmä perustuu edelleen kolmivuotisjaksolta laskettuun keskiarvoon, mutta uutena suorituskriteerinä on omistajarvoon perustuva mittari. Muut mittarit ovat kesketyksistä

aiheutuva haitta ja Suomen ja Ruotsin yhtenäiseen tuntihintaan perustuva mittari. Pitkäaikaisen tulospalkkion enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 35 % ja johtoryhmän jäsenten osalta 25 % vuosipalkasta.

Fingridin johtoryhmän jäsenillä ei ole käytössä osake- tai osakeperusteista palkitsemisjärjestelmää tai lisäeläkejärjestelmiä.

Toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot

Toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot on määritelty hallituksen hyväksymässä kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa.

Toimitusjohtajan eläkeikä ja eläkekarttuma määräytyvät yleisen työeläkelainsäädännön mukaan. Toimitusjohtajalla ei ole yhtiön puolesta lisäeläkettä.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on molemminpuolisesti 6 kuukautta. Mikäli yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan, maksetaan irtisanomisaajan palkan lisäksi yhdeksän kuukauden kiinteää palkkaa vastaava rahasumma.

6 SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

Fingridin sisäinen valvonta perustuu riippumattomaan sisäiseen tarkastukseen, sisäisiin toimintaperiaatteisiin ja ohjeisiin, taloudelliseen raportointiin, valvontaan ja dokumentointiin sekä prosessien ja menettelytapojen läpinäkyvyyteen. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että Fingridin toiminta on tehokasta ja tuloksellista, talousraportointi on luotettavaa ja että soveltuvia lakeja, määräyksiä ja yhtiön omia toimintaohjeita noudatetaan. Yhtiön sisäinen tarkastus on ulkoistettu vuonna 2011.

Seuraava taulukko havainnollistaa toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten maksuperusteiset palkkiot ja etuudet vuodelta 2011:

	Kiinteä peruspalkka	Muuttuva tulospalkkio*	Muut työsuhde-etuudet kuten luontaisedut	2011 yhteensä	2010 yhteensä
Toimitusjohtaja	212 943	68 448	11 520	292 912	241 137
Johtoryhmä	862 020	206 756	59 546	1 128 322	991 503
YHTEENSÄ	1 074 963	275 204	71 066	1 421 234	1 232 640

* Tulospalkkio perustuu vuoden 2010 suoritukseen.

Talousraportointiprosessiin liittyvät sisäisen valvonnan järjestelmät ovat osa Fingridin sisäisen valvonnan suurempaa kokonaiskuvaa, johon kuuluvat myös kokonaisvaltainen riskienhallinta sekä sisäinen tarkastus. Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteistä löytyy yhtiön julkaisemassa selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Riskienhallinta

Fingridin riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategian toteuttamista ja varmistaa operatiivisen toiminnan jatkuvuus muuttuvissa olosuhteissa sekä hallita toiminnan turvallisuutta ja ympäristövaikutuksia. Tavoitteena on sitouttaa koko henkilöstö tunnistamaan yrityksen toimintaan liittyvät riskit ja toteuttamaan riskienhallinnan toimenpiteitä. Riskienhallinnan tulee olla luonteeltaan jatkuvaa ja systemaattista.

Yhtiön riskienhallinta jakautuu operatiivisten riskien ja strategisten riskien tunnistamiseen ja hallintaan. Lisäksi yhtiössä toteutetaan riskienhallintaa tukevaa toiminnan arviointia (auditoinnit) sekä tehdään jatkuvuus suunnittelua.

Yhtiön strategiatyössä analysoidaan toimintaympäristön muutokset, arvioidaan Fingridin strateginen valmius, tunnistetaan strategiset riskit, asetetaan strategiset tavoitteet ja laaditaan toimenpiteet.

Fingridin strategiaa toteutetaan johtamisjärjestelmässä, jossa sisäiset prosessit määrittävät Fingridin ydintehtävien hoitamiseksi vaadittavat työt ja valvovat niiden toteutuksen. Toiminnoilla on vastuu tehtävien suunnittelusta, resursoinnista, toteuttamisesta ja töiden tulosten raportoinnista.

Operatiivisten riskien tunnistamisen tavoitteena on kuvata ne riskit, jotka liittyvät edellä kuvattujen tehtävien suunnitteluun, resursointiin ja toteuttamiseen. Erilaisten toteutusvaihtoehtojen riskit arvioidaan osana hankesuunnittelua ja toimenpidepäätöksiä.

Riskienhallinnan järjestämisen pääpiirteet

Hallitus hyväksyy yhtiön riskienhallinnan periaatteet ja niihin tehtävät muutokset vuosittain. Hallituksen tarkastusvaliokunta saa vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä riskeistä ja niiden hallinnasta. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan toimenpiteet osana yhtiön strategiaa, mittaristoa, toimintasuunnitelmaa ja budjettia.

Yhtiötason strategiaan liittyvästä riskienhallinnasta vastaa toimitusjohtaja. Keskeisimmät strategiset riskit tunnistetaan osana yhtiön strategiatyötä. Yhtiön strategiasa on esitetty yhtiötason keskeiset riskit ja niihin liittyvä riskienhallinta. Näiden riskien seuranta, koordinointi ja riskien-

hallinta toteutuvat johtoryhmässä, mutta jokainen toiminto ja/tai liiketoimintaprosessi vastaa oman toimintansa riskienhallinnan toteuttamisesta.

Operatiivisten riskien tunnistamisesta, raportoinnista ja riskienhallinnan toimenpiteistä vastaavat yksiköiden päälliköt omalla vastuualueellaan. Riskienhallinnan toteutuksesta ja seurannasta vastaavat vastuulliset johtajat omalla vastuualueellaan toiminnoittain.

Jokainen fingridiläinen on velvollinen tunnistamaan ja raportoimaan omalla vastuualueellaan olevat riskit ja toteuttamaan hyväksytyt riskienhallinnan toimenpiteet.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja luokittelu ovat yhtiön sisäisen valvonnan perusedellytyksiä. Yhtiön strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit tunnistetaan ja arvioidaan tapahtuma todennäköisyyden ja rahallisen arvon mukaisesti, jotta niitä voidaan hallita. Strategisten riskien vaikutus yhtiöön ja yhteiskunnalle arvioidaan erikseen.

Suuriksi havaittujen riskien hallitsemiseksi käynnistetään tarvittaessa kehityshankkeita sekä niiden tarkemmaksi seuraamiseksi täydennetään tarvittaessa yhtiön strategisia mittareita. Laajat tai merkitykseltään suuret hankkeet nimetään strategisiksi kehittämiskohteiksi ja esitetään osana Fingridin strategiaa. Toimitusjohtaja nimeää näille hankkeille vetäjät, hyväksyy hankkeiden sisällön ja seuraa niiden etenemistä. Konzernin taloushallinto on vastuussa taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvistä kontrollirakenteista.

Riskikartoitukset ja raportoinnin organisointi

Strategiset riskit analysoidaan ja niihin liittyvät riskienhallinnan toimenpiteet suunnitellaan osana Fingridin vuotuis-ta strategiatyötä. Päivitetty strategia esitetään hallitukselle vuosittain elokuussa.

Syksyllä osana yhtiön toiminnan suunnittelua laaditaan riskiarvio operatiivisista riskeistä ja suunnitellaan riskienhallinnan toimenpiteet. Kevään aikana päivitetään operatiivisten riskien riskikartta, riskiarviot ja riskienhallinnan toimenpiteiden tilanne. Osana Fingridin riskienhallintaa toteutetaan suunnitellusti pitkin vuotta toiminnan arviointeja. Kaikissa isoissa toiminnan muutostilanteissa arvioidaan muutoksen riski osana hanke-esityksiä ja toimenpidevaihtoehtoja. Mikäli riski tai muu epäsuotuisa tapahtuma toteutuu, arvioidaan aina erikseen tapahtuman vaikutukset ja todennäköisyys.

Operatiiviset riskien vaikutukset arvioidaan Fingridin kanalta neljästä näkökulmasta, henkilöstöön ja osaamiseen, yhtiön talouteen, asiakkaisiin ja sidosryhmiin sekä liiketoimintaprosesseihin liittyvät vaikutukset. Lisäksi riskejä arvioidaan

yhteiskunnan kannalta liittyen sähkömarkkinoiden toimintaan, käyttövarmuuteen ja turvallisuuteen sekä ympäristöön. Osana riskikartoitusta analysoidaan myös riskien tapahtumatoennäköisyys.

Hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle raportoidaan strategisista riskeistä, rahoitukseen liittyvistä riskeistä ja liiketoiminnan vastapuoliriskeistä säännöllisesti. Johtoryhmälle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä, rahoitukseen liittyvistä riskeistä ja vastapuoliriskeistä. Liiketoimintayksiköille raportoidaan säännöllisesti oman yksikön vastapuoliriskeistä ja operatiivisista riskeistä.

Suojautumistoimenpiteet

Fingridin ohjejärjestelmässä ylläpidetään toimintaohjeet riskeiltä suojautumiseen. Ohjejärjestelmä muodostuu kolmesta tasosta:

- **Johtamisen periaatteet**, Fingridin johtamista kuvaavat dokumentit.
- **Politiikat**, periaatteita tarkentavat pääprosessien ja Fingridin johtamisen näkökulmien toimintaa kuvaavat dokumentit.
- **Ohjeet**, politiikkoja täsmentävät yksityiskohtaiset toimintaohjeet.

Riskiltä suojaudutaan pienentämällä haitallisen tapahtuman todennäköisyyttä ja/tai sen vakavuutta. Riskiin liittyviä vahinkoja rajoitetaan etukäteen tehtävien suojautumistoimenpiteiden ja/tai jälkikäteen tehtävien korjaavien toimenpiteiden avulla. Tärkeimpinä käytännön suojautumistoimenpiteinä tulevat kysymykseen (yleensä tässä järjestyksessä): toimintatapojen muuttaminen, valmiussuunnitelmat, ohjeistukset ja turvajärjestelyt, teknisten ratkaisujen kehittäminen, sopimuksellinen rajaaminen (suuret ja yllättävät riskit) ja johdannaiset ja vakuutukset (usealle osapuolelle jakautuvat riskit).

Taloushallinnon tehtävänä on tukea ja avustaa liiketoimintoja siten, että riskienhallinta liiketoimintaprosesseissa varmistetaan. Riskejä liittyy erityisesti rahoitukseen, häviösähkön hankintaan, tasepalveluun, kantaverkkopalveluun ja omaisuuden hallintaan. Riskejä, joille yhtiö tyypillisesti altistuu ovat vastapuoliin ja toimintaympäristöön liittyvät riskit, joista raportoidaan yhtiön johdolle.

Riskien rajaaminen

Riskien rajaaminen perustuu: tunnistamiseen, arvioimiseen, analysointiin sekä raportointiin. Riskejä rajataan eri mekaniismeilla ja toimenpiteillä, esimerkiksi asettamalla euromääräiset rajat, vaatimalla vakuudet, seuraamalla vastapuolen taloudellista asemaa ja luottoluokitusta ja rajaamalla sopimuksellisesti.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön suurimpia liiketoimintariskejä ovat sähköjärjestelmän toimivuuteen liittyvät riskit kuten suurhäiriö tai tehopula, väävät tai ennakoimattomat investoinnit esimerkiksi alueellisesta kulutusmuutoksesta johtuen tai muutoksista tuotannossa. Myös sääntelyyn liittyvät riskit kuten muutokset suomalaisessa tai eurooppalaisessa regulaatiossa voivat heikentää yhtiön taloudellista asemaa tai mahdollisuuksiin toteuttaa sähkömarkkinoiden kehittämiseen liittyviä tavoitteita, samoin ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen aiheutuen vastapuoliriskin toteutumisesta, sähkön hinnan tai korkotason äkillisistä muutoksista. Muita merkittäviä riskejä ovat henkilöstöriskit liittyen mm. sähköturvallisuuteen ja toimialan osaamiseen.

Laajaan Suomea tai Pohjoismaista sähköjärjestelmää koskevaan häiriöön Fingrid on varautunut erilaisin reservein, toimintaohjein, valmiussuunnitelmin ja harjoituksin. Strategiasaan yhtiö panostaa lisäksi käytönvalvontajärjestelmän monipuoliseen hyödyntämiseen, häiriönselvityksen nopeuttamiseen ja tehopulatilanteiden hallintaan. Sähköjärjestelmän mittavat häiriöt voivat johtua useammasta samanaikaisesta viasta verkossa, yhtiön käytönvalvontajärjestelmän toimimattomuudesta, tuotantokapasiteetin riittämättömyydestä tai ulkopuolisesta tapahtumasta, joka estää verkon käyttötoiminnan kokonaan tai osittain.

Väriä tai ennakoimattomia investointeja pyritään välttämään päivittämällä säännöllisesti kansallisia ja alueellisia verkkosuunnitelmia, tiivistämällä asiakasyhteistyötä ja tekemällä yhteistyötä muiden kantaverkko-yhtiöiden kanssa.

Fingridin toiminta on säänneltyä toimintaa, jota valvoo Energiainviriasto. Yhtiö pyrkii luomaan toimivat yhteistyö- ja vuorovaikutusmallit eri sidosryhmiin avoimesti, osallistumaan viranomaisten selvitystöihin ja työryh-

miin aktiivisesti ja panostamalla toimintaan kantaverkko-yhtiöiden eurooppalaisessa kattojärjestössä, ENTSO-E:ssä, jotta se pystyy kehittämään sähkömarkkinoita markkinaehtoisesti ja arvioimaan sääntelyyn liittyviä taloudellisia muutoksia.

Ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen pyritään rajaamaan kehittämällä konsernin talousohjausta ja taloudellisen liikkumavaran arviointia. Sähkön hintaan ja korkotason muutoksiin liittyviltä vaihteluilta suojaudutaan johdannaisilla ja Fingridin kanssa sopimussuhteessa olevien osapuolten velvoitteisiin liittyvää vastapuoliriskiä rajataan sopimuksellisesti, erilaisin limiitein ja tekemällä säännöllistä seuranta vastapuolien taloudellisesta asemasta.

Henkilöstöriskihin liittyviä osaamis- ja työturvallisuusriskejä pyritään rajaamaan yhtiön strategisella pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelulla, kohdennetuilla koulutusohjelmilla sekä henkilöstölle että palvelutoimittajille, auditomalla työmaita suunnitelmallisesti toisaalta parhaiden käytäntöjen saavuttamiseksi ja toisaalta työturvallisuuden parantamiseksi. Aktiivinen työnantajakuvan ylläpito: viestintä, oppilaitos- ja opiskelijayhteistyö ovat osa henkilöstöriskien rajaamista.

Osana yhteiskuntavastuuta Fingrid on tunnistanut riskit, joilla on suuri vaikutus yhteiskunnalle. Näitä ovat suurhäiriö tai laaja pitkäkestoinen häiriö, luottamuksen väheneminen sähkömarkkinoiden toimintaan, rajainvestointien lykkääntyminen, runkoverkon vahvistusohjelman myöhästymisen sekä yllättävät pitkäaikaiset siirtokapasiteetin rajoitukset.

Fingrid on valitsemisissaan strategisissa panostuskohteissa ottanut huomioon myös näiden riskien hallinnan ja toimintasuunnitelmassaan varautunut riskeihin erilaisin toimenpitein, joita mm. suurhäiriön osalta yllä kuvattiin. Yhtiö pyrkii osaltaan edistämään eurooppalaisten sähkömarkkinoiden integroitumista ja markkinoiden tehokkuuden varmistamista rakentamalla lisää rajasiirtoyhteyksiä ja julkaisemalla markkinoiden läpinäkyvyyden kannalta keskeistä markkinatietoa. Yhtiö valmistelee ja resursoi keskeiset rajasiirto- ja runkoverkon vahvistamishankkeet huolella ja huomioi suunnittelussa ja rakentamisessa ympäristövaikutukset pitkäjänteisesti. Pitkäaikaiset siirtokapasiteetin rajoitukset aiheuttavat asiakkaille ja yhteiskunnalle taloudellista haittaa, jota minimoidaan varmentamalla kriittisiä kohteita kantaverkossa ja rajasiirtoyhteyksillä sekä tehokkaalla keskeytysuunnittelulla, esim.

optimoimalla keskeytysten ajoitusta siten, että taloudellinen vaikutus asiakkaalle on mahdollisimman pieni.

Yhtiön rahoitusriskeistä kerrotaan laajasti IFRS 7 vaatimusten mukaisesti vuoden 2011 tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastaja valvoo muun muassa yhtiön ohjeiden, lakien ja viranomaismääräysten noudattamista ja raportoi havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle. Hallituksen tarkastusvaliokunta tarkastelee sisäisen valvonnan toimivuutta ja raportoi hallitukselle.

Osana sisäistä valvontaa sisäinen tarkastus tarkasti toimintavuonna yhtiön hyväksymisvaltuuksia ja investointien hallintaa. Sisäiselle tarkastukselle on vahvistettu kolme vuotta kattava tarkastussuunnitelma, jota päivitetään vuosittain.

7 TILINTARKASTUS

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Juha Tuomala. Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio ja kulut korvataan yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Tilintarkastajan palkkiot, 1 000 €	2011	2010
Tilintarkastuspalkkiot	32	42
Muut palkkiot	6	46
YHTEENSÄ	38	88

Helena Walldén

Arto Lepistö

Esko Raunio

Elina Engman

Timo Kärkkäinen

Tarmo Rantalankila

Hallitus

Helena Walldén, puheenjohtaja

DI, s. 1953

Hallituksen puheenjohtaja 3.5.2011 lähtien

Päätoimi: Hallitusammattilainen

- Alko Oy, hallituksen jäsen 2009–, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 2009–
- Raskone Oy:n hallituksen jäsen 2009–
- Metsähallitus, hallituksen jäsen 2005–, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 2010–
- Lännen Tehtaat Oyj, hallituksen jäsen 2011–
- Saga Furs Oyj, (ent. Turkistuottajat Oyj) hallituksen jäsen 2004–1/2012

Aiemmat toimet:

- Pohjola Pankki Oyj, johtoryhmän jäsen 2006–2008
- Pohjola Vakuutus Oy, toimitusjohtajan sijainen 2006–2008
- A-vakuutus Oy, toimitusjohtaja 2007–2008
- OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj, johtokunnan jäsen 1994–2006
- OKO, eri tehtäviä 1976–1994

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Esko Raunio

VT, s. 1962

Hallituksen jäsen 3.5.2011 lähtien

Päätoimi: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola, pääomamarkkinajohtaja, vastuualueena kiinteistö- ja pääomasijoitukset sekä yritysrahoitus 2008–.

Aiemmat toimet:

- Eläke-Tapiola, sijoituspäällikkö 2002–2008
- Eläke-Tapiola, osastopäällikkö, rahoituspalvelut 1998–2001
- Tapiola-yhtiöt, osastopäällikkö, luotto-osasto 1995–1997
- Tapiola-yhtiöt, ryhmäesimies, lakimies ja projektipäällikkö, luotto-osasto 1990–1994

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Timo Kärkkäinen

KTM, s. 1963

Hallituksen jäsen 3.5.2011 lähtien

Päätoimi: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, seniorisalkunhoitaja, listaamattomat osakesijoitukset, vastuualueena oman pääoman ehtoiset sijoitukset listaamattomiin yhtiöihin 2010–.

Aiemmat toimet:

- Neste Oil Oyj, Head of Treasury Operations, rahoitusjohtaja sekä Eläkesäätiön asiamies 2005–2010
- Fortum Oyj, rahoituspäällikkö, rahoitus- ja riskienhallintatehtävät 2000–2005
- Imatran Voima Oy, huolinta-, sähköhinnoittelu- ja rahoitustehtävät 1987–2000

Keskeiset luottamustehtävät:

- Enfo Oyj, hallituksen jäsen 2011–
- EcoStream Oy, hallituksen jäsen 2011–
- Mustavaaran Kaivos Oy, hallituksen jäsen 2011–
- Teyhtiö Valtatie 7 Oy, hallituksen jäsen 2011–
- LNI Verkko Oy, hallituksen puheenjohtaja 2012–

Riippumaton yhtiöstä, riippuvainen merkittävistä osakkeenomistajista.

Arto Lepistö, varapuheenjohtaja

Tekn.lis., s. 1952

Hallituksen jäsen vuodesta 2006

Päätoimi: Työ- ja elinkeinoministeriö, energiamarkkinaryhmän vetäjä, teollisuusneuvos, eri tehtävissä 1980–.

Aiemmat toimet:

- Energiamarkkinaviraston määräaikainen johtaja 2002
- Valtion teknillinen tutkimuskeskus, VTT, erikoistutkija 1988–1989
- Edmonton Power Ltd, suunnitteluinsinööri 1979–1980
- Imatran Voima Oy, tutkimusinsinööri 1976–1979

Riippumaton yhtiöstä, riippuvainen merkittävistä osakkeenomistajista.

Elina Engman

DI, s. 1970

Hallituksen jäsen 3.5.2011 lähtien

Päätoimi: Kemira Oyj, Vice President Energy 2005–, vastuualueena konsernin energia sisältäen sähkön, öljyn ja kaasun hankinnan sekä EU:n päästökauppa, energiatehokkuus ja konsernin voima-asettien hallinta.

Aiemmat toimet:

- Framatome ANP:n (Areva) General Representative 2004–2005
- Siemens Osakeyhtiö, myyntipäällikkö 1997–2004

Keskeiset luottamustehtävät:

- Pohjolan Voima Oy, hallituksen varajäsen 2006–
- PVO Vesivoima Oy, hallituksen jäsen 2010
- Porin Prosessivoima Oy, hallituksen jäsen 2006–
- Cefic Energy Strategy Groupin jäsen 2005–
- Elinkeinoelämän keskusliiton energiavaliokunta 2006–
- Kemianteollisuus ry:n energiavaliokunnan puheenjohtaja 2007–
- Destia Oy:n hallituksen jäsen 2009–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Tarmo Rantalankila

OTK, s. 1952

Hallituksen sihteeri

Konsernilakimies, Fingrid Oyj

Hallituksen varajäsenet

Antti Riivari,
hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Timo Ritonummi,
yli-insinööri, työ- ja elinkeinoministeriö

Marja Hanski,
neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Mikko Räsänen,
pääomasijoitusjohtaja,
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Jari Eklund,
sijoitusjohtaja, Tapiola-ryhmä

Jukka Ruusunen

Kari Kuusela

Juha Kekkonen

Matti Tähtinen

Tom Pippingsköld

Jussi Jyrinsalo

Reima Päivinen

Pertti Kuronen

Johtoryhmä

Jukka Ruusunen

Tekniikan tohtori, s. 1958

Toimitusjohtaja vuodesta 2007

- johtoryhmän jäsen vuodesta 2007, yhtiön palveluksessa vuodesta 2007

Aiemmat tehtävät

- Fortum Power and Heat Oy, kehitysjohtaja 1999
- Imatran Voima Oy, asiantuntija 1996
- Teknillinen korkeakoulu, useita tehtäviä 1982
- Helsingin kauppar korkeakoulu, useita tehtäviä 1982

Keskeisimmät luottamustoimet

- ENTSO-E:n varapresidentti 2009–
- Energiateollisuus ry:n hallituksen jäsen 2007–2010, 2011–
- Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen 2010–
- Aalto-yliopiston teknillisen korkeakoulun 1995– ja kauppar korkeakoulun dosentti 1996–

Juha Kekkonen

Diplomi-insinööri, s. 1950

Varatoimitusjohtaja vuodesta 1997, sähkömarkkinakehitys

- johtoryhmän jäsen vuodesta 1997, yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Aiemmat tehtävät

- kaupp- ja teollisuusministeriö, useita tehtäviä 1975–1997
- Suomen pysyvä OECD-edustusto, teollisuusneuvos 1988–1990

Keskeisimmät luottamustoimet

- ENTSO-E markkinakomitean puheenjohtaja 2009–
- Nord Pool Spot AS hallituksen jäsen 2002–

Tom Pippingsköld

Luonnontieteiden kandidaatti, MBA, s. 1960

Talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 2001

- johtoryhmän jäsen vuodesta 2001, yhtiön palveluksessa vuodesta 1999

Aiemmat tehtävät

- Fingrid Oyj, Treasurer 1999
- Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankissa (EBRD) Principal Evaluation Officer 1994
- Postipankki, sijoitustutkija ja rahoituspäällikkö 1990

Keskeisimmät luottamustoimet

- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen asiakkaiden neuvottelukunnan jäsen 2011–
- Nord Pool Spot AS hallituksen varajäsen 2007–
- Nord Pool Spot AS hallituksen jäsen 2002–2007

Reima Päivinen

Diplomi-insinööri, s. 1958

Johtaja vuodesta 2005, käyttötoiminta

- johtoryhmän jäsen vuodesta 2005, yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Aiemmat tehtävät

- Fingrid Oyj, tasepalvelupäällikkö 2000
- Fingrid Oyj, kehityspäällikkö 1997
- Imatran Voima Oyj ja IVO Voimansiirto Oy, useita tehtäviä 1983

Keskeisimmät luottamustoimet

- ENTSO-E käyttökomitean jäsen 2009– ja pohjoismaisen käyttökomitean puheenjohtaja 2010–
- Voimatalouspoolin puheenjohtaja 2009–

Kari Kuusela

Diplomi-insinööri, s. 1955

Varatoimitusjohtaja vuodesta 2007, omaisuuden hallinta

- johtoryhmän jäsen vuodesta 1999, yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Aiemmat tehtävät

- Fingrid Oyj, tekninen johtaja ja rakennuttamisapäällikkö 1997
- Imatran Voima Oy, IVO Transmission Engineering Oy, IVO International Oy ja IVO Voimansiirto Oy, useita tehtäviä 1983
- Nokia Metalliteollisuus (Kaapeli), kehitysinsinööri 1981

Matti Tähtinen

Insinööri, s. 1957

Johtaja vuodesta 2000, sidosryhmäsuhteet

- johtoryhmän jäsen vuodesta 2001, yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Aiemmat tehtävät

- IVO Voimansiirto Oy, projektipäällikkö 1992
- IVO International Ltd, paikallispäällikkö Kenia 1985
- Imatran Voima Oy, asiantuntija 1981

Keskeisimmät luottamustoimet

- Energiateollisuus ry:n työmarkkinavaliokunnan jäsen 2011–

Jussi Jyrinsalo

Tekniikan lisensiaatti, s. 1964

Johtaja vuodesta 2005, järjestelmäkehitys

- johtoryhmän jäsen vuodesta 2005, yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Aiemmat tehtävät

- Fingrid Oyj, useita tehtäviä 1997
- IVO Voimansiirto Oy, useita tehtäviä 1993
- Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu, vt. apulaisprofessori 1992
- Tampereen teknillinen korkeakoulu, useita tehtäviä 1989

Keskeisimmät luottamustoimet

- ENTSO-E verkkosuunnittelukomitean jäsen 2009–
- Cleen Oy, Smart Grids and Energy Markets -tutkimusohjelman ohjausryhmän jäsen 2009–

Pertti Kuronen

Diplomi-insinööri, s. 1953

Johtaja vuodesta 2003, verkkopalvelu

- johtoryhmän jäsen vuodesta 2003, yhtiön palveluksessa vuodesta 1997, Fingridin tytäryhtiön Finextra Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2010

Aiemmat tehtävät

- Fingrid Oyj, useita tehtäviä 1997
- Imatran Voima Oy ja IVO Voimansiirto Oy, useita tehtäviä 1978

Keskeisimmät luottamustoimet

- Porvoon Alueverkko Oy hallituksen jäsen 2008–
- Energiateollisuus ry:n verkkovaliokunnan jäsen 2008–

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös

1.1.2011–31.12.2011

Sisällys

1. TOIMINTAKERTOMUS

- Hallituksen toimintakertomus 54
- Tunnusluvut 59
- Hallituksen voitonjakoehdotus 60

2. TILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätös (IFRS)

- Tuloslaskelma 61
- Tase 62
- Laskelma oman pääoman muutoksista 64
- Rahavirtalaskelma 65
- Liitetiedot 66

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

- Tuloslaskelma 95
- Tase 96
- Rahavirtalaskelma 98
- Liitetiedot 99

3. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET 114

- Tilintarkastuskertomus 115
- Pörssitiedotteet 2011 117

1. Toimintakertomus

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Taloudellinen tulos

Konsernin liikevaihto oli 438 miljoonaa euroa (456 milj. euroa vuonna 2010) tilikauden aikana. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 3 miljoonaa euroa (7 milj. euroa).

Kantaverkkotulot jäivät edellisen vuoden tasolle toteutetusta 4,5 prosentin tariffikorotuksesta huolimatta johtuen sähkön kulutuksen 3,8 prosentin laskusta vuoteen 2010 verrattuna. Tasesähkön myynti aleni 146 miljoonaan euroon lähinnä alhaisemman sähkön markkinahinnan vuoksi (160 milj. euroa). Rajasiirtotuotot Suomen ja Venäjän väliseltä yhteydeltä laskivat 2 miljoonalla eurolla edellisestä vuodesta. Fingridin saamat pohjoismaiset pullonkaulatutot olivat 16 miljoonaa euroa (9 milj. euroa). Fingridin osuus pohjoismaisista pullonkaulatuloista lasketaan nykyisin vain Suomen ja Ruotsin väliseltä rajayhteydeltä. Fingrid ja Viron kantaverkkoyhtiö Elering AS ovat vuokranneet Suomen ja Viron välisen rajasiirtokapasiteetin, Estlink 1 -siirtoyhteyden, sähkömarkkinoiden käyttöön huhtikuusta 2010 alkaen. Fingridin vuokratkustannukset katettiin yhteydestä saaduilla 10 miljoonan euron (9 milj. euroa) pullonkaulatuloilla. Fingridin osuus eurooppalaisista läpisiirtokorvausten nettomäärästä säilyi edellisen vuoden tasolla.

Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot, milj. €

	1-12/11	1-12/10	10-12/11	10-12/10
Kantaverkkotulot	210	211	59	64
Tasesähkön myynti	146	160	25	49
Rajasiirto	22	24	5	6
Suomi-Viro pullonkaulatulot	10	9	1	6
Suomi-Ruotsi pullonkaulatulot	16	9	4	1
Tehoreservi	7	14	5	2
Läpisiirtotuotot	22	19	7	5
Turpeen syöttötariffi	0	1	0	0
Muu liikevaihto	5	9	2	4
Liiketoiminnan muut tuotot	3	7	1	4
Liikevaihto ja muut tuotot yhteensä	441	463	109	142

Tasesähkön ostoliikevaihto oli 131 miljoonaa euroa (145 milj. euroa). Häviösähkötulot laskivat 2 miljoonalla eurolla edellisvuoteen verrattuna johtuen alemmasta keskimääräisestä Suomen aluehinnasta. Kantaverkon käyttövarmuuden varmistavien reservien kulut kasvoivat 7 miljoonalla eurolla ja poistot miljoonalla eurolla. Kunnonhallintakustannukset ja henkilöstökulut pysyivät edellisen vuoden tasolla. Tehoreservin tuotot tasattiin alkuvuonna lain päättyttyä 28.2.2011. Uuden lain myötä tehoreservistä alkoi uudestaan aiheutua tuottoja ja kuluja vasta vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä, minkä seurauksena tehoreservin nettotuotot laskivat 1 miljoonalla eurolla. Laki polttoturpeesta lauhdutusvoimalaitoksissa tuotetun sähkön syöttötariffista oli voimassa 31.12.2010 asti ja tämän johdosta syöttötariffista ei ole aiheutunut tuottoja tai kuluja kuluneelle tilikaudelle. Tilikauden viimeisen neljänneksen vastaavat muutokset ilmenevät alla olevasta taulukosta (milj. €).

Kulut, milj. €	1-12/11	1-12/10	10-12/11	10-12/10
Tasesähkön ostoliikevaihto	131	145	22	49
Häviösähkön hankinta	63	65	16	19
Poistot	68	67	18	17
Reservit	28	22	7	6
Henkilöstö	20	20	6	6
Kunnonhallinta	18	18	6	5
Tehoreservi	7	13	5	3
Läpisiirtomaksut	12	10	4	2
Estlink verkkovuokrat	9	9	1	6
Turpeen syöttötariffi		1		0
Muut kustannukset	23	21	7	7
Kulut yhteensä	380	391	90	120
Liikevoitto ilman hyödykejohdannaisten arvonmuutoksia	62	72	19	22
Konsernin liikevoitto	57	74	17	23

Konsernin liikevoitto oli 57 miljoonaa euroa (74 milj. euroa). Hyödykejohdannaisten arvonmuutoksista kirjattiin tulokseen -5 miljoonaa euroa (+2 milj. euroa).

Konsernin loka-joulukuun liikevaihto oli 108 miljoonaa euroa (138 milj. euroa). Viimeisen neljänneksen liikevoitto oli 17 miljoonaa euroa (23 milj. euroa).

Konsernin tilikauden voitto oli 33 miljoonaa euroa (42 milj. euroa). Sähköjohdannaisten arvonmuutoksen vuoksi konsernin laaja tulos oli 0,2 miljoonaa euroa negatiivinen (73 milj. euroa). Konsernin liiketoimintojen rahavirta investoinneilla vähennettynä oli 148 miljoonaa euroa negatiivinen (-12 milj. euroa) johtuen usean merkittävän investoinnin ajoittumisesta tilikaudelle 2011.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 3,6 % (5,1 %) ja oman pääoman tuotto 6,5 % (8,7 %). Omavaraisuusaste oli tarkastelukauden lopussa 25,7 % (28,6 %). Emoyhtiön liikevaihto oli 434 miljoonaa euroa (456 milj. euroa) ja tilikauden voitto 22 miljoonaa euroa (6 milj. euroa).

Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito

Fingridin vuosittaiset investoinnit kantaverkkoon ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosikymmenen alkupuolen 40 miljoonan euron tasosta. Vuosi 2011 oli Fingridin historian investointien huippuvuosi, sillä käynnissä oli monta suurprojektia. Uuden tuotannon liittäminen kantaverkkoon ja sähkömarkkinoiden toiminnan edistäminen, ikääntyvän verkon uusiminen sekä kulutuksen ja tuotannon alueelliset muutokset Suomessa ovat aiheuttaneet investointien voimakkaan nousun.

Vuoden aikana valmistui kaksi merkittävää sähkönsiirtoyhteyttä. Fenno-Skan 2 -merikaapeliyhteys otettiin käyttöön marraskuussa ja Seinäjoki-Tuovila 400 kilovoltin siirtoyhteys valmistui syksyllä. Käynnissä on myös muita isoja urakoita kuten Ylikkälä-Huutokoski-siirtoyhteys sekä merikaapeliyhteys EstLink 2 Viroon. Lisäksi Forssaan on rakenteilla uusi varavoimalaitos.

Fingridin hallitus teki investointipäätöksen Forssan ja Hikiän välisestä 400 kilovoltin siirtoyhteydestä sekä Tihiseniemen ja Katerman välisestä 110 kilovoltin voimajohdosta. Vuoden aikana käynnistettiin Keski-Suomen ja Oulujoen välisen 400 kilovoltin voimajohtoyhteyden sekä Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitosyksikön edellyttämien verkkovahvistusten ympäristövaikutusten arviointimenettelyt. Molempien hankkeiden YVA-ohjelmat asetettiin nähtäville joulukuussa 2011.

Fingrid suunnittelee Suomen kantaverkkoa osana pohjoismaista ja eurooppalaista sähkönsiirtoverkkoa ENTSO-E:n ja sen Itämeren alueryhmän kautta. Asiakkaiden kanssa tehtävät alueelliset verkkosuunnitelmat ovat myös keskeinen osa suunnitteluprosessia. Vuonna 2011 laadittiin kattava suunnitelma, jossa Pohjanmaan ja Keski-Suomen ikääntyneet 220 kilovoltin voimajohdot ja sähköasemat korvataan 400 kilovoltin ja 110 kilovoltin jännitteisillä verkkoratkaisuilla. Erityisesti Pohjanmaalla haasteita suunnitteluun on tuonut varautuminen suunnitteilla oleviin lukuisiin tuulivoimahankkeisiin.

Fingridin kokonaisinvestoinnit vuonna 2011 olivat 244 miljoonaa euroa (144 milj. euroa). Tästä määrästä sähköverkkoon investoitiin yhteensä 173 miljoonaa euroa (109 milj. euroa) ja varavoimaan 68 miljoonaa euroa (31 milj. euroa). Tietojärjestelmäinvestoinnit olivat noin 3 miljoonaa euroa (4 milj. euroa).

Tutkimukseen ja tuotekehitykseen käytettiin yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa). Käynnissä oli yhteensä noin 50 tutkimus- ja kehityshanketta. Merkittävimmät panostukset käytettiin uusien voimajohtopylvästyyppeiden sekä käyttövarmuuden hallintamenetelmien kehitystyöhön.

Voimajärjestelmä

Sähkön kulutus aleni 3,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna teollisuustuotannon laskun ja lämpimän loppuvuoden

seurauksena. Suomessa kulutettiin vuonna 2011 sähköä 84,4 terawattituntia (87,7 terawattituntia vuonna 2010). Fingridin verkossa sähköä siirrettiin 64,2 terawattituntia (68,1 terawattituntia), joka vastasi 76 prosenttia Suomen kulutuksesta.

Sähkön siirto Suomen ja Ruotsin välillä oli alkuvuonna pääosin vientiä, mutta kääntyi kesällä suureen tuontiin. Fenno-Skan 2 -yhteyden rakennustyöt rajoittivat ajoittain markkinoille tarjottavaa kapasiteettia. Sähköä tuotiin Ruotsista Suomeen vuoden 2011 aikana 5,9 terawattituntia (2,8 terawattituntia vuonna 2010) ja vietiin Suomesta Ruotsiin 4,0 terawattituntia (5,7 terawattituntia).

Sähkönsiirto Virosta kääntyi alkuvuoden tuontipainotteisuudesta kesän ja syksyn aikana vienniksi Viroon. Estlink-yhteyden huoltotöistä ei aiheutunut merkittäviä rajoituksia markkinoille tarjottavaan kapasiteettiin. Suomeen tuotiin Virosta Estlink-yhteyden kautta sähköä 1,6 terawattituntia (2,0 terawattituntia) ja Suomesta vietiin sähköä Viroon 0,5 terawattituntia (0,2 terawattituntia).

Sähkön tuontikapasiteetti Venäjältä oli käytössä lähes täysimääräisesti. Loppuvuonna tuonti oli siirtokapasiteetin sallimaa määrää pienempää. Heinä-elokuussa tuontikapasiteettia rajoittivat Viipurin tasasähköaseman sekä Venäjän verkon huoltotyöt. Sähkön tuonti Venäjältä oli 10,8 terawattituntia vuonna 2011 (11,6 terawattituntia).

Kantaverkossa oli kesän rajujen ukkosten seurauksena lukumääräisesti normaalia enemmän häiriöitä, mutta vaikutukset asiakkaille olivat vähäiset. Joulun myrskyistä aiheutuneiden muutamien pitkien toimituskeskeytysten vuoksi häiriöaika kantaverkkoasiakkaiden liittymispistettä kohti oli keskimääräistä selvästi suurempi.

Sähkömarkkinat

Pohjoismaisia sähkömarkkinoita sävytti alkuvuonna niukka vesivoimatarjonta. Samaan aikaan sähkön kysyntä oli vahvaa osin kylmän ja pitkän talven seurauksena. Hintapiikeiltä kuitenkin vältyttiin talvipakkasilla. Kesää kohti vesitilanne parani ja syksyllä vesivarastot olivat lähes täynnä. Spotmarkkinoiden hintataso oli selvästi edellisvuotta alhaisempi. Systeemihinnan keskiarvo oli 47 euroa megawattitunnilta (53 €/MWh vuonna 2010) ja Suomen aluehinnan keskiarvo oli 49 euroa megawattitunnilta (57 €/MWh).

Sähkömarkkinaintegraatiossa työtä jatkettiin sekä läntisen Keski-Euroopan että Baltian suuntaan. Uudet merkittävät tulokset saadaan kuitenkin aikaisintaan vuoden 2012 lopulla. EU:n kolmannen energiasäädöspaketin myötä Euroopan kantaverkkoyhtiöt aloittivat uudentyyppisten verkkosäätöjen laatimisen. Nämä sitovat määräykset tulevat aikanaan määrittelemään sangen tarkasti markkinoiden pelisääntöjä.

Fingridille kertyi toimintavuonna 15,8 miljoonaa euroa (9,0 milj. euroa) pohjoismaisia pullonkaulatuloja. Suomen ja Ruotsin rajalla oli pullonkauloja 23 prosenttia ajasta, ja maiden markkinahinnat erosivat usein jopa kymmeniä euroja megawattitunnilta. Loppusyksystä tilanne tasaantui

muun muassa Fenno-Skan 2:n käyttöönnoton ja Ruotsin hinta-alueiden myötä.

Toimintavuoden aikana Fingrid käytti vastakauppaan 1,6 miljoonaa euroa (0,2 milj. euroa vuonna 2010). Nämä aiheutuivat pääosin ulkomaan yhteyksien häiriöistä ja osin myös maan sisäisen verkon siirtorajoituksista.

Rahoitus

Konsernin rahoitustilanne säilyi tyydyttävänä. Vuoden aikana Fingrid laski liikkeeseen arvoltaan yhden miljardin Ruotsin kruunun joukkovelkakirjalainan yhtiön kansainvälisen Medium Term Note -joukkovelkakirjalainaohjelman puitteissa sekä allekirjoitti 20 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan Pohjoismaisen Investointipankin, NIB:n kanssa. Lisäksi yhtiö allekirjoitti 250 miljoonan euron valmiusluoton 18.4.2011 pohjoismaisista ja kansainvälisistä pankeista koostuvan pankkiryhmän kanssa. Valmiusluoton laina-aika on 5 vuotta. Valmiusluotto on nostamaton ja turvaa yhtiön maksuvalmiutta yhdessä rahavarojen kanssa.

Nettorahoituskulut ilman johdannaisten käyvän arvon muutoksia kasvoivat tarkastelukauden aikana korkotason ja nettovelan määrän noustessa ja olivat 19 miljoonaa euroa (12 milj. euroa). Korkotuotot olivat 4 miljoonaa euroa (2 milj. euroa). IFRS:n mukaiset nettorahoituskulut olivat 23 miljoonaa euroa (18 milj. euroa), joihin sisältyvä johdannaisten käyvän arvon muutos oli 3 miljoonaa euroa negatiivinen (negatiivinen 6 milj.euroa).

Rahavarat olivat 31.12.2011 yhteensä 204 miljoonaa euroa (222 milj. euroa). Korolliset lainat olivat 1 224 miljoonaa euroa (1 077 milj. euroa), joista pitkäaikaisia oli 845 miljoonaa euroa (878 milj. euroa) ja lyhytaikaisia 379 miljoonaa euroa (199 milj. euroa). Valuutta- ja korkojohdannaisten vastapuoliin liittyvää riskiä oli 63 miljoonaa euroa (56 milj. euroa).

Kansainväliset luottoluokituslaitokset päivittivät yhtiön luottoluokitukset. Fitch Ratings alensi 20.10.2011 Fingridin kansainvälisen joukkovelkakirjalainaohjelman luokituksen tasolle A+ tasolta AA- ja Fingrid Oyj:n luokituksen tasolle A tasolta A+. Fitch Ratingsin lyhytaikainen luokitus yhtiölle säilyi F1 tasolla. Fingrid Oyj:n tulevaisuuden näkömän Fitch Ratings muutti negatiivisesta vakaaksi. Moody's Investors Service päivitti 13.12.2011 Fingridin luottoluokituksen ja säilytti sen ennallaan. Pitkäaikainen luokitus on A1 ja lyhytaikainen luokitus on P-1. Tulevaisuuden näkömä muutettiin negatiivisesta vakaaksi. Standard & Poor's Rating Services (S&P) nosti 20.4.2011 pitkäaikaisen luottoluokituksen tasolle AA- tasolta A+ ja nosti lyhytaikaisen luokituksen tasolle A-1+ tasolta A-1. Tuolloin S&P arvioi yhtiön tulevaisuuden näkömän vakaaksi. S&P asetti 13.12.2011 luottoluokituksen negatiiviseen tarkkailuun.

Henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät

Konsernin ja Fingrid Oyj:n palveluksessa oli vuoden lopussa, määräaikaisten mukaan lukien 266 henkilöä. Vuotta aikai-

semmin vastaava luku oli 263 henkilöä. Vakinaisen henkilöstön määrä oli 252 (249).

Henkilöstöstä oli vuoden lopulla naisia 23,7 % (22,4 %) ja miehiä 76,3 % (77,6 %).

Vakinaisen henkilöstön lukumäärä

Ikä	2011	2010
24-29-vuotiaita	24	21
30-34-vuotiaita	33	36
35-39-vuotiaita	41	37
40-44-vuotiaita	32	35
45-49-vuotiaita	40	41
50-54-vuotiaita	37	37
55-59-vuotiaita	23	21
60-65-vuotiaita	21	21
yli 65-vuotiaita	1	0

Vuoden 2011 aikana käytettiin henkilöstön koulutukseen yhteensä 14 333 tuntia (17 564), keskimäärin 57 tuntia (67)/henkilö. Henkilöstön sairauspoissaolot vuoden 2011 aikana olivat 1,9 prosenttia työajasta. Töiden vaatavuuteen perustuvan palkkausjärjestelmän lisäksi käytössä ovat laatu- ja kannustepalkkiojärjestelmät. Hallitus hyväksyi yhtiön henkilöstön ja johtoryhmän palkitsemisjärjestelmien periaatteet vuodelle 2012.

Hallitus ja ylin johto

Fingrid Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 3.5.2011 Helsingissä. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin diploma-insinööri Helena Walldén ja varapuheenjohtajaksi teollisuusneuvos Arto Lepistö. Hallituksen jäseniksi valittiin energiajohtaja Elina Engman, seniorisalkunhoitaja Timo Kärkkäinen ja pääomamarkkinajohtaja Esko Raunio. Hallituksen jäsenenä 3.5.2011 saakka toimivat Lauri Virkkunen, puheenjohtaja, Timo Karttinen, Arto Lepistö, Risto Autio, Ari Koponen, Ritva Nirkkonen ja Anja Silvennoinen.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Hallituksella on kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimivat 20.5.2011 alkaen Arto Lepistö, puheenjohtaja, Helena Walldén ja Timo Kärkkäinen. Tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimivat 3.5.2011 saakka Ritva Nirkkonen, puheenjohtaja, Risto Autio, Arto Lepistö ja Anja Silvennoinen. Palkitsemisvaliokunnan jäsenenä toimivat 20.5.2011 alkaen Helena Walldén, puheenjohtaja, ja Arto Lepistö. Palkitsemisvaliokunnan jäsenenä toimivat 3.5.2011 saakka Lauri Virkkunen, puheenjohtaja, Timo Karttinen ja Arto Lepistö.

Yhtiön toimitusjohtaja on Jukka Ruusunen.

Hallinnointikoodin mukainen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä on annettu erillisenä. Selvitys ja muut hallinnointikoodin edellyttämät tiedot ovat luettavissa myös yhtiön internetsivuilta, www.fingrid.fi.

Sisäinen valvonta, riskien hallinta ja sisäinen tarkastus

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että Fingridin toiminta on tehokasta ja tuloksellista, talousraportointi on luotettavaa ja että lakeja, määräyksiä ja yhtiön omia toimintaohjeita noudatetaan. Yhtiön sisäinen valvonta perustuu riippumattomaan sisäiseen tarkastukseen, taloudelliseen raportointiin, valvontaan ja dokumentointiin sekä prosessien ja menettelytapojen läpinäkyvyyteen. Lisäksi yhtiöllä on käytössä ohjejärjestelmä, joka sisältää hallituksen hyväksymät keskeiset periaatteet, johtoryhmän hyväksymät politiikat ja toimintojen ja yksiköiden toimintaohjeet.

Fingrid Oyj:n hallitus käsittelee ja hyväksyy vuosittain konsernin budjetin antaen asiakirjojen allekirjoittajille oikeuden toimia budjetin ja päätösten rajoissa sopimusten tekemiseksi. Kaikki liiketoiminnan kannalta periaatteelliset tai kustannusvaikutuksiltaan yli 10 miljoonan euron yksittäiset investointipäätökset tai yli 10 miljoonan euron vuotuiset investointiohjelmat hyväksytään Fingrid Oyj:n hallituksessa. Mahdolliset budjetin ulkopuoliset yli 2 miljoonan euron investoinnit hyväksyy Fingrid Oyj:n hallitus. Hallitus- ja hyväksymiskäsittelyn jälkeen hankinnat voidaan hyväksyä yhtiön hyväksymisvaltuuksien mukaisesti, mikäli hanke on Fingridin hankintaohjeen mukaisesti kilpailutettu.

Hallitus hyväksyy vuosittain riskienhallinnan periaatteet. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan toimenpiteet osana yhtiön strategiaa, mittaristoa, toimintasuunnitelmaa ja budjetia. Hallituksen tarkastusvaliokunta saa vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä riskeistä ja niiden hallinnasta.

Sisäinen tarkastaja valvoo muun muassa yhtiön ohjeiden, lakien ja viranomaismääräysten noudattamista ja raportoi havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle. Sisäiselle tarkastukselle on hyväksytty vuosia 2011–2013 kattava tarkastussuunnitelma, joka päivitetään vuosittain. Hallituksen tarkastusvaliokunta tarkastelee sisäisen valvonnan toimivuutta ja raportoi hallitukselle. Yhtiön sisäinen tarkastus ulkoistettiin kesällä 2011. Osana sisäistä valvontaa sisäinen tarkastus tarkasti toimintavuonna Fingridin hyväksymisvaltuuksia ja investointien hallintaan liittyviä prosesseja.

Operatiivinen riskien hallinta perustuu vuosittain toimintasuunnitelmien laatimisen yhteydessä tapahtuvaan riskianalyyysiin. Operatiivisten riskien tunnistamisesta, raportoinnista ja riskienhallinnan toimenpiteistä vastaavat yksiköiden päälliköt omalla vastualueellaan. Riskienhallinnan toteutuksesta ja seurannasta vastaavat vastuulliset johtajat omalla vastualueellaan toiminnoittain. Yhtiöllä on käytössään kokonaisvaltainen riskienhallintajärjestelmä, jota kehitetään edelleen.

Yhtiötason strategisiin tavoitteisiin liittyvästä riskienhallinnasta vastaa toimitusjohtaja. Strategiset riskit tunnistetaan osana yhtiön vuosittaista strategiatyötä. Yhtiön strategiassa on esitetty yhtiötason keskeiset riskit ja niihin liittyvä riskienhallinta. Näiden riskien seuranta, koordinointi

ja hoito toteutuvat johtoryhmässä, mutta jokainen toiminto ja/tai liiketoimintaprosessi vastaa oman toimintansa riskienhallinnan toteuttamisesta. Yhtiön johtoryhmä identifioi ja arvioi strategisia henkilöstöön ja osaamiseen, yhtiön talouteen, asiakkaisiin ja sidosryhmiin sekä liiketoimintaprosesseihin liittyviä riskejä säännöllisesti. Lisäksi riskejä arvioidaan yhteiskunnan kannalta liittyen sähkömarkkinoiden toimintaan, käyttövarmuuteen ja turvallisuuteen sekä ympäristöön. Konsernin taloushallinto on vastuussa taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvistä kontrollirakenteista.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön suurimpia liiketoimintariskejä ovat sähköjärjestelmän toimivuuteen liittyvät riskit kuten suurhäiriö tai tehopula, väärät tai ennakoimattomat investoinnit johtuen esimerkiksi alueellisesta kulutusmuutoksesta tai muutoksista tuotannossa. Myös sääntelyyn liittyvät riskit kuten muutokset suomalaisessa tai eurooppalaisessa regulaatiossa voivat heikentää yhtiön taloudellista asemaa tai mahdollisuuksia toteuttaa sähkömarkkinoiden kehittämiseen liittyviä tavoitteita. Samoin merkittäviä riskejä ovat ennakoimaton kulujen kasvu aiheutuen vastapuoliriskin toteutumisesta, sähkön hinnan tai korkotason äkillisistä muutoksista, tai vastaavasti tulojen pieneneminen kulutuksen voimakkaasta laskusta johtuen. Muita riskejä ovat henkilöstöriskit liittyen voimajärjestelmän suuriin rakenteisiin ja sähköturvallisuuteen.

Fingrid on varautunut laajaan Suomea tai pohjoismaista sähköjärjestelmää koskevaan häiriöön erilaisin reservein, toimintaohjein, valmiussuunnitelmin ja harjoituksin. Strategiassaan yhtiö panostaa lisäksi käytönvalvontajärjestelmän monipuoliseen hyödyntämiseen, häiriöselvityksen nopeuttamiseen ja tehopulatilanteiden hallintaan. Sähköjärjestelmän mittavat häiriöt voivat johtua useammasta samanaikaisesta viasta verkossa, yhtiön käytönvalvontajärjestelmän toimimattomuudesta, tuotantokapasiteetin riittämättömyydestä, ulkopuolisista tapahtumista, käytön tukijärjestelmiin tai tietoturvaan liittyvistä ongelmista, jotka estävät verkon käyttötoiminnan kokonaan tai osittain.

Mahdollisia vääriä tai ennakoimattomia investointeja pyritään välttämään päivittämällä säännöllisesti verkkosuunnitelmia, jatkuvalla vuoropuhelulla asiakkaiden kanssa ja tekemällä yhteistyötä muiden kantaverkkoyhtiöiden kanssa.

Fingridin toiminta on säänneltyä toimintaa, jota valvoo Energiainfo. Yhtiö pyrkii luomaan toimivat yhteistyö- ja vuorovaikutusmallit eri sidosryhmiin, osallistumaan aktiivisesti viranomaisten selvitystöihin ja työryhmiin sekä panostamalla toimintaan kantaverkkoyhtiöiden eurooppalaisessa kattojärjestössä ENTSO-E:ssä ja sitä kautta varautumaan ja vaikuttamaan sääntelyn vaikutuksiin.

Ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen pyritään rajaamaan kehittämällä konsernin talousohjausta ja taloudellisen liikkumavaran arviointia. Sähkön hintaan ja korkotason muutoksiin liittyviltä vaihteluilta suojaudutaan

johdannaisilla. Fingridin kanssa sopimussuhteessa olevien osapuolten velvoitteisiin liittyvää vastapuoliriskiä rajataan sopimuksellisesti, erilaisin limiitein ja tekemällä säännöllistä seuranta vastapuolten taloudellisesta asemasta.

Henkilöstöriskeihin liittyviä osaamis- ja työturvallisuusriskejä pyritään rajaamaan yhtiön strategisella pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelulla, kohdennetuilla koulutusohjelmilla sekä henkilöstölle että palveluntoimittajille, auditoimalla työmaita suunnitelmallisesti toisaalta parhaiden käytäntöjen saavuttamiseksi ja toisaalta työturvallisuuden parantamiseksi.

Osana yhteiskuntavastuuta Fingrid on tunnistanut riskit, joilla on suuri vaikutus yhteiskunnalle. Näitä ovat suurhäiriö tai laaja pitkäkestoinen häiriö, luottamuksen väheneminen sähkömarkkinoiden toimintaan, rajainvestointien lykkääntyminen, runkoverkon vahvistusohjelman myöhästyminen sekä yllättävät pitkäaikaiset siirtokapasiteetin rajoitukset.

Fingrid on valitsemisissaan strategisissa panostuskohteissa ottanut huomioon myös näiden riskien hallinnan ja toimintasuunnitelmassaan varautunut riskeihin erilaisin toimenpitein, joita muun muassa suurhäiriön osalta on yllä kuvattu. Yhtiö pyrkii edistämään eurooppalaisten sähkömarkkinoiden integroitumista ja markkinoiden tehokkuuden varmistamista rakentamalla tarvittaessa lisää rajasiirtoyhteyksiä ja julkaisemalla markkinoiden läpinäkyvyyden kannalta keskeistä markkinatietoa. Yhtiö valmistele ja resursoi keskeiset rajasiirto- ja runkoverkon vahvistamishankkeet huolella ja ottaa huomioon suunnittelussa ja rakentamisessa ympäristövaikutukset pitkäjänteisesti. Pitkäaikaiset siirtokapasiteetin rajoitukset aiheuttavat asiakkaille ja yhteiskunnalle taloudellista haittaa, jota minimoidaan varmentamalla kriittisiä kohteita kantaverkossa ja rajasiirtoyhteyksillä sekä tehokkaalla keskeytysuunnittelulla, esimerkiksi optimoimalla keskeytysten ajoitusta siten, että taloudellinen vaikutus asiakkaille on mahdollisimman pieni.

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on vähintään 55 900 000 euroa ja enintään 223 600 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Nykyinen osakepääoma on 55 900 000 euroa. Yhtiön osakkeet jakautuvat A-sarjan osakkeisiin ja B-sarjan osakkeisiin.

A-sarjan osakkeita on 2 078 kappaletta ja B-sarjan osakkeita 1 247 kappaletta. Osakkeisiin liittyvää äänivaltaa ja osingonmaksua on tarkemmin kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa ja yhtiön internet-sivuilla olevassa yhtiöjärjestyksessä.

Ympäristöasiat

Fingridin toiminnan keskeiset ympäristövaikutukset aiheutuvat elinympäristöömme kuuluvista voimajohdoista, sähköasemista ja varavoimalaitoksista. Voimajohdoilla on erityisesti maankäyttö- ja maisemavaikutuksia sekä niin myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Muiden sähkölaitteiden lailla voimajohdot myös aiheuttavat ympärilleen sähkö- ja magneettikenttiä. Sähköasemien ja varavoimalaitosten keskeisimmät ympäristönäkökohdat liittyvät polttoaineiden ja kemikaalien varastointiin ja käsittelyyn. Lisäksi kantaverkkoa kehitettäessä pyritään kustannustehokkaasti mahdollisimman pieniin sähkönsiirron häviöihin parantaen näin energiatehokkuutta. Merkittävänä nähdään myös kasvihuonekaasujen päästöjen vähentäminen.

Yhtiöllä on ongelmajätteeksi luokiteltavia kreosootti- ja suolakyllästeisiä puupylväitä yhteensä 26 499 tonnia. Lisäksi ongelmajätteeksi luokiteltavaa kyllästettyä puuta on kaapelikanavien kansissa. Niiden hävityskuluja varten on tilinpäätöksessä kirjattu noin 1,9 miljoonan euron varaus, joka on vastaavasti lisätty aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Sähköasemien laitteissa on kasvihuonekaasuksi luokiteltua rikkiheksafluoridia (SF₆-kaasu) 28 tonnia. Kaasun hävityskuluista ei ole kirjattu varausta, koska kaasu voidaan käyttää uudelleen puhdistuksen jälkeen.

Fingrid toimii sähkön alkuperätakuun myöntäjänä Suomessa. Takuu kuuluu Euroopan Unionin RES E -direktiivin edellyttämään järjestelmään.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Kansainvälinen luottoluokituslaitos Standard & Poor's Rating Services vahvisti 17.1.2012 Fingrid Oyj:n pitkäaikaisen luokituksen AA- ja lyhytaikaisen luokituksen A-1+. Tulevaisuuden näkymä muuttui vakaasta negatiiviseksi. Muutos liittyi S&P:n päätökseen muuttaa Suomen valtion tulevaisuuden näkymä vakaasta negatiiviseksi.

Yhtiö jatkaa 1,7 miljardin investointiohjelmansa toteuttamista. Investoinnit tullaan rahoittamaan lisäämällä ulkoista rahoitusta. Lisäksi yhtiö korotti tariffeja 30 prosentilla 1.1.2012 alkaen.

Muilta osin Fingridin liiketoiminnassa ja taloudellisessa tilassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole ollut olennaisia tapahtumia tai muutoksia.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

		2007	2008	2009	2010	2011
		IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	milj.€	334,6	382,3	358,9	456,3	438,5
Investoinnit, brutto	milj.€	79,2	87,9	135,6	144,1	244,4
- liikevaihdosta	%	23,7	23,0	37,8	31,6	55,7
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	milj.€	1,2	0,9	1,3	1,6	1,8
- liikevaihdosta	%	0,4	0,2	0,4	0,3	0,4
Henkilöstö keskimäärin		241	241	251	260	263
Henkilöstö tilikauden lopussa		244	249	260	263	266
Palkat ja palkkiot yhteensä	milj.€	14,6	15,8	16,0	17,2	17,2
Kannattavuus						
Liikevoitto	milj.€	90,7	68,4	50,8	74,4	56,6
- liikevaihdosta	%	27,1	17,9	14,1	16,3	12,9
Voitto ennen veroja	milj.€	56,5	37,5	33,2	56,3	34,2
- liikevaihdosta	%	16,9	9,8	9,3	12,3	7,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,3	5,8	3,9	5,1	3,6
Oman pääoman tuotto	%	10,3	6,6	5,7	8,7	6,5
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Omavaraisuusaste	%	27,5	26,7	27,2	28,6	25,7
Korolliset nettolainat	milj.€	754,6	726,7	797,5	855,2	1 020,2
Osakekohtaiset tunnusluvut						
Tulos/osake	€	12 616	8 379	7 417	12 562	9 924
Osinko/osake	€	2 156,17	2 018,26	2 022,29	2 018,26	2 018,26*
Oma pääoma/osake	€	129 338	125 600	134 676	154 654	152 573
Osakkeiden lukumäärä 31.12.						
- A-sarjan osakkeet	kpl	2 078	2 078	2 078	2 078	2 078
- B-sarjan osakkeet	kpl	1 247	1 247	1 247	1 247	1 247
Yhteensä	kpl	3 325	3 325	3 325	3 325	3 325

*Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Tulos/osake, €	=	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Osinko/osake, €	=	$\frac{\text{tilikauden osinko}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake, €	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Korolliset nettolainat, €	=	korolliset lainat - rahavarat

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Fingrid Oyj:n voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 22 541 194,47 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Yhtiön hallitus esittää yhtiökokoukselle, että

- osinkoa maksetaan 2 018,26 euroa osakkeelta, yhteensä 6 710 714,50 euroa
- vapaaseen omaan pääomaan jätetään 15 830 479,97 euroa.

2. Tilinpäätös

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	Liitetieto	1.1.–31.12.2011 1 000 €	1.1.–31.12.2010 1 000 €
LIKEVAIHTO	2	438 456	456 326
Liiketoiminnan muut tuotot	3	2 976	6 978
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	4	-241 503	-253 593
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-20 334	-20 385
Poistot	6	-67 879	-66 813
Muut liiketoiminnan kulut	7, 8, 9	-55 153	-48 096
LIKEVOITTO		56 563	74 416
Rahoitustuotot	10	3 551	2 040
Rahoituskulut	10	-26 106	-20 508
Rahoitustuotot ja -kulut		-22 554	-18 468
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		193	384
VOITTO ENNEN VEROJA		34 201	56 332
Tuloverot	11	-1 204	-14 564
TILIKAUDEN VOITTO		32 998	41 768
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Rahavirran suojaukset	12	-33 399	31 159
Muuntoerot	12	240	224
Myytäväinä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	12	-48	1
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		-209	73 152
Tuloksen jakautuminen:			
Yhtiön osakkeenomistajille		32 998	41 768
Laaajan tuloksen jakautuminen:			
Yhtiön osakkeenomistajille		-209	73 152
Tulos/osake, €	13	9 924	12 562
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	13	9 924	12 562
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	13	9 924	12 562

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITASE

VARAT	Liitetieto	31.12.2011 1 000 €	31.12.2010 1 000 €
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet:			
Liikearvo	15	87 920	87 920
Muut aineettomat hyödykkeet	16	89 737	89 692
		177 657	177 613
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet:	17		
Maa- ja vesialueet		13 671	13 509
Rakennukset ja rakennelmat		98 345	82 991
Koneet ja kalusto		450 700	403 357
Voimajohdot		689 929	607 389
Muut aineelliset hyödykkeet		3 009	3 097
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		163 908	142 930
		1 419 561	1 253 273
Sijoitukset:	18		
Osuudet osakkuusyriyksissä		7 947	7 718
Myytavissä olevat sijoitukset		301	366
		8 247	8 084
Saamiset:			
Johdannaisinstrumentit	29	57 495	79 400
Laskennalliset verosaamiset	26	19 873	10 893
		77 368	90 293
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		1 682 834	1 529 263
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	19	6 706	6 101
Johdannaisinstrumentit	29	14 288	295
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	64 633	57 563
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	21	202 387	217 903
Rahavarat	22	1 454	3 780
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		289 468	285 642
VARAT YHTEENSÄ		1 972 301	1 814 905

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITASE

OMA PÄÄOMA JA VELAT		31.12.2011	31.12.2010
	Liitetieto	1 000 €	1 000 €
EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	25	55 922	55 922
Ylikurssirahasto	25	55 922	55 922
Arvonmuutosrahastot	25	-13 679	19 768
Muuntoerot	25	551	312
Kertyneet voittovarot	25	408 586	382 299
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		507 304	514 224
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	26	140 340	149 262
Lainat	27	845 154	877 530
Varaukset	28	1 897	1 899
Johdannaisinstrumentit	29	34 472	116
		1 021 864	1 028 807
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lainat	27	378 841	199 327
Johdannaisinstrumentit	29	670	481
Ostovelat ja muut velat	30	63 623	72 066
		443 133	271 874
VELAT YHTEENSÄ		1 464 997	1 300 681
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		1 972 301	1 814 905

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, 1 000 €

Emoyhtiön omistajille
kuuluva oma pääoma

	Liitetieto	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Arvon- muutos- rahastot	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä
01.01.2010		55 922	55 922	-11 392	88	347 255	447 796
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto tai tappio	25					41 768	41 768
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaukset	12			31 159			31 159
Muuntoerot	12				224		224
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	12			1			1
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutuksella oikaistuna				31 160	224		31 384
Laaja tulos				31 160	224	41 768	73 152
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osinko vuodelta 2009	25					-6 724	-6 724
31.12.2010		55 922	55 922	19 768	312	382 299	514 224
01.01.2011		55 922	55 922	19 768	312	382 299	514 224
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto tai tappio	25					32 998	32 998
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaukset	12			-33 399			-33 399
Muuntoerot	12				240		240
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	12			-48			-48
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutuksella oikaistuna				-33 447	240		-33 207
Laaja tulos				-33 447	240	32 998	-209
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osinko vuodelta 2010	25					-6 711	-6 711
31.12.2011		55 922	55 922	-13 679	551	408 586	507 304

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	Liitetieto	1.1.-31.12.2011 1 000 €	1.1.-31.12.2010 1 000 €
Liiketoiminnan rahavirrat:			
Tilikauden voitto	25	32 998	41 768
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	35	72 761	63 677
Korkokulut ja muut rahoituskulut		26 106	20 508
Korkotuotot		-3 544	-2 035
Osinkotuotot		-7	-4
Verot		1 204	14 564
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		-3 159	-3 270
Vaihto-omaisuuden muutos		-606	-686
Osto- ja muiden velkojen muutos		-8 584	-496
Varausten muutos	28	-2	-23
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat		645	-133
Maksetut korot		-22 815	-19 450
Saadut korot		2 899	2 167
Maksetut verot	11	-2 344	-1 760
Liiketoiminnan nettorahavirta		95 552	114 827
Investointien rahavirrat:			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	17	-241 046	-137 982
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	16	-3 331	-4 814
Investoinnit muihin sijoituksiin	18		3
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	17	50	904
Saadut osingot	10	211	4
Saadut avustukset		143	15 000
Investointien nettorahavirta		-243 973	-126 885
Rahoituksen rahavirrat:			
Lainojen nostot		749 938	731 398
Lainojen takaisinmaksut		-612 649	-694 804
Maksetut osingot	25	-6 711	-6 724
Rahoituksen nettorahavirta		130 579	29 870
Rahavarojen muutos		-17 842	17 812
Rahavarat tilikauden alussa		221 683	203 871
Rahavarat tilikauden lopussa	21, 22	203 841	221 683

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Fingrid Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu, julkinen osakeyhtiö. Fingridin konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Fingridin kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on PL 530 (Arkadiankatu 23 B), 00101 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.fingrid.fi tai Fingrid Oyj:n pääkonttorista.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa tai liitetiedoissa ole toisin mainittu.

Fingrid Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 16.2.2012 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Päätoiminnot

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen päävoimansiirtoverkosta. Yhtiön tehtävänä on kehittää kantaverkkoa, ylläpitää sähkön kulutuksen ja tuotannon kunkinhetkinen tasapaino, selvittää osapuolten väliset sähköntoimitukset valtakunnan tasolla sekä parantaa sähkömarkkinoiden toimintaedellytyksiä. Lisäksi yhtiö vastaa rajasiirtoyhteyksien käytöstä Pohjoismaihin, Viroon ja Venäjälle.

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Fingrid Oyj:n lisäksi yhtiön 100-prosenttisesti omistaman tytäryhtiön Finextra Oy:n. Osakkuusyrityksinä on yhdistelty Porvoon Alueverkko Oy (omistus 33,3 %) ja Nord Pool Spot AS (omistus 20,0 %). Konsernilla ei ole yhteisyrityksiä.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan. Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenomenetelmää. Osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin ja sen osakkuusyritysten välisistä realisoimattomista voitoista eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus. Osakkuusyrityöiden noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Segmenttiraportointi

Fingrid-konsernin koko liiketoiminnan on katsottu olevan Suomessa harjoitettavaa järjestelmävastuullista kantaverkkotoimintaa, joka muodostaa vain yhden segmentin. Yksittäisten tuotteiden ja palvelujen riskeissä ja kannattavuudessa ei ole olennaisia poikkeavuuksia. Tämän vuoksi IFRS 8 -standardin mukaista segmenttiraportointia ei esitetä.

Toimintasegmentti raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylin operatiivinen päätöksentekijä on hallitus.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Myyntin tuloutus tapahtuu palvelun luovutuksen perusteella. Sähkön siirto tuloutetaan, kun siirto on tapahtunut. Tasesähköpalvelut tuloutetaan palvelun luovutuksen perusteella. Liittymismaksut tuloutetaan ajan kulumisen perusteella. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset.

Julkiset avustukset

EU:lta tai muulta taholta saadut, aineelliseen käyttöomaisuuteen liittyvät julkiset avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista, jolloin ne pienentävät hyödykkeestä tehtäviä poistoja. Muut avustukset jaksotetaan tuloksi niille kausille, jolloin avustuksia vastaavat kulut syntyvät. Muut saadut avustukset on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Eläkejärjestelyt

Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Maksupohjaisissa järjestelyissä suoritukset kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisen veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta.

Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen tilinpäätöspäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo ja jota oikaistaan kirjaamattomilla vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla ja takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvan veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoitua etuusoikeyksikköön pe-

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Ohjelmistot 3 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät, myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että niiden vaikutuksesta yritykselle koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli aiemman suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Päästöoikeudet

Ilmaiseksi saadut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin nimellisarvoonsa ja ostetut hankintahintaan. Palautettavia päästöoikeuksia varten kirjataan velka. Jos konsernilla on riittävästi päästöoikeuksia kattamaan palautusvelvoitteet, velka kirjataan ko. päästöoikeuksia vastaavalla kirjanpitoarvolla. Jos päästöoikeudet eivät riitä kattamaan palautusvelvollisuuksia, arvostetaan velka ko. päästöoikeuksien markkina-arvoon. Päästöoikeuksista ei kirjata poistoja. Taseesta poiskirjaiminen tapahtuu niiden luovutushetkellä, jolloin toteutuneet päästöt on selvitetty. Velasta johtuva kulu kirjataan tuloslaskelmaan materiaalit ja palvelut -ryhmän kuluihin.

Päästöoikeuksien myyntivoitot sisältyvät muihin tuottoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset, voimajohdot, koneet ja laitteet muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, jolla on eripituiset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Uudistettu IAS 23 Vieraan pääoman menot -standardi edellyttää, että ehdot täyttävän hyödykkeen hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Konserni on soveltanut uudistettua standardia niihin ehdot täyttäviin hyödykkeisiin, joihin liittyvien vieraan pääoman menojen aktivointi on alkanut 01.01.2009, jonka arvo ylittää 50 000 euroa ja investoinnin valmiiksi saattaminen kestää yli 12 kuukautta. Hankintamenoon aktivoidut vieraan pääoman menot lasketaan konsernin keskimääräisen vieraan pääoman kustannuksen mukaan.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät menot aktivoidaan. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Korjaus- ja ylläpito-menot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Tilivuoden aikana käyttöön otetun käyttöomaisuuden poistot lasketaan hyödykekohtaisesti käyttöönottoaikavälien mukaan. Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

Rakennukset ja rakennelmat	
Sähköasemien rakennukset ja erilliset rakennukset	40 vuotta
Sähköasemien rakennelmat	30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitosten rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Erilliset rakennelmat	15 vuotta
Voimajohdot	
Voimajohdot 400 kV	40 vuotta
Tasasähköjohdot	40 vuotta
Voimajohdot 110–220 kV	30 vuotta
Kreosoottipylväät ja niiden hävittämiskustannukset	30 vuotta
Voimajohtojen (400 kV) alumiinipylväät	10 vuotta
Valokuitu-ukkosjohtimet	10–20 vuotta
Koneet ja kalusto	
Sähköasemien koneet	10–30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitokset	20 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

Käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Taseesta poiskirjaaminen tapahtuu, kun suunnitelman mukainen poisto-aika on päätynyt, hyödyke myyty, romutettu tai muutoin luovutettu ulkopuoliselle.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisten havaitsemiseksi. Jos alentumista havaitaan, arvio omaisuuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tase-arvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Poistojen kohteena olevia omaisuuseriä tarkastellaan arvonalentumisen varalta myös aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuuserien kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärää mahdollisesti saada kerrytetyksi.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Diskonttauskoroissa otetaan huomioon myös kyseisten hyödykkeiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Myytäviksi olevat sijoitukset

Myytäviksi olevat sijoitukset ovat pitkäaikaisia varoja, ellei johdon aikomuksena ole luovuttaa niitä 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Julkisesti noteeratut osakkeet luokitellaan myytävissä oleviksi sijoituksiksi ja arvostetaan käypään arvoon, joka on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan, kunnes sijoitus myydään tai muutoin luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteuttamiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuus muodostuu materiaali- ja polttoainevarastoista.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan perustuen yksittäisten erien riskiin. Saamisten arvon alentumiskirjaus tehdään, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin (esim. velallisen vakavat taloudelliset ongelmat, todennäköisyys, että velallinen ajautuu konkurssiin tai muihin taloudellisiin järjestelyihin sekä maksujen eräpäivien laiminlyönti yli 90 päivällä). Arvonalentumiset kirjataan suoraan vähentämään saamisten kirjanpitoarvoa ja liiketoiminnan muihin kuluihin.

Johdannaisinstrumentit

Johdannaiset kuuluvat ryhmään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaisvarat ja -velat. Johdannaiset kirjataan alun perin johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän arvonmuutoksen kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritetty suojausinstrumentiksi ja minkä luonteista erää se suojaa. Yhtiö solmii johdannaissopimuksia vain suojautuakseen riskeiltä tietyn politiikan mukaisesti.

Sähköjohdannaiset

Yhtiö solmii sähköjohdannaissopimuksia suojatakseen häviösähköennusteen mukaista sähkönhankintaansa hallituksen hyväksymän häviösähköhankinnan periaatteiden mukaisesti. Sähköjohdannaisten osalta yhtiö soveltaa suojauslaskentaa perustuen häviösähköhankinnan rahavirran suojaukseen. Suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloittaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet ja strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoimiin ryhdytään. Rahavirran suojausiksi määritettyjen, ehdot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan erään liiketoiminnan muut tuotot ja kulut. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla, jolloin suojauskohde vaikuttaa tulokseen. Suojauslaskennan määritelmän täyttävien tuotteiden käypien arvojen muu-

tokset merkitään omaan pääomaan, suojausrahastoon. Muiden sähköjohdannaisten käypien arvojen muutokset merkitään tuloslaskelmaan. Yhtiön ostamat pörssinoteeratut vuosi- ja kvartaalituotteet on määritetty suojausinstrumenteiksi.

Kun suojausinstrumentti erääntyy, myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot ja tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään vasta kun ennakoitu liikeitoimi merkitään tuloslaskelmaan erään liiketoiminnan muut kulut.

NASDAQ OMX Commodities:ssa noteeratut tuotteet arvostetaan tilinpäätöspäivän kaupankäyntihintoihin.

Korko- ja valuuttajohdannaiset

Yhtiö solmii johdannaissopimuksia suojatakseen rahoitusriskejä (korko- ja valuuttapositiota) hallituksen vahvistaman rahoitustoiminnan keskeisten periaatteiden mukaisesti. Fingrid ei sovellu suojauslaskentaa näiden johdannaisten osalta. Johdannaisvara tai -velka merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon. Tilinpäätöspäivänä johdannaiset arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutos merkitään suoraan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Johdannaisten käyvät arvot tilinpäätöspäivänä perustuvat eri laskentamenetelmiin. Valuuttatermiinit on arvostettu termiinihintoihin. Koron- ja valuutanvaihtosopimukset on arvostettu kunkin valuutan korkokäyrän perusteella nykyarvoon. Korko-optiot on arvostettu markkinoilla yleisesti käytettyjen optiohinnoittelumallien mukaisesti.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin. Ryhmä sisältää rahamarkkina-arvopapereita sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin. Rahoitusarvopaperit merkitään selvityspäivänä taseeseen käypään arvoon. Tämän jälkeen tilinpäätöksissä rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja niiden arvonmuutos kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat pääasiassa sijoitus-, yritys- ja kuntatodistuksia, joiden laina-aika on yleensä 3–6 kuukautta, sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät, myydään tai muutoin luovutetaan.

Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja.

Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteis- ja tilivaroista sekä pankkitalletuksista. Rahavarat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät, myydään tai muutoin luovutetaan. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja.

Lainat

Nostetut lainat merkitään alun perin taseen käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettyinä. Transaktiomenoja ovat yli- ja alihinnat sekä järjestely-, välitys- ja hallinnolliset palkkiot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon; saadun määrän ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa. Lainat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät ja maksetaan takaisin.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta ja velvoitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida.

Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä.

Fingridin käytössä on kreosootti- ja suolakyllästettyjä puupylväitä ja kaapelikanavien kansia. Käytöstä poistuva kyllästetty puutavara on luokiteltu ympäristöministeriön asetuksessa YMA 1129/2001 ongelmajätteeksi. Hävittämisvelvollisuudesta tulevana vuosikymmeninä aiheutuvista kustannuksista kirjattiin varaus vuonna 2004.

Osingonjako

Hallituksen osingonjakoehdotusta ei kirjata tilinpäätökseen. Kirjaus tehdään vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Kun konsernitilinpäätös laaditaan kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä olosuhteissa, jotka muodostavat perustan tilinpäätökseen merkittyjen erien arvioinneissa. Toteutumat voivat poiketa näistä arvioista. Arviointia on käytetty tilinpäätöstä laadittaessa mm. arvonalentumistauksen laskelmien laadinnassa, määriteltäessä aineellisten ja aineettomien omaisuuserien pitoaikoja, laskennallisten verojen sekä varausten yhteydessä.

Tasesähkön oston ja myynnin arvioiminen

Tasesähkökaupan tulot ja kulut selviävät valtakunnallisen taseselvityksen kautta, joka perustuu Työ- ja elinkeinoministeriön 9.12.2008 antamaan asetukseen sähköntoimitusten selvitykseen liittyvästä tiedonvaihdosta. Lopullinen taseselvitys valmistuu viimeistään kahden kuukauden päästä toimituskuukaudesta, minkä johdosta tilinpäätöksessä tasesähkökaupan tuotot ja kulut ovat osittain arvionvaraisia. Arviointi on tehty erikseen kulutus-, tuotanto-, ja ulkomaisten taseiden osalta. Kahden ensin mainitun osalta selvittämättömän tasesähkön arviointi on tehty käyttäen vertailuryhmälaskentaa. Ulkomaisten taseiden osalta laskelmat on varmistettu ulkomaisten vastapuolten kanssa.

Läpisiirtokorvaus

Sähkön läpisiirtokorvauksesta on sovittu eurooppalaisten kantaverkkoyhtiöiden kesken ITC-sopimuksella. Laskenta tehdään keskitetysti ENTSO-E:n toimesta (eurooppalainen kantaverkkoyhtiöiden yhteistyöjärjestö). Läpisiirtokorvaus määräytyy verkon käytöstä ja siirtohäviöistä Euroopassa maksettavan korvauksen perusteella. Läpisiirtokorvaukset lasketaan huomioiden sähkön siirrot eri ITC-sopimusmaiden välillä sekä sähkön hinta Euroopassa. Fingridin osuus läpisiirtokorvauksesta määräytyy Suomen rajojen yli tapahtuvien sähkön siirtojen sekä laskennallisten kantaverkkohäviöiden perusteella. Läpisiirtokorvauksista tulee laskut kuukausittain jälkikäteen kaikkien sopimusosapuolien hyväksytyä summat, eli noin 3-5 kuukauden kuluessa laskun kohteena olevan kuukauden jälkeen. Tilinpäätöksessä on tämän johdosta arvioitu elo-joulukuun 2011 vielä laskuttamatta olevat läpisiirtokorvaukset. Arvio on tehty käyttäen toteutuneita sähköenergian siirtoja Suomen rajoilla sekä yksikkökorvauksia, jotka on arvioitu analysoimalla edellisten kuukausien toteumia ja tietoja verkon siirroista näinä kuukausina.

Liikearvon arvioitu arvonalentuminen

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liitetiedossa 15 kuvatus periaatteen mukaisesti.

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2010 lukuun ottamatta seuraavia uusia standardeja, tulkintoja ja muutoksia olemassa oleviin standardeihin, jotka ovat voimassa 1.1.2011 alkaen. Näillä voimaan tulleilla uusilla tai uudistetuilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ole vaikutusta vuoden 2011 tilinpäätökseen.

IAS 24 (uudistettu) Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä

Uudistetussa standardissa on selkeytetty ja yksinkertaistettu lähipiirin määritelmää, ja julkiseen valtaan yhteydessä olevilta yhteisöiltä on poistettu vaatimus kaikkien julkisen vallan tai muiden julkiseen valtaan yhteydessä olevien yhteisöjen kanssa toteutuneiden liiketoimien yksityiskohtien esittämisestä.

IAS 32 (muutos) ”Rahoitusinstrumentit: esittämistapa” – Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu

Muutos koskee sellaisten liikkeeseen laskettujen oikeuksien kirjanpitokäsittelyä, jotka ovat muun kuin liikkeeseenlaskijan toimintavaihtamattomia määräisiä. Tiettyjen ehtojen täyttyessä tällaiset oikeudet luokitellaan nyt omaksi pääomaksi riippumatta siitä, missä valuutassa toteutushinta on määritetty. Aiemmin tällaiset oikeudet käsiteltiin johdannaisvelkoina. Muutosta sovelletaan takautuvasti IAS 8:n ”Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet” mukaisesti.

IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla

Tulkinta selvittää kirjanpitokäsittelyä tapauksessa, jossa rahoitusvelan ehdot neuvotellaan uudelleen ja sen tuloksena yritys laskee liikkeeseen oman pääoman ehtoisia instrumentteja velkojalleen kuolettaakseen rahoitusvelan osaksi tai kokonaan (velan vaihtaminen omaksi pääomaksi). Tulkinnan mukaan on kirjattava tulosvaikutteisesti voitto tai tappio, joka määritetään rahoitusvelan kirjanpitoarvon ja liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käyvän arvon erotuksena. Jos liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, niiden arvostus perustuu kuoletetun rahoitusvelan käypään arvoon.

IFRS -standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset (Improvements to IFRSs -muutokset 2010):

IFRS 3 (muutokset) Liiketoimintojen yhdistäminen

a) Siirtymäsäännöt, jotka koskevat ehdollista vastiketta liiketoimintojen yhdistämisessä, joka on toteutunut ennen uudistetun standardin voimaantuloa.

Muutos selvittää, että ne IFRS 7:n ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot”, IAS 32:n ”Rahoitusinstrumentit: esittämistapa” ja IAS 39:n ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen” muutokset, joilla poistetaan ehdollista vastiketta koskeva helpotus, eivät koske sellaista ehdollista vastiketta, joka on syntynyt liiketoimintojen yhdistämisestä, jossa hankinta-ajankohta on ennen uudistetun IFRS 3:n käyttöönottoa.

b) Määräysvallattomien omistajien osuuden arvostaminen.

Mahdollisuus valita määräysvallattomien omistajien osuuden arvostaminen joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta, koskee vain sellaisia instrumentteja, jotka edustavat senhetkisiä omistusosuuksia ja oikeuttavat haltijansa suhteelliseen osuuteen nettovarallisuudesta yhteisön purkautuessa. Kaikki muut määräysvallattomien omistajien osuudet arvotetaan käypään arvoon, elleivät IFRS-standardit edellytä muuta arvostusperustetta.

c) Osakeperusteiset palkitsemisjärjestelyt, joita ei korvata hankkijaosapuolen järjestelyillä tai korvataan niillä vapaaehtoisesti. IFRS 3:n soveltamisohje koskee kaikkia osakeperusteisia järjestelyjä, jotka ovat osa liiketoimintojen yhdistämistä, mukaan lukien sellaiset osakeperusteiset palkitsemisjärjestelyt, joita ei korvata hankkijaosapuolen järjestelyillä tai korvataan niillä vapaaehtoisesti.

IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

Muutoksessa korostetaan rahoitusinstrumentteihin liittyvien riskien luonnetta ja laajuutta koskevien tilinpäätöksessä esitettävien laadullisten ja määrällisten tietojen välistä yhteyttä.

IAS 1 (muutos) Tilinpäätöksen esittäminen – oman pääoman muutoslaskelma

Muutoksella selvennetään, että yrityksen on esitettävä muiden laajan tuloksen erien erittely jokaisen oman pääoman erän osalta joko oman pääoman muutoksia osoittavassa laskelmassa tai liitetiedoissa.

IAS 27 (muutos) Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös

Muutoksella selvennetään, että IAS 27:n seurauksena tehtyjä muutoksia IAS 21:een ”Valuuttakurssien muutosten vaikutukset”, IAS 28:aan ”Sijoitukset osakkuusyhtiöihin” ja IAS 31:een ”Osuudet yhteisyrityksissä” sovelletaan ei-takautuvasti 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla tai aiemmin, jos IAS 27 on otettu käyttöön aiemmin.

IAS 34 (muutos) Osavuositarkastukset

Muutos sisältää havainnollistavaa ohjeistusta IAS 34:n mukaisten esittämisperiaatteiden soveltamisesta ja lisää esitettäviä tietoja koskevia vaatimuksia, jotka liittyvät:

- Olosuhteisiin, jotka todennäköisesti vaikuttavat rahoitusinstrumenttien käypiin arvoihin ja niiden luokitteluun;
- Rahoitusinstrumenttien siirtoihin käyvän arvon hierarkian eri tasojen välillä;
- Rahoitusvarojen luokittelun muutoksiin; ja
- Ehdollisten varojen ja velkojen muutoksiin.

Konserni ottaa käyttöön 1.1.2012 tai myöhemmin seuraavat muutokset olemassa oleviin standardeihin

IFRS 7 (muutos)*, Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – Taseesta pois kirjaamista koskeva muutos

Tämä muutos tuo lisää läpinäkyvyyttä rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämiseen ja parantaa käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen.

IAS 12 (muutos)*, Tuloverot

IAS 12 sisältää nykyisin vaatimuksen, että omaisuuserään liittyvän laskennallisen veron määrittäminen riippuu siitä, odotaanko omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä kerrytettävän käyttämällä omaisuuserää vai myymällä se. Silloin kun sovelletaan IAS 40:n ”Sijoituskiinteistöt” mukaista käyvän arvon mallia, voi olla vaikeaa ratkaista, perustuuko kirjanpitoarvoa vastaavan määrän kertyminen käyttöön vain myyntiin. Tämä muutos tuo poikkeuksen, joka koskee käypään arvoon arvostettavaan sijoituskiinteistöön liittyvien laskennallisten verosaamisten tai -velkojen määrittämistä. Muutosten seurauksena SIC-21 ”Tuloverot – uudelleen arvostettujen, ei poistojen kohteena olevien omaisuuserien kirjanpitoarvoa vastaavan määrän kertyminen” ei enää koske käypään arvoon arvostettavia sijoituskiinteistöjä. Muut SIC-21:een sisältyvät vaatimukset siirretään IAS 12:een ja tulkinta kumotaan.

IAS 1 (muutos)*, Tilinpäätöksen esittäminen

Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti tulovaisuudessa tulosvaikutteisiksi (luokittelun muutoksista johtuvat oikaisut). Muutos ei koske sitä, mitä esitetään muissa laajan tuloksen erissä.

*) Kyseistä muutosta ei vielä ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutoksilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

2. TIETOJA LIIKEVAIHDOSTA JA SEGMENTEISTÄ

LIIVEVAIHTO, 1 000 €	2011	2010
Kantaverkkotulot	210 207	211 462
Tasesähkön myynti	145 861	159 812
Rajasiirto	22 399	23 865
Läpisiirtotuotot	22 181	19 298
Tehoreservi	7 221	13 962
Estlink pullonkaulatulot	9 632	9 465
Pohjoismaiset pullonkaulatulot	15 765	9 045
Turpeen syöttötariffi	1	895
Muu liikevaihto	5 188	8 520
Yhteensä	438 456	456 326

Kantaverkkopalveluiden avulla asiakas saa oikeuden siirtää sähköä kantaverkosta ja kantaverkkoon liittymispisteensä kautta. Kantaverkkopalvelusta sovitaan kantaverkkosopimuksella, joka solmitaan kantaverkkoon liittyneen asiakkaan ja Fingridin kesken. Kantaverkkopalvelusta Fingrid perii kulutus-, kuormitus-, liittymispiste- ja markkinarajamaksun. Sopimusehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Pohjoismaisten ulkomaanyhteyksien siirtopalvelut mahdollistavat osallistumisen pohjoismaiseen Elspot- ja Elbas-pörssi-kauppaan. Konserni tarjoaa Venäjän-yhteyksillä kiinteitä siirtopalveluita kaikkien sähkökaupan osapuolten käyttöön. Siirtopalvelu on tarkoitettu kiinteäluonteiselle sähkön tuonnille. Sopiessaan Venäjän-siirtopalveluista asiakas varaa käyttöönsä siirto-oikeuden erikseen sovittavaksi ajaksi. Siirtovarauksen pienin yksikkö on 50 MW. Sopimusehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Jokainen sähkömarkkinatoimija on velvollinen huolehtimaan sähkötaseensa tasapainottamisesta joko sopimalla siitä Fingridin kanssa tai jonkun muun toimijan kanssa. Fingrid ostaa ja myy tasesähköä tasapainottaakseen sähkömarkkinatoimijan (tasevastaavan) tunnitaisen sähkötaseen. Tasesähkökauppa ja tasesähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen, jonka ehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Fingrid huolehtii maan hetkellisen tehotasapainon ylläpidosta ostamalla ja myymällä säätösähköä Suomessa. Tasevastaavat voivat osallistua pohjoismaiseen säätösähkömarkkinaaan jättämällä tarjouksia käytössään olevasta kapasiteetista. Säätösähkömarkkinoille osallistumisen ehdot ja säätösähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen.

Pullonkaulatulot ovat kantaverkkoyhtiön markkinaosapuolilta saamat tulot siirtokapasiteetin käytöstä niillä siirtoyhteyksillä, joilla voimajärjestelmän käyttövarmuus rajoittaa sähkön siirtoa. Fingrid saa osuuden pohjoismaisista pullonkaulatuloista sopimusperusteisesti.

Läpisiirtokorvaukset (ITC) ovat Fingridin tuottoja ja/tai kuluja, joita kantaverkkoyhtiö saa kantaverkkonsa käytöstä muilta eurooppalaisilta kantaverkkoyhtiöiltä ja/tai maksaa muille kantaverkkoyhtiöille käyttäessään niiden verkkoa palvellessaan omia asiakkaitaan.

Tehoreservi sisältää poistumisuhan alaisen lauhdevoimakapasiteetin käyttövalmiuden ylläpidon (tehoreservi) ja turpeen syöttötariffi sisältää turvelauhdutusvoiman saaman korvauksen.

Tietoja segmenteistä ei esitetä, koska Fingrid -konsernin koko liiketoiminnan on katsottu olevan Suomessa harjoitettavaa järjestelmävastuullista kantaverkkotoimintaa, joka muodostaa vain yhden segmentin. Yksittäisten tuotteiden ja palvelujen riskeissä ja kannattavuudessa ei ole olennaisia poikkeavuuksia.

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 €	2011	2010
Vuokratuotot	1 740	1 632
Saadut avustukset	205	138
Muut tuotot	1 031	5 207
Yhteensä	2 976	6 978

4. MATERIAALIT JA PALVELUT, 1 000 €	2011	2010
Ostot tilikauden aikana	225 338	243 000
Varastojen muutos, lisäys (-) tai vähennys (+)	-606	-686
Aineet ja tarvikkeet	224 732	242 314
Ulkopuoliset palvelut	16 770	11 279
Yhteensä	241 503	253 593

5. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT, 1 000 €	2011	2010
Palkat ja palkkiot	17 213	17 177
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	2 438	2 891
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	-82	-456
Muut henkilösivukulut	765	773
Yhteensä	20 334	20 385

Ylimmän johdon palkat ja palkkiot (liitetieto 36)	1 564	1 376
--	--------------	--------------

Konsernissa on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka yleiset periaatteet Fingrid Oyj:n hallitus on hyväksynyt 23.10.2007. Palkitsemisvaliokunta on lisäksi kokouksessaan 12.12.2007 määritellyt johtoryhmän bonuksen määräytymisen periaatteet. Johtoryhmän jäsenten palkka muodostuu peruspalkasta sekä tulospalkkiosta, joka perustuu yhtiön strategiaan mittareihin. Johtoryhmän jäsenille maksetaan hallituksen päätöksen mukainen bonus, jonka enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 35 % ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 25 % vuosipalkasta. Järjestelmä muuttui yhden vuoden tarkastelujaksosta kolmevuotiseen tarkastelujaksoon 1.1.2010, jolloin palkitseminen perustuu strategisten mittareiden keskiarvoon 2009-2011 kolmivuotisjaksolta.

Yhtiön palveluksessa toimihenkilöitä tilikauden aikana:	2011	2010
Henkilöstö keskimäärin	263	260
Henkilöstö vuoden lopussa	266	263

6. POISTOT, 1 000 €	2011	2010
Aineettomat hyödykkeet	2 796	2 792
Rakennukset ja rakennelmat	4 052	3 669
Koneet ja kalusto	32 502	32 631
Voimajohdot	27 875	27 299
Muut aineelliset hyödykkeet	653	423
Yhteensä	67 879	66 813

7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 €	2011	2010
Vieraat urakat, työsuoritukset ym.	31 833	32 618
Voitot/tappiot sähköjohdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	4 725	-2 282
Vuokrakulut	11 538	11 543
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	8	-649
Muut kulut	7 050	6 866
Yhteensä	55 153	48 096

8. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT, 1 000 €	2011	2010
Tilintarkastuspalkkiot	32	42
Muut palkkiot	6	46
Yhteensä	38	88
9. TUTKIMUS JA KEHITYS, 1 000 €	2011	2010
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	1 833	1 556
Yhteensä	1 833	1 556
10. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, 1 000 €	2011	2010
Korkotuotot, kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista	-3 523	-2 005
Korkotuotot, rahavarat ja pankkitalletukset	-21	-30
Osinkotuotot	-7	-4
	-3 551	-2 039
Korkokulut, lainoista	29 281	21 242
Nettokorkokulut, korko- ja valuuttajohdannaisista	-7 079	-7 645
Voitot johdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	-7 363	-4 008
Tappiot johdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	10 523	10 258
Nettovaluuttakurssierot	0	0
Muut rahoituskulut	2 174	760
	27 535	20 607
Aktivoidut korkokulut, vieraan pääoman menot; rahoitusmenokerroin 2,14 % (liitetieto 17)	-1 430	-100
Yhteensä	22 554	18 468
11. TULOVEROT, 1 000 €	2011	2010
Välittömät verot	7 720	2 207
Laskennalliset verot (liitetieto 26)	-6 517	12 357
Yhteensä	1 204	14 564
Tuloveron täsmäytyslaskelma:		
Voitto ennen veroja	34 201	56 332
Suomen yhtiöverokannan mukaan laskettu vero 26 %	8 892	14 646
Verokannan muutoksesta aiheutunut laskennallisen veron muutos	-7 653	
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tulot	-36	-82
Tuloverot konsernin tuloslaskelmassa	1 204	14 564

12. MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT, 1 000 €

	2011			2010		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-37 841	4 443	-33 399	38 084	-6 924	31 159
Muuntoerot	240		240	224		224
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	-65	17	-48	1	0	1
Yhteensä	-37 667	4 460	-33 207	38 308	-6 924	31 384

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2011	2010
Tilikauden voitto, 1 000 €	32 998	41 768
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, kpl	3 325	3 325
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	9 924	12 562
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	9 924	12 562

14. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 2 018,26 (2010: 2 018,26) euroa osaketta kohden, jolloin osinko on kokonaisuudessaan 6,7 (2010: 6,7) miljoonaa euroa.

15. LIIKEARVO, 1 000 €

	2011	2010
Hankintameno 1.1.	87 920	87 920
Hankintameno 31.12.	87 920	87 920
Kirjanpitoarvo 31.12.	87 920	87 920

Fingrid-konsernin koko liiketoiminta on Suomessa harjoitettavaa järjestelmävastuullista kantaverkkotoimintaa, jolle konsernin liikearvo kokonaisuudessaan kohdistuu.

Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Arvonalentumislaskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat yhtiön seuraavan 10 vuoden strategian pohjalta laadittuihin taloudellisiin ennusteisiin. Arvonalentumistestauksessa käytetyt rahavirrat muodostuvat liiketoiminnan tuloista ja kuluista sekä investointiohjelman mukaisista investoinneista. Ennustetut rahavirrat kattavat seuraavan viiden vuoden ajanjakson. Tätä ajanjaksoa seuraavien vuosien ennakoitua rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla ennakoitua rahavirrat nollan prosentin kasvuarviota käyttäen. Laskelmissa käytetty diskonttokorko ennen veroja on 7,0 %.

Yhtiön johdon käsityksen mukaan kohtuulliset muutokset laskelmissa käytetyissä keskeisissä oletuksissa eivät johtaisi siihen, että olisi tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

16. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET, 1 000 €

	2011	2010
Maankäyttöoikeudet		
Hankintameno 1.1.	84 600	82 114
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 498	2 545
Vähennykset 1.1.–31.12.		-59
Hankintameno 31.12.	86 098	84 600
Kirjanpitoarvo 31.12.	86 098	84 600

Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	23 582	21 623
Lisäykset 1.1.-31.12.	1 343	1 959
Hankintameno 31.12.	24 925	23 582
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-18 489	-15 697
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-2 796	-2 792
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 639	5 092
Kirjanpitoarvo 31.12.	89 737	89 692

17. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET, 1 000 €

	2011	2010
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	13 509	11 410
Lisäykset 1.1. - 31.12.	162	2 098
Vähennykset 1.1. - 31.12.		0
Hankintameno 31.12.	13 671	13 509
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 671	13 509
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	107 624	97 842
Lisäykset 1.1. - 31.12.	19 432	9 783
Vähennykset 1.1. - 31.12.	-43	
Hankintameno 31.12.	127 014	107 624
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-24 633	-20 964
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1. - 31.12.	17	
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1. - 31.12.	-4 052	-3 669
Kirjanpitoarvo 31.12.	98 345	82 991
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	687 816	663 983
Lisäykset 1.1. - 31.12.	79 972	23 836
Vähennykset 1.1. - 31.12.	-255	-4
Hankintameno 31.12.	767 533	687 816
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-284 459	-251 828
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1. - 31.12.	127	
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1. - 31.12.	-32 502	-32 631
Kirjanpitoarvo 31.12.	450 700	403 357
Voimajohdot		
Hankintameno 1.1.	896 373	869 911
Lisäykset 1.1. - 31.12.	110 415	27 130
Vähennykset 1.1. - 31.12.		-668
Hankintameno 31.12.	1 006 788	896 373
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-288 984	-261 915
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1. - 31.12.		230
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1. - 31.12.	-27 875	-27 299
Kirjanpitoarvo 31.12.	689 929	607 389
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	14 096	13 830
Lisäykset 1.1. - 31.12.	562	266
Hankintameno 31.12.	14 658	14 096
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-10 999	-10 577
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1. - 31.12.	-650	-423
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 009	3 097

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	142 930	69 447
Lisäykset 1.1. - 31.12.	224 097	127 274
Siirrot muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin 1.1. - 31.12.	-204 549	-53 890
Kaudella aktivoidut vieraan pääoman menot (liitetieto 10)	1 430	100
Hankintameno 31.12.	163 908	142 930
Kirjanpitoarvo 31.12.	163 908	142 930
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 419 561	1 253 273

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisältävät pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut ja valmisteilla olevista investoinneista aiheutuneet hankintamenot.

18. SIJOITUKSET, 1 000 €	2011	2010
Myytavissä olevat sijoitukset		
Hankintameno 1.1.	366	329
Lisäykset 1.1.-31.12.		39
Vähennykset 1.1. - 31.12.		-3
Käyvän arvon muutokset 1.1. - 31.12.	-65	1
Kirjanpitoarvo 31.12.	301	366
Käyvän arvon muutokset on kirjattu omaan pääomaan (liitetieto 25).		
Osuudet osakkuusyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	7 718	7 110
Osuus tuloksesta 1.1. - 31.12.	193	384
Muuntoerot 1.1. - 31.12.	240	224
Osingot 1.1 -31.12.	-204	
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 947	7 718
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 247	8 084
Osakkuusyritysten kirjanpitoarvoon sisältyy liikearvoa 31.12.	3 245	3 245

Osakkuusyrityksiin ei liity sellaisia olennaisia väliaikaisia eroja, joista on kirjattu laskennallisia verosaamisia tai -velkoja.

Osakkuusyritysten taloudellinen yhteenveto, 1 000 €

	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus (%)
2010					
Nord Pool Spot AS, Lysaker, Norja	340 747	319 121	13 839	2 002	20,0
Porvoon Alueverkko Oy, Porvoo	5 797	5 209	4 949	12	33,3
2011					
Nord Pool Spot AS, Lysaker, Norja	93 372	70 649	16 897	2 133	20,0
Porvoon Alueverkko Oy, Porvoo	6 979	6 358	5 039	17	33,3
Tytäryhtiöosakkeet 31.12.2011				Omistus- osuus (%)	Omistus- osuus (%)
Finextra Oy, Helsinki				100	100

19. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 €	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet 1.1.	6 642	5 542
Keskeneräiset työt	65	559
Yhteensä	6 706	6 101

Vaihto-omaisuuden kuluksi kirjattu hankintameno oli 0,4 milj. euroa (0,5 milj. euroa vuonna 2010).

20. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET, 1 000 €	2011	2010
Myyntisaamiset	49 903	45 300
Myyntisaamiset osakkuusyrityksiltä (liitetieto 36)	708	3 219
Siirtosaamiset	13 968	9 001
Muut saamiset	53	43
Yhteensä	64 633	57 563

Siirtosaamisiin sisältyvät oleelliset erät	2011	2010
Myynnin jaksotukset	5 024	3 606
Ostojen jaksotukset/ennakkomaksut	493	857
Korkosaamiset	8 249	4 334
Vuokrat/ennakkomaksut	203	205
Yhteensä	13 968	9 001

Myyntisaamisten ikäjakauma	2011	2010
Erääntymättömät myyntisaamiset	46 672	47 970
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	3 868	501
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	60	32
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	12	16
Yhteensä	50 611	48 519

Yhtiöllä ei ole 31.12.2011 eikä 31.12.2010 erääntyneitä myyntisaamisia, joista on kirjattu arvonalentumisia. Aikaisemman maksukäyttytymisen perusteella yhtiö odottaa saavansa erääntyneet saamiset 3 kuukauden kuluessa. Saamiset, joiden eräpäivät on neuvoteltu uudelleen, eivät sisälly erääntyneisiin myyntisaamisiin.

Myyntisaamiset ja muut saamiset valuutoittain, 1 000 €	2011	2010
EUR	64 631	57 546
GBP	2	
SEK		17
Yhteensä	64 633	57 563

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

21. RAHOITUSVARAT, 1 000 €	2011	2010
Sijoitustodistukset	99 693	99 659
Yritystodistukset	102 694	118 244
Yhteensä	202 387	217 903

Rahoitusvarat on kirjattu käypään arvoon ja arvomuutokset esitetty tuloslaskelmassa korkotuotoissa ja -kuluissa.

22. RAHAVARAT, 1 000 €	2011	2010
Pankkitilit ja käteisvarat	152	1 111
Pantatut tilit	1 302	2 669
Yhteensä	1 454	3 780

23. RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN, 1 000 €

	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat varat/velat	Myytavissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Yhteensä	Liitetieto
Tase-erä 31.12.2011						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat:						
Myytavissä olevat sijoitukset			301		301	18
Korko- ja valuuttajohdannaiset		64 558			64 558	29
Lyhytaikaiset rahoitusvarat:						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		15 474			15 474	29
Myyntisaamiset ja muut saamiset	64 633				64 633	20
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		202 387			202 387	21
Rahat ja pankkisaamiset		1 454			1 454	22
Rahoitusvarat yhteensä	64 633	283 873	301		348 806	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				845 154	845 154	27
Korko- ja valuuttajohdannaiset		15 293			15 293	29
Lyhytaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				378 841	378 841	27
Korko- ja valuuttajohdannaiset		1 945			1 945	29
Ostovelat ja muut velat	45 143			14 491	59 635	30
Rahoitusvelat yhteensä	45 143	17 238		1 238 486	1 300 868	

	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat varat/velat	Myytävissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Yhteensä	Liitetieto
Tase-erä 31.12.2010						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat:						
Myytävissä olevat sijoitukset			366		366	18
Korko- ja valuuttajohdannaiset		52 798			52 798	29
Lyhytaikaiset rahoitusvarat:						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		4 629			4 629	29
Myyntisaamiset ja muut saamiset	57 563				57 563	20
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		217 903			217 903	21
Rahat ja pankkisaamiset	3 780				3 780	22
Rahoitusvarat yhteensä	61 343	275 330	366		337 039	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				877 530	877 530	27
Korko- ja valuuttajohdannaiset		116			116	29
Lyhytaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				199 327	199 327	27
Korko- ja valuuttajohdannaiset		1 679			1 679	29
Ostovelat ja muut velat	58 556			9 843	68 398	30
Rahoitusvelat yhteensä	58 556	1 795		1 086 700	1 147 051	

24. KÄYVÄN ARVON HIERARKIA, 1 000 €	2011			2010		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon kirjattavat varat						
Myytävissä olevat sijoitukset	48	200		49	265	
Korko- ja valuuttajohdannaiset		64 421			56 645	
Sähkötermiinit, NASDAQ OMX Commodities				26 602		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahavarat		202 387			217 903	
Käypään arvoon kirjattavat varat yhteensä	48	267 008		26 651	274 813	
Käypään arvoon kirjattavat velat						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		1 628			1 013	
Sähkötermiinit, NASDAQ OMX Commodities	22 814					
Sähkötermiinit, muut	75					
Käypään arvoon kirjattavat velat yhteensä	22 889	1 628			1 013	

Käypään arvoon arvostettavat varat ja velat luokitellaan kolmitasoiseen hierarkiaan käyvän arvon esittämisessä. Hierarkia määritetään sopimuksen syöttötietojen mukaan. Luokittelu perustuu instrumentin alimmalla tasolla olevaan syöttötietoon, joka on merkittävä kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän kannalta kokonaisuudessaan tarkasteltuna.

Taso 1: syöttötiedot ovat julkisesti noteerattuja toimivilla markkinoilla.

Taso 2: syöttötiedot eivät ole noteerattuja hintoja ja perustuvat todettavissa olevaan markkinatietoon joko suoraan tai välillisesti.

Taso 3: syöttötiedot eivät ole noteerattuja hintoja ja eivät ole todettavissa olevaa markkinatietoa.

25. OMA PÄÄOMA

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, arvomuutosrahastosta (sis. suojaus- ja käyvän arvon rahastot), muuntoeroista sekä kertyneistä voittovaroista. Suojausrahasto sisältää häviösähkön suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset. Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset. Muuntoeroihin kirjataan hankintamenomenetelmän mukaiset osakkuusyhtiöiden nettoinvestointien muuntoerot. Tilikauden voitto kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

Osakepääoma ja ylikurssirahasto, 1 000 €	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Yhteensä
1.1.2010	55 922	55 922	111 845
Muutos			
31.12.2010	55 922	55 922	111 845
Muutos			
31.12.2011	55 922	55 922	111 845

Osakepääoma jakautuu seuraavasti	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Osakesarja A	2 078	62,49	83,32
Osakesarja B	1 247	37,51	16,68
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Osakemäärä, kpl	Osakesarja A	Osakesarja B	Yhteensä
1.1.2011	2 078	1 247	3 325
Muutos			
31.12.2011	2 078	1 247	3 325

Osakkeiden enimmäismäärä on 13 300 kappaletta kuten myös vuonna 2010. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kolmella äänellä ja B-sarjan osake yhdellä äänellä. Valittaessa hallituksen jäseniä jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä äänellä.

B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada ennen A-sarjan osakkeita voitonjakoon käytettävissä olevista varoista jäljempänä määritelty vuotuinen osinko. Tämän jälkeen jaetaan vastaava osinko A-sarjan osakkeille. Ellei vuotuista osinkoa voida jakaa osakkeille jonakin vuonna, osakkeet tuottavat oikeuden saada jakamatta jäänyt määrä myöhempinä vuosina voitonjakoon käytettävissä olevista varoista, kuitenkin siten, että B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada vuotuinen osinko ja jakamatta jäänyt määrä ennen A-sarjan osakkeita. B-sarjan osakkeilla ei ole oikeutta saada muuta osinkoa.

Yhtiökokous päättää osingon maksusta.

B-sarjan osingon määrittely: vuotuinen osingon määrä lasketaan kalenterivuositain siten, että osakkeen merkintähinta, lisättyinä mahdollisissa osakepääoman korotuksissa maksetuilla määrillä ja vähennettynä mahdollisilla oman pääoman palautuksina maksetuilla määrillä, kerrotaan osinkoprosentilla, kuitenkin niin, että minimiosinko on 6 %. Osinkoprosentin määrittelyn perusteena käytetään Saksan valtion 30 vuoden obligaation tuottoa.

Vuoden 2011 B-sarjan osakkeen osinkoehdotus on määritelty 6,0 %:n mukaan.

Määräysvallattomia osuuksia ei ole.

Osakkeenomistajat ryhmittäin	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Julkisyhteisöt	1 767	53,14	70,86
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 558	46,86	29,14
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Osakkeenomistajat	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Suomen valtio	1 382	41,56	55,42
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	661	19,88	17,15
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	405	12,18	5,41
Huoltovarmuuskeskus	385	11,58	15,44
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	150	4,51	2,01
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	75	2,26	1,00
Pohjola Vakuutus Oy	75	2,26	1,00
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	54	1,62	0,72
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	50	1,50	0,67
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	47	1,41	0,63
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy	25	0,75	0,33
Imatran Seudun Sähkö Oy	10	0,30	0,13
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	6	0,18	0,08
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu osakkeiden kirjanpidollisen vasta-arvon ja saadun arvon välinen erotus. Ylikurssirahasto on osakeyhtiölaissa tarkoitettua sidottua omaa pääomaa. Osakepääomaa voidaan korottaa siirtämällä varoja ylikurssirahastosta. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa tappioiden kattamiseksi tai sitä voidaan tietyin edellytyksin palauttaa omistajille.

Arvonmuutosrahastot

Arvonmuutosrahastot sisältävät rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset (Suojausrahasto) ja myytävissä olevien sijoitusten (julkisesti noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet) käypien arvojen muutokset (Käyvän arvon rahasto).

Suojausrahasto, 1 000 €	2011	2010
1.1.	19 708	-11 452
Kauden käyvän arvon muutokset	-37 841	38 084
Veron osuus	4 443	-6 924
Suojausrahasto 31.12.	-13 691	19 708

Käyvän arvon rahasto, 1 000 €	2011	2010
1.1.	61	60
Kauden käyvän arvon muutokset	-65	1
Verot kauden käyvän arvon muutoksista	17	0
Käyvän arvon rahasto 31.12.	12	61

Muuntoerot rahasto, 1 000 €	2011	2010
Muuntoerot rahasto 31.12.	551	312

Rahasto sisältää ulkomaisen osakkuusyrityksen tilinpäätöksen muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot, 1 000 €	2011	2010
Maksetut osingot	6 711	6 724

Osingonjakoehdotus tilikaudelta 2011 on esitetty liitetiedossa 14.

Kertyneet voittovarot, 1 000 €	2011	2010
Edellisten tilikausien voitto	375 589	340 531
Tilikauden voitto	32 998	41 768
Kertyneet voittovarot 31.12.	408 586	382 299

26. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT, 1 000 €

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2011 aikana:

	31.12.2010	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset				
Varaukset	494	0		493
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	1 892	-3 452		
Ostovelat ja muut velat				491
Korolliset lainat	8 464	1 971		10 434
Johdannaisinstrumentit	30	3 973	4 443	8 446
Muut erät	13	-5		8
Yhteensä	10 893	2 486	4 443	19 873
Laskennalliset verovelat				
Poistoero	-113 453	6 991		-106 463
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-17 522	-1 766		-19 287
Myytavissä olevat sijoitukset	-39		17	-22
Muut saamiset	-1 128	-896		-2 024
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-113	-152		-265
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	-9 438	-1 282		-10 720
Johdannaisinstrumentit	-6 924		6 924	
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset				-1 559
Ostovelat ja muut velat	-644	1 134		
Yhteensä	-149 261	4 029	6 941	-140 340

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2010 aikana:

	31.12.2009	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2010
Laskennalliset verosaamiset				
Varaukset	500	-6		494
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	1 376	516		1 892
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	196			
Korolliset lainat		10 242		8 464
Johdannaisinstrumentit	4 625	-571	-4 024	30
Muut erät	15	-1		13
Yhteensä	6 711	10 179	-4 024	10 893
Laskennalliset verovelat				
Poistoero	-103 074	-10 379		-113 453
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-14 997	-2 525		-17 522
Myytavissä olevat sijoitukset	-39		0	-39
Muut saamiset	-1 020	-109		-1 128
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-148	35		-113
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset		-9 634		-9 438
Korolliset lainat	-1 778			
Johdannaisinstrumentit			-6 924	-6 924
Ostovelat ja muut velat	-718	75		-644
Yhteensä	-121 774	-22 536	-6 925	-149 262

27. LAINAT, 1 000 €

	2011		2010	
	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot
Pitkäaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	637 276	619 998	675 619	663 218
Lainat rahoituslaitoksilta	231 086	225 156	212 976	214 312
	868 362	845 154	888 595	877 530
Lyhytaikaiset				
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset	173 391	171 673	105 888	104 768
Muut lainat / Yritystodistukset (kansainväliset ja kotimaiset)	207 537	207 168	94 897	94 559
	380 928	378 841	200 785	199 327
Yhteensä	1 249 290	1 223 995	1 089 380	1 076 858

Lainojen käyvät arvot pohjautuvat rahavirtojen nykyarvoihin. Eri valuutoissa nostetut lainat on arvostettu kunkin valuutan korkokäyrän perusteella nykyarvoon. Diskonttokorkoon on lisätty yritys- ja lainakohtainen riskipremio. Valuuttamääräiset lainat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivänä EKP:n julkaisemaan valuuttakurssiin.

Lainoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat, 1 000 €				2011	2010
Kansainväliset:					
EUR	10 000	Eräpäivä	Korko		10 000
EUR	25 000	16.03.2011	3,625 %		25 000
EUR	15 000	23.03.2011	vaihtuvakorkoinen		15 000
EUR	20 000	24.03.2011	vaihtuvakorkoinen		20 000
EUR	25 000	07.04.2011	vaihtuvakorkoinen		25 000
EUR	25 000	16.03.2012	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	25 000	12.04.2012	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	10 000	16.04.2013	vaihtuvakorkoinen	10 000	10 000
EUR	20 000	28.04.2013	vaihtuvakorkoinen	20 000	20 000
EUR	20 000	15.10.2013	4,30 %	20 000	20 000
EUR	24 000	02.07.2014	vaihtuvakorkoinen	24 000	24 000
EUR	18 000	11.11.2014	vaihtuvakorkoinen	18 000	18 000
EUR	8 000	11.11.2014	vaihtuvakorkoinen	8 000	8 000
EUR	10 000	20.11.2014	3,26 %	10 000	10 000
EUR	20 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	20 000	20 000
EUR	25 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	30 000	15.06.2017	3,07 %	30 000	30 000
				235 000	305 000
FIM	160 000	19.08.2013	5,20 %	26 909	26 908
				26 909	26 908
JPY	3 000 000	05.07.2011	1,31 % *		27 612
JPY	3 000 000	25.07.2012	1,3575 % **	29 940	27 612
JPY	3 000 000	20.04.2015	1,45 %	29 940	27 612
JPY	500 000	22.06.2017	1,28 %	4 990	4 602
				64 870	87 437
CHF	39 000	22.05.2012	2,475 %	32 083	31 190
				32 083	31 190

NOK	170 000	19.11.2014	4,68 %	21 924	21 795
NOK	200 000	17.10.2016	5,15 %	25 793	25 641
NOK	200 000	11.04.2017	5,16 %	25 793	25 641
NOK	200 000	10.11.2017	5,12 %	25 793	25 641
NOK	200 000	12.11.2019	5,37 %	25 793	25 641
				125 097	124 359
SEK	225 000	03.04.2012	vaihtuvakorkoinen	25 247	25 096
SEK	225 000	11.04.2012	vaihtuvakorkoinen	25 247	25 096
SEK	100 000	21.03.2013	vaihtuvakorkoinen	11 221	11 154
SEK	200 000	03.04.2013	3,70 %	22 442	22 308
SEK	175 000	04.04.2014	4,30 %	19 636	19 519
SEK	300 000	15.06.2015	3,195 %	33 662	33 462
SEK	100 000	17.06.2015	3,10 %	11 221	11 154
SEK	220 000	01.12.2015	korkorakennelma	26 588	26 994
SEK	100 000	15.01.2016	3,297 %	11 221	11 154
SEK	500 000	18.10.2016	vaihtuvakorkoinen	55 967	
SEK	500 000	18.10.2016	3,50 %	56 104	
				298 556	185 936
Joukkovelkakirjalainat, pitkäaikaiset yhteensä				619 998	663 218
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset yhteensä				162 517	97 612
Yhteensä				782 515	760 830

* takaisinmaksuoikeus 5.7.2004, ei käytetty

** takaisinmaksuoikeus 25.7.2006, ei käytetty

Pitkäaikaisten lainojen erääntymisaikataulu, 1 000 €

	2012	2013	2014	2015	2016	2016+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	162 517	110 571	101 561	101 412	149 085	157 369	782 515
Rahalaitoslainat	9 156	11 156	4 000	16 424	20 710	172 866	234 312
Yhteensä	171 673	121 727	105 561	117 836	169 795	330 235	1 016 827

Pääomarakenne

Yhtiön taloutta suunnitellaan pitkäjänteisesti ja yhtiölle varmistetaan taloudenhoidossa riittävä liikkumavara ja itsenäinen päätösvalta. Yhtiön tavoitteena on turvata riittävä kassavirta siirtokapasiteetin pitkäjänteiseen kehittämiseen, toimintavarmuuden turvaamiseen ja sähkömarkkinoiden kehittämiseen siten, että tariffitaso pysyy maltillisena. Yhtiö tavoittelee mahdollisimman alhaista pääoman keskikustannusta hyödyntämällä velkarahoituksen alhaisempaa kustannusta verrattuna oman pääoman kustannukseen. Kuitenkin kassavirran taso ja yhtiön velanhoitotunnusluvut pyritään pitämään sellaisella tasolla, että yhtiön korkea luottoluokitus säilyy. Yhtiö hyödyntää korkean luottoluokituksen tarjoamat mahdollisuudet kansainvälisillä ja kotimaisilla raha- ja pääomamarkkinoilla. Omavaraisuusasteessa tavoitellaan 30 prosentin tasoa.

28. VARAUKSET, 1 000 €

	2011	2010
Varaukset 1.1.	1 899	1 921
Käytetyt varaukset	-2	-23
Varaukset 31.12.	1 897	1 899

30. OSTOVELAT JA MUUT VELAT, 1 000 €	2011	2010
Ostovelat	23 344	30 805
Ostovelat osakkuusyriyksille	120	324
Korkovelat	14 491	9 843
Arvonlisäverovelat	2 481	3 051
Sähköverovelka	1 507	616
Siirtovelat	21 159	26 782
Muut velat	520	644
Yhteensä	63 623	72 066

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät	2011	2010
Henkilöstökulut	3 351	4 409
Myynnin ja ostojen jaksotukset	17 808	22 361
Muut siirtovelat		12
Yhteensä	21 159	26 782

31. VAKUUDET JA VASTUUSITOUKSET, 1 000 €	2011	2010
Annetut pantit		
Tilipanttaus, kiinteistövuokraussopimusten vakuudeksi	47	46
Tilipanttaus, tulliluoton vakuudeksi	150	150
Tilipanttaus, sähkön pörssikaupan vakuudeksi	127	1 878
	323	2 074
Investointisitoumukset, joita ei kirjattu kirjanpitoon	218 072	385 012
Muut taloudelliset vastuut		
Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus	1 700	1 700
Luotonvarausprovisio ja sitoutumispalkkio:		
Tuleva vuosi	401	120
Myöhemmin	1 584	89
	3 685	1 908

32. MUUT VUOKRASOPIMUKSET, 1 000 €	2011	2010
Peruuttamattomien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat:		
Yhden vuoden kuluessa	1 999	2 038
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	8 818	9 664
Yli viiden vuoden kuluttua	15 277	16 003
Yhteensä	26 095	27 706

Konsernin merkittävimmät vuokrasopimukset koskevat toimistotiloja. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat alle vuodesta kymmeneen vuoteen, ja yleensä niitä on mahdollista jatkaa alkuperäisen päättämispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan.

Lisäksi konserni on vuokrannut mm. useita maa-alueita sekä joitakin 110 kilovoltin voimajohtoja ja katkaisijakenttiä.

33. OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Vireillä ei ole toimintaan oleellisesti vaikuttavia oikeudenkäyntejä eikä viranomaismenettelyjä. Johtoalueiden hankintaan liittyvissä lupamenettelyissä valitetaan usein eri oikeusasteisiin. Yhtiön johdon arvion mukaan ei ole edellä mainittuihin lupamenettelyihin tai muihinkaan liiketoiminnan osa-alueisiin liittyen vireillä sellaisia oikeudenkäyntejä, joiden lopputulokset vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan. Markkinaoikeus teki päätöksen joulukuussa 2008 liittyen Fingridin valitukseen koskien Energiamarkkinaviraston päätöstä 13.12.2007, ”Verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalveluista perittävien maksujen määrittämistä koskevien menetelmien vahvistaminen 1.1.2008 alkavalle ja 31.12.2011 päättyvälle valvontajaksolle”. Markkinaoikeus muutti osittain Energiamarkkinaviraston päätöstä Fingridin valituksen mukaisesti. Energiamarkkinavirasto on puolestaan valittanut markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus hyväksyi osittain EMV:n valituksen.

Fingrid on valittanut markkinaoikeuteen Energiamarkkinaviraston päätöksestä 23.11.2011 Dnro 831/430/2011 - Verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevien menetelmien vahvistaminen 1.1.2012 alkavalle ja 31.12.2015 päättyvälle valvontajaksolle.

34. RISKIENHALLINTA

Fingridin riskienhallinnan tavoitteena on varautua riskeihin liittyvien vahinkojen kustannustehokkaisiin suojautumistoimenpiteisiin ja sitouttaa koko henkilöstö ottamaan huomioon yrityksen, sen eri organisaatioyksiköiden ja kunkin työntekijän toimintaan liittyvät riskit. Näiden tavoitteiden täyttymiseksi riskienhallinta on luonteeltaan jatkuvaa ja systemaattista.

Yksittäisten riskien tai niistä koottujen riskikokonaisuuksien merkitystä arvioidaan nykysuojautumistasolla ottaen huomioon haitallisen tapahtuman todennäköisyys, taloudellinen vaikutus ja vaikutus yrityskuvaan tai liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Hallitus hyväksyy riskienhallinnan keskeiset periaatteet ja niihin tehtävät muutokset. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan keskeiset toimenpiteet osana yhtiön strategiaa, mittaristoa, toimintasuunnitelmaa ja budjettia. Hallituksen tarkastusvaliokunta saa vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä suurimmista riskeistä ja niiden hallinnasta.

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Fingrid Oyj altistuu yhtiön rahoitusasemaa hallitessaan markkina-, likviditeetti- ja luottoriskeille. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää riskejä niin, että heilahtelut Fingrid Oyj:n rahavirtaan jäävät mahdollisimman pieniksi.

Rahoitustoiminnan keskeiset periaatteet

Fingrid Oyj:n hallitus hyväksyy rahoitustoiminnan keskeiset periaatteet, jotka määrittelevät toimintalinjat emoyhtiön ulkoiselle rahoitukselle, sijoitustoiminnalle sekä markkina-, likviditeetti-, jälleenerahoitus- ja luottoriskeille.

Riskienhallinnan toteutus ja raportointi

Rahoitustoiminto vastaa käytännön tasolla yhtiön ulkoisesta rahoituksesta, sijoitustoiminnasta sekä hallinnoi yhtiöön kohdistuvat markkinariskit. Rahoitustoiminto raportoi yhtiön hallitukselle säännöllisesti, neljä kertaa vuodessa. Rahoitustoiminnon tehtävänä on tunnistaa, mitata ja raportoida rahoitusriskit, joille yhtiö voi altistua.

Riskienhallintaprosessit

Rahoitustoiminto vastaa riskien seurannasta, järjestelmästä sekä malleista että menetelmistä, joilla lasketaan ja arvioidaan riskejä. Lisäksi yhtiön sisäinen tarkastus varmistaa, että noudatetaan rahoitustoiminnan keskeisiä periaatteita ja yhtiön sisäisiä ohjeita.

Markkinariskit

Fingrid Oyj käyttää johdannaisopimuksia suojautuakseen markkinariskeiltä eli valuutta-, korko- ja hyödykeriskeiltä. Johdannaisopimuksia tehdään vain suojautumistarkoituksessa ja siksi yhtiö ei tee johdannaiskauppoja spekulatiivisessa mielessä. Suojausinstrumentit on määriteltävä rahoitustoiminnan ja häviösähköhankinnan keskeisissä periaatteissa ja valittu siten, että ne suojaavat mahdollisimman tehokkaasti kyseisiltä riskeiltä.

Valuuttariski

Yhtiön operatiivinen valuutta on euro. Yhtiö suojautuu pääsääntöisesti valuuttariskeiltä, mutta voi rahoitustoiminnan keskeisten periaatteiden mukaisesti jättää suojaamatta osuuden, joka on enintään 10 % rahavaroista.

Transaktioriski

Yhtiö laskee liikkeeseen arvopapereita kansainvälisillä ja kotimaisilla raha- ja pääomamarkkinoilla. Yhtiön lainat jakautuvat eri vaihdettaviin valuuttoihin ja kaikki valuuttamääräiset velat ja niihin liittyvät korkovirrat suojataan valuuttariskeiltä. Valuuttasuojaus tehdään aina kunkin velkakirjan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Yhtiön liiketoimintoihin liittyvät valuuttariskit ovat vähäiset ja ne on suojattu. Siksi niistä ei ole esitetty herkkyysanalyysiä.

Transaktioriskien suojaamiseksi yhtiö on tilikauden aikana käyttänyt valuuttatermiinejä ja valuuttavaihtosopimuksia. Alla olevissa taulukoissa on ensin esitetty yhtiön lainojen valuuttajakauma ja suojausaste ja sitten rahoitusinstrumenttien herkkyyss-analyysi euron ja kyseisen valuutan välillä, joka myös todentaa että yhtiöllä ei ole avointa valuuttapositiota.

Lainojen valuuttajakauma ja suojausaste, 1 000 €

Valuuttajakauma 31.12.2011	Tasearvo	Osuus %	Suojaus- aste	Valuuttajakauma 31.12.2010	Tasearvo	Osuus %	Suojaus- aste
EUR	678 734	55		EUR	647 936	60	
CHF	56 737	5	100	CHF	31 190	3	100
JPY	64 870	5	100	JPY	87 437	8	100
NOK	125 097	10	100	NOK	124 359	12	100
SEK	298 556	24	100	SEK	185 936	17	100
Yhteensä	1 223 995	100	100	Yhteensä	1 076 858	100	100

Valuuttakurssimuutosten herkkyyttä mitataan 10 %:n muutoksena euron ja kyseisen valuutan välillä. Yhtiöllä ei toteudu valuuttakurssieroja, koska kaikki valuuttamääräiset velat on suojattu valuuttakurssimuutoksilta. Taulukoissa esitetyissä luvuissa negatiivinen luku lisää valuuttakurssitappiota ja positiivinen luku vastaavasti lisää valuuttakurssivoittoa.

Valuuttakurssimuutos, 1 000 €

31.12.2011		Joukko- velka- lainat	Yritys- todistukset	Yhteensä	Valuutan- vaihto- sopimukset	Valuutta- termiinit	Yhteensä	Nettoasema Yhteensä
CHF	+10 %	-3 651	-2 742	-6 392	3 651	2 742	6 392	0
	- 10 %	2 987	2 243	5 230	-2 987	-2 243	-5 230	0
JPY	+10 %	-7 375		-7 375	7 375		7 375	0
	- 10 %	6 033		6 033	-6 033		-6 033	0
NOK	+10 %	-14 594		-14 594	14 594		14 594	0
	- 10 %	11 941		11 941	-11 941		-11 941	0
SEK	+10 %	-33 251		-33 251	33 251		33 251	0
	- 10 %	27 206		27 206	-27 206		-27 206	0

Valuuttakurssimuutos, 1 000 €

31.12.2010		Joukko- velka- lainat	Yritys- todistukset	Yhteensä	Valuutan- vaihto- sopimukset	Valuutta- termiinit	Yhteensä	Nettoasema Yhteensä
CHF	+10 %	-3 608		-3 608	3 608		3 608	0
	- 10 %	2 952		2 952	-2 952		-2 952	0
JPY	+10 %	-9 442		-9 442	9 442		9 442	0
	- 10 %	8 135		8 135	-8 135		-8 135	0
NOK	+10 %	-14 280		-14 280	14 280		14 280	0
	- 10 %	11 684		11 684	-11 684		-11 684	0
SEK	+10 %	-20 583		-20 583	20 583		20 583	0
	- 10 %	16 841		16 841	-16 841		-16 841	0

Translaatoriski

Yhtiöllä on ulkomaan rahan määräinen osakesijoitus osakkuusyhtiöön. Tämä translaatoriski ei ole suojattu. Herkkyyssana-lyysi (10 %:n muutoksilla) esitetään seuraavassa taulukossa. Taulukko esittää Norjan kruunun kurssin 10 % muutoksen vaikutusta yhtiön omaan pääomaan.

Translaatoriski, 1 000 €		2011	2010
		Oma pääoma 31.12.2011	Oma pääoma 31.12.2010
NOK	+10 %	505	481
	-10 %	-413	-393

Korkoriski

Yhtiöllä on vain euromääräistä korkoriskiä, koska yhtiön lainat ovat pääomien ja korkomaksujen osalta valuuttasuojatut ja rahavarat ovat euromääräiset. Korolliset lainat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia.

Korkoriskiä hallitaan rahoitustoiminnan keskeisten periaatteiden mukaisesti siten, että 30 - 70 % korkokuluista on suojattuna seuraavan viiden vuoden aikana. Korkotason ollessa korkealla suojaustaso pidetään vaihteluvälin alarajan tuntumassa ja korkotason ollessa matalalla suojaustaso pidetään vaihteluvälin ylärajan tuntumassa. Korkotason katsotaan olevan matala, kun 6 kuukauden Euribor-korko on 3 % tai vähemmän. Korkotason katsotaan olevan korkea kun 6 kuukauden Euribor-korko on 5 % tai enemmän. Vuoden 2011 lopussa oli suojattuna 65 % seuraavan viiden vuoden korkokuluista ja vastaavasti vuoden 2010 lopussa oli suojattuna 70 %.

Korkoriskin herkkyyttä mitataan 1 prosenttiyksikön koronmuutoksena ja CfaR-menetelmän (Cashflow at Risk) avulla. Korkotason muutoksena oletetaan 1 prosenttiyksikön muutoksen vaikutusta seuraavan 12 kuukauden aikana tilinpäätöshetkestä. Korkoherkkyydestä tehdään valuuttasuojatuille lainoille, korkopositiota suojaavalle johdannaiskulle sekä rahavaroille, joista syntyy korkomuutoksille altis nettolaina-asema.

Korkoherkkyys, 1 000 €	2011		2010	
	-1 %-yksikkö	+1 %-yksikkö	-1 %-yksikkö	+1 %-yksikkö
Lainat	7 325	-7 325	6 692	-6 692
Korkojohdannaiset	-1 350	1 350	-1 034	1 034
Lainat yhteensä	5 975	-5 975	5 658	-5 658
Rahavarat	-1 624	1 624	-1 772	1 772
Nettolainat yhteensä	4 351	-4 351	3 887	-3 887

Seuraava taulukko esittää kuinka CfaR-menetelmällä mitataan miten valitulla luottamustasolla ja seuraavan 12 kuukauden ajanjaksolla, yhtiön korolliset velat, johdannaiset ja rahavarat vaikuttavat yhtiön rahavirtaan. Yhtiön muut rahoituskulut eivät sisälly laskelmaan.

Cashflow at Risk, 1 000 €	2011		2010		
	31.12.2011		31.12.2010		
Luottamustaso	Nettorahoituskulut		Luottamustaso	Nettorahoituskulut	
96 %	min.	19 747	96 %	min.	16 511
	max.	26 898		max.	22 339
98 %	min.	19 200	98 %	min.	16 264
	max.	27 058		max.	22 642

Hyödykeriski

Yhtiö altistuu sähkön hinta- ja volyyimiriskille siirtohäviöiden kautta. Häviösähköhankinta suojataan hallituksen hyväksymän häviösähköhankinnan periaatteiden mukaisesti. Hintasuojauksen ajanjakso on viisi vuotta ja se jakaantuu kolmeen osaan; perus-, budjetti-, ja operatiiviseen suojaukseen. Lisäksi yhtiöllä on suojaukseen ja sähkön fyysiseen hankintaan liittyvä häviösähkön hankintapolitiikka sekä operatiiviset ohjeet, hintasuojausohje ja valvomo-ohje. Hintasuojauksessa yhtiö käyttää pääosin NASDAQ OMX Commodities:in noteeraamia tuotteita. Yhtiö voi myöskin käyttää NASDAQ OMX Commodities:in vastaavia OTC-tuotteita, jotka selvitetään sähköpörssissä.

Mikäli sähköjohdannaisten markkinahinnat olisivat olleet 20 % korkeammat tai matalammat tilinpäätöspäivänä, sähköjohdannaisten arvomuutos olisi ollut 31,2 miljoonaa euroa suurempi tai pienempi (39,9 milj. euroa vuonna 2010).

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Fingrid altistuu maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskille, erääntyvien lainojen, maksujen ja liiketoiminnan kassavirran vaihteluista johtuen.

Yhtiön maksuvalmius tulee järjestää siten, että tulevan 12 kuukauden periodin jälleerahoitustarve pystytään kattamaan 100 %:sti likvideillä varoilla ja käytettävissä olevilla pitkäaikaisilla luottolupauksilla kuitenkin siten, että kyseinen jälleerahoitustarve ei saa olla enempää kuin 45 % yhtiön koko velkarahoituksen määrästä. Yhtiöllä on maksuvalmiutta turvaava 250 miljoonan euron suuruinen valmiusluotto. Valmiusluotto erääntyy 18. huhtikuuta 2016. Valmiusluotto on nostamaton.

Yhtiön varainhankinta hoidetaan velkaohjelmien kautta. Yhtiö toimii kansainvälisillä pääomamarkkinoilla laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja, Medium Term Note Programmen kautta. Tämä ohjelma on suuruudeltaan 1,5 miljardia euroa. Lyhytaikainen varainhankinta hoidetaan yritystodistusohjelmien kautta; Euro Commercial Paper -ohjelma on 600 miljoonaa euroa ja kotimainen yritystodistusohjelma on 150 miljoonaa euroa. Jälleerahoitusriskiä pienennetään rakentamalla tasainen erääntymisprofiili siten, että vuotta pidempien 12 kuukauden periodien jälleerahoitustarve ei saa ylittää 30 % yhtiön velkarahoituksen määrästä. Lainojen lyhennykset ja korkokulut, sopimuksiin perustuen, esitetään seuraavassa taulukossa. Vaihtuvakorkoisten lainojen korkoprosentit on määritetty käyttäen 0-kuponkikäyrää. Lyhennykset ja korkosummat eivät ole diskontattuja arvoja. Valuutanvaihto- ja koronvaihtosopimuksista sekä termiineistä aiheutuvat rahoituskulut suoritetaan usein nettomääräisinä, sopimusten luonteesta riippuen. Seuraavassa taulukossa ne on esitetty bruttomääräisinä.

Fingridin voimassa olevat lainasopimukset, velka- tai yritystodistusohjelmat ovat vakuudettomia. Niissä ei ole taloudellisiin tunnuslukuihin liittyviä kovenantteja.

Lainojen lyhennykset ja korkokulut sekä rahoitusjohdannaisten sopimuksiin perustuvat maksut ja saatavat, joita suoritetaan käteisvaroina, 1 000 €

31.12.2011		2012	2013	2014	2015	2016	2016+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	-lyhennykset	162 517	110 571	101 561	101 412	149 085	157 369	782 515
	-korkokulut	24 705	19 751	16 464	14 210	12 072	8 401	95 603
Lainat rahoituslaitoksilta	-lyhennykset	9 156	11 156	4 000	16 424	20 710	172 866	234 312
	-korkokulut	6 502	5 251	5 417	5 918	5 470	27 110	55 668
Yritystodistukset	-lyhennykset	207 168						207 168
	-korkokulut	812						812
Valuutanvaihtosopimukset	-maksut	108 685	36 624	45 296	94 077	151 129	80 512	516 324
Koronvaihtosopimukset	-maksut	6 623	4 810	3 329	2 804	2 375	510	20 451
Valuuttatermiinit	-maksut	25 084						25 084
Takaussopimukset*	-maksut	1 700						1 700
Yhteensä		552 952	188 164	176 067	234 845	340 841	446 768	1 939 637
Valuutanvaihtosopimukset	-saatavat	130 332	47 934	55 110	111 544	158 894	89 208	593 022
Koronvaihtosopimukset	-saatavat	6 086	3 767	3 078	2 769	2 567	921	19 188
Valuuttatermiinit	-saatavat	24 679						24 679
Yhteensä		161 097	51 701	58 188	114 313	161 461	90 129	636 889
Kaikki yhteensä		391 856	136 462	117 879	120 532	179 380	356 639	1 302 748

* Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus. Fingridille ei ole esitetty vaatimuksia maksaa takauksen johdosta.

31.12.2010		2011	2012	2013	2014	2015	2015+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	-lyhennykset	97 612	158 994	110 371	101 314	99 220	193 319	760 830
	-korkokulut	19 783	19 224	17 421	14 616	11 095	17 101	99 240
Lainat rahoituslaitoksilta	-lyhennykset	7 156	9 156	11 156	4 000	16 424	173 576	221 469
	-korkokulut	5 543	5 757	6 145	6 256	6 486	31 746	61 933
Yritystodistukset	-lyhennykset	94 559						94 559
	-korkokulut	441						441
Valuuttavaihtosopimukset	-maksut	33 729	105 101	38 878	46 613	93 957	121 436	439 715
Koronvaihtosopimukset	-maksut	4 142	4 353	4 222	2 277	1 829	2 037	18 860
Valuuttatermiinit	-maksut	1 501						1 501
Takaussopimukset*	-maksut	1 700						1 700
Yhteensä		266 166	302 586	188 194	175 076	229 011	539 215	1 700 248
Valuuttavaihtosopimukset	-saatavat	40 966	122 059	44 602	51 635	105 320	130 876	495 457
Koronvaihtosopimukset	-saatavat	3 811	3 941	3 573	2 429	1 941	1 842	17 537
Valuuttatermiinit	-saatavat	1 743						1 743
Yhteensä		46 520	126 000	48 175	54 064	107 261	132 718	514 737
Kaikki yhteensä		219 646	176 586	140 019	121 012	121 750	406 497	1 185 511

* Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus. Fingridille ei ole esitetty vaatimuksia maksaa takauksen johdosta.

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä, että vastapuoli ei täytä sopimukseen perustuvia velvoitteitaan Fingridiä kohtaan. Näitä velvoitteita syntyy yhtiön liiketoiminnoissa ja rahoitustoiminnossa.

Liiketoiminnan luottoriski

Yhtiö mittaa ja seuraa vastapuoliriskejään osana liiketoiminnan seuranta ja raportointia. Luottokelpoisuuden ja maksukäyt-täytymisen osalta kaikkia asiakkaita, vastapuolia ja toimittajia seurataan säännöllisesti. Yhtiöllä ei ole merkittäviä luottoris-kikeskittymiä. Tilikauden aikana yhtiö ei kirjannut luottotappioita eikä uudelleenjärjestellyt myyntisaamisten ehtoja.

Rahoituksen luottoriski

Fingrid altistuu rahoitustoiminnassaan luottoriskille sijoitusten ja johdannaissopimusten kautta. Yhtiö solmii johdannaissopimuksia tai sijoittaa varojaan sallittujen riskirajojen puitteissa. Jokaiselle vastapuolelle on olemassa euromääräinen yläraja. Ennen johdannaiskaupan aloittamista yhtiö solmii International Swap Dealers Associationin (ISDA) raamisopimuksen vasta-puolen kanssa. Yhtiö ei ole vastaanottanut rahoitusvaroihin tai johdannaissopimukseen liittyviä luottoriskiä vähentäviä va-kuuksia. Tilikauden aikana yhtiölle ei aiheutunut tappiota rahoitusinstrumenttien vastapuoliriskeistä.

35. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT, 1 000 €

	2011	2010
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	67 879	66 813
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot (-/+)	104	-404
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-193	-384
Voitot/tappiot käypään arvoon tulostaikaisesti kirjattavien varojen ja velkojen arvostamisesta	4 971	-2 349
Yhteensä	72 761	63 677

36. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Suomen valtio osti vuonna 2011 noin 81 % Fortumin ja Pohjolan Voima Oy:n omistamista Fingridin osakkeista. Osakekaupan jälkeen valtion omistusosuus Fingridin osakkeista on 53,1 %. Omistajien lähipiiritapahtumina on käsitelty Suomen valtion yli 50 %:sti omistavien yhteisöjen kanssa tehdyt liiketoimet.

Fingrid-konsernin lähipiiriin kuuluvat lisäksi osakkuusyritykset Porvoon Alueverkko Oy ja Nord Pool Spot AS sekä ylin johto lähipiireineen. Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja johtoryhmästä.

Yhtiö ei ole lainannut varoja ylimmälle johdolle, eikä yhtiöllä ole liiketoimia ylimmän johdon kanssa. Fingrid Oyj on antanut Porvoon Alueverkko Oy:n puolesta 1,7 miljoonan euron vastatakauksen.

Liiketoimet lähipiirin kanssa tapahtuvat käyvin markkinahinnoin.

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet, 1 000 €	2011	2010
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 564	1 376
Liiketoimet osakkuusyritysten kanssa, 1 000 €	2011	2010
Myynnit	4 290	4 155
Ostot	62 510	71 154
Saamiset	708	3 219
Velat	120	324
Liiketoimet omistajien kanssa, 1 000 €	2011	2010
Myynnit	49 911	106 742
Ostot	32 961	72 631
Saamiset		8 341
Velat		1 738
Muu lähipiiri:		
Myynnit	36 356	
Ostot	34 399	
Saamiset	6 125	
Velat	4 946	

Yleiset hankintaperiaatteet

Konsernissa noudatetaan kolmea vaihtoehtoista hankintatapaa tavaroita tai palveluita hankittaessa. Kun hankinnan kustannukset ja arvo ovat alle 30 000 euroa, tehdään yleensä suullinen tarjouspyyntö sekä kirjallinen tilaus tai hankintasopimus. Kun hankinnan arvioitu arvo ylittää 30 000 euroa, mutta jää alle julkisiin hankintoihin sovellettavien kynnysarvojen, kilpailutetaan hankinta pyytämällä kirjalliset tarjoukset toimittajaehdokkailta. Kun Fingridiä koskevat julkisten hankintojen kynnysarvot ylittyvät (tavarat ja palvelut noin 0,4 milj. euroa ja rakennusurakat noin 5 milj. euroa), yhtiö noudattaa erityisalojen julkisia hankintoja koskevaa hankintamenettelyä.

37. PÄÄSTÖOIKEUDET

Fingridille myönnettiin päästöoikeuksia vuosille 2008 - 2012 yhteensä 126,3 tuhatta tonnia, josta Olkiluodon voimalaitoksen osuus 112,3 tuhatta tonnia. Pääsääntöisesti Fingridillä on 31.12. hallussaan vähintään vuotuisia CO₂-päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia.

	2011	2010
	tCO ₂	tCO ₂
Vastikkeetta saadut oikeudet	25 261	25 261
Päästömäärät, Olkiluoto	526	674
Päästömäärät, muut voimalaitokset yhteensä	1 908	2 218
Päästöoikeuksien myynnit		9 000

38. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöslaskelmiin.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

	Liitetieto	1.1.-31.12.2011 €	1.1.-31.12.2010 €
LIKEVAIHTO	2	433 829 531,17	455 655 341,59
Liiketoiminnan muut tuotot	3	2 975 592,24	6 977 724,05
Materiaalit ja palvelut	4	-236 927 584,93	-252 934 683,61
Henkilöstökulut	5	-20 333 921,19	-20 385 296,72
Poistot ja arvonalentumiset	6	-77 448 711,28	-76 334 772,29
Liiketoiminnan muut kulut	7, 8	-50 141 675,40	-50 392 640,16
LIKEVOITTO		51 953 230,61	62 585 672,86
Rahoitustuotot ja -kulut	9	-24 011 192,98	-14 238 443,93
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		27 942 037,63	48 347 228,93
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		27 942 037,63	48 347 228,93
Tilinpäätössiirrot	10	1 817 115,05	-39 918 607,06
Tuloverot	11	-7 715 876,02	-2 206 584,38
TILIKAUDEN VOITTO		22 043 276,66	6 222 037,49

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

EMOYHTIÖN TASE

VASTAAVAA		31.12.2011	31.12.2010
	Liitetieto	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Liikearvo	12	36 454 732,95	42 887 921,11
Muut pitkävaikutteiset menot	13	88 331 632,26	73 829 424,65
		124 786 365,21	116 717 345,76
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	14	13 671 030,45	13 508 605,63
Rakennukset ja rakennelmat		98 298 091,08	82 942 332,94
Koneet ja kalusto		448 490 783,67	401 268 462,18
Voimajohdot		671 539 513,14	607 095 469,42
Muut aineelliset hyödykkeet		117 516,35	117 516,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		162 317 923,59	142 767 394,87
		1 394 434 858,28	1 247 699 781,39
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	15	504 563,77	504 563,77
Osuudet omistusyhteisyriksissä		6 641 360,21	6 641 360,21
Muut osakkeet ja osuudet		1 134 892,55	913 125,03
		8 280 816,53	8 059 049,01
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 527 502 040,02	1 372 476 176,16
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Saamiset	16	6 706 182,09	6 100 556,12
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset		44 109 058,75	45 300 257,51
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		104 809,25	276 750,00
Saamiset omistusyhteisyriksiltä	17	707 752,76	3 218 535,01
Muut saamiset		53 228,12	43 066,26
Siirtosaamiset	18, 19	27 355 285,45	28 514 948,37
		72 330 134,33	77 353 557,15
Rahoitusarvopaperit			
	20	201 305 951,47	217 467 915,94
Rahat ja pankkisaamiset			
	20	1 454 207,08	3 779 895,40
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		281 796 474,97	304 701 924,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 809 298 514,99	1 677 178 100,77

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

EMOYHTIÖN TASE

VASTATTAVAA	Liitetieto	31.12.2011 €	31.12.2010 €
OMA PÄÄOMA	21		
Osakepääoma		55 922 485,55	55 922 485,55
Ylikurssirahasto		55 922 485,55	55 922 485,55
Edellisten tilikausien voitto		497 917,81	986 578,59
Tilikauden voitto		22 043 276,66	6 222 037,49
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		134 386 165,57	119 053 587,18
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	22	434 541 613,33	436 358 728,38
PAKOLLISET VARAUKSET	29	1 897 446,78	1 898 946,78
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Joukkovelkakirjalainat	23, 24	591 622 542,18	630 558 105,45
Lainat rahoituslaitoksilta		225 156 064,52	214 312 494,90
		816 778 606,70	844 870 600,35
Lyhytaikainen			
Joukkovelkakirjalainat	23	148 735 179,54	98 200 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta		9 156 429,94	7 156 430,08
Ostovelat		23 340 117,28	30 804 861,93
Velat saman konsernin yrityksille	25	459 652,50	586 368,95
Velat omistusyhteisyriyksille	26	120 118,18	324 440,99
Muut velat	27	211 878 601,87	98 824 331,09
Siirtovelat	28	28 004 583,30	39 099 805,04
		421 694 682,61	274 996 238,08
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 238 473 289,31	1 119 866 838,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 809 298 514,99	1 677 178 100,77

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

	Liitetieto	1.1.–31.12.2011 €	1.1.–31.12.2010 €
Liiketoiminnan rahavirrat:			
Tilikauden voitto	21	22 043 276,66	6 222 037,49
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	31	75 735 593,41	115 810 485,26
Korkokulut ja muut rahoituskulut		31 456 287,80	22 012 788,21
Korkotuotot		-7 233 286,64	-7 713 629,23
Osinkotuotot		-211 808,18	-60 715,05
Verot		7 715 876,02	2 206 584,38
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		2 630 494,62	-6 984 934,21
Vaihto-omaisuuden muutos		-605 625,97	-685 809,33
Osto- ja muiden velkojen muutos		-14 230 928,03	3 086 305,82
Varausten muutos		-1 500,00	-22 500,00
Maksetut korot		-24 250 843,24	-23 219 684,77
Saadut korot		2 898 710,93	5 835 751,33
Maksetut verot	11	-2 343 505,78	-1 761 915,96
Liiketoiminnan nettorahavirta		93 602 741,60	114 724 763,94
Investointien rahavirrat:			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	14	-221 489 627,11	-138 106 461,73
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	13	-21 235 186,68	-4 563 487,45
Investoinnit muihin sijoituksiin	15	-221 767,52	-23 685,92
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	14	50 000,00	903 900,00
Saadut osingot	9	211 808,18	60 715,05
Saadut avustukset		142 500,00	15 000 000,00
Investointien nettorahavirta		-242 542 273,13	-126 729 020,05
Rahoituksen rahavirrat:			
Lyhytaikaisten lainojen nostot		620 754 894,13	474 878 862,04
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-507 247 826,61	-601 994 983,73
Pitkäaikaisten lainojen nostot		129 183 417,22	256 519 369,47
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-105 527 907,73	-92 730 348,73
Maksetut osingot	21	-6 710 698,27	-6 724 119,67
Rahoituksen nettorahavirta		130 451 878,74	29 948 779,38
Rahavarojen muutos		-18 487 652,79	17 944 523,27
Rahavarat tilikauden alussa		221 247 811,34	203 303 288,07
Rahavarat tilikauden lopussa	20	202 760 158,55	221 247 811,34

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Fingrid Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (Finnish Accounting Standards, FAS). Tilinpäätöksen erät on arvostettu alkuperäisen hankintameno perusteella.

Ulkomaan valuutan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset kaupalliset tapahtumat ja rahoituserät kirjataan tapahtumapäivänä Euroopan keskuspankin keskipäivään. Korolliset velat ja saatavat ja niiden suojaukset arvostetaan tilinpäätöksessä Euroopan keskuspankin julkaisemaan tilinpäätöspäivän keskipäivään. Eräpäivänä korollisista veloista ja saatavista ja niitä vastaavista suojauksista aiheutuvat kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Kaupallisen valuuttavirran suojaamiseen käytetyistä johdannaisista syntyvät kurssierot kirjataan oikaistamaan vastaavaa erää tuloslaskelmassa.

Korko- ja valuuttajohdannaiset

Koron- ja valuuttavaihtosopimuksia sekä valuuttatermiinejä ja korko-optioita on käytetty rahoituspolitiikan mukaisesti Fingridin tase-erien korko- ja valuuttariskin sekä kaupallisten erien suojaamiseen. Johdannaispimukset kirjataan samoja kirjanpidon kirjausperiaatteita noudattaen kuin erät, joita johdannaiset suojaavat. Koron- ja valuuttavaihtosopimusten ja korko-optioiden korkoerät jaksotetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan korkotuottoihin ja -kuluihin. Korollista velkaa ja saattavia suojaavien valuuttatermiinien korko-osuus jaksotetaan niiden voimassaoloajalle ja kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Korko-optioista maksetut tai saadut preemiot jaksotetaan niiden suojausajanjaksolle.

Sähköjohdannaiset

Fingrid suojaa häviösähköhankintansa joko kahdenvälisillä sopimuksilla tai pörssijohdannaisilla, joita ovat mm. termiinit, futuurit ja optiot. Näistä aiheutuvilla menoilla ja tuloilla oikaistaan häviösähköhankinnan ostoja tuloslaskelmassa sillä kaudella, johon niiden suojausvaikutus kohdistuu. Optioista maksetut tai saadut preemiot jaksotetaan niiden suojausajanjaksolle.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot käsitellään vuosikuluina.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus aktivoidaan välittömään hankintamenoan. Suunnitelmapoistot lasketaan tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella. Tilivuoden aikana käyttöön otetun käyttöomaisuuden poistot lasketaan hyödykekohtaisesti käyttöönottokuukausien mukaan.

Poistoajat ovat seuraavat:

Liiketarvo	20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Johtoalueiden käyttöoikeudet	30–40 vuotta
Muut käyttöoikeudet taloudellisen käyttöajan mukaan, enintään	10 vuotta
Ohjelmistot	3 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	
Sähköasemien rakennukset ja erilliset rakennukset	40 vuotta
Sähköasemien rakennelmat	30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitosten rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Erilliset rakennelmat	15 vuotta
Voimajohdot	
Voimajohdot 400 kV	40 vuotta
Tasasähköjohdot	40 vuotta
Voimajohdot 110–220 kV	30 vuotta
Kreosottipylväät ja niiden hävittämiskustannukset*	30 vuotta
Voimajohtojen (400 kV) alumiinipylväät	10 vuotta
Valokuitu-ukkosjohtimet	10–20 vuotta
Koneet ja kalusto	
Sähköasemien koneet	10–30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitokset	20 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

* Hävittämiskustannukset on diskontattu nykyarvoon, joka on lisätty käyttöomaisuuden arvoon ja kirjattu pakollisena varauksena.

Liikearvon poistoaika on 20 vuotta, koska kantaverkkoliiketoiminta on luonteeltaan pitkäaikaista liiketoimintaa, jonka tuotot kertyvät usean vuosikymmenen ajalta.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet käsitellään kirjanpidossa Kirjanpitolautakunnan lausunnon 1767/2005 nettomenettelyn mukaisesti.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon, sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit rahoitusomaisuudessa

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteiset varat ja pankkitilit. Rahoitusarvopaperit ovat sijoitus- ja yritystodistuksia, valtion velkasitoumuksia sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin. Markkinanoteeratut arvopaperit ja niihin rinnastettavat varat arvostetaan alkuperäiseen hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Korolliset velat

Pitkäaikaiset korolliset velat muodostuvat rahoituslaitoslainoista ja sekä kansainvälisen että kotimaisen joukkovelkakirjalainaohjelman alla liikkeeseen lasketuista velkakirjoista. Lyhytaikaiset korolliset velat koostuvat kotimaisen ja kansainvälisen yritystodistusohjelman alla liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista sekä pitkäaikaisten lainojen ja joukkovelkakirjalainojen lyhytaikaisesta osuudesta. Velkaohjelmien puitteissa liikkeeseen lasketut velkakirjat ovat sekä euro- että ulkomaan valuuttamääräisiä. Fingridillä on sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoista velkaa ja velkakirjoja, joissa on korkorakennelmia. Korko jaksotetaan velan laina-ajalle. Velkakirjan mahdollinen yli- tai alihinta jaksotetaan kyseisen velkakirjan laina-ajalle. Valmiusluottojen järjestelypalkkiot kirjataan pääsääntöisesti heti kuluksi ja luotonvarausprovisiot kirjataan kuluksi sopimusajalle.

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnassa noudatettavat periaatteet on esitetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 34.

Tuloverot

Veroihin kirjataan tilikauden tulosta vastaava suoriteperusteinen vero sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Laskennalliset verot

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei kirjata tuloslaskelmaan tai taseeseen. Niitä koskevat tiedot esitetään liitetiedoissa.

2. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

Fingrid Oyj:n liiketoiminta on kokonaisuudessaan järjestelmävastuullista kantaverkkoliiketoimintaa, minkä johdosta liikevaihdon jakoa toimialoittain ei ole.

LIIVEVAIHTO, 1 000 €	2011	2010
Kantaverkkotulot	210 207	211 464
Tasesähkön myynti	145 861	159 812
Rajasiirto	22 399	23 865
Läpisiirtotuotot	22 181	19 298
Tehoreservi	2 510	13 962
Estlink pullonkaulatulot	9 632	9 465
Pohjoismaiset pullonkaulatulot	15 765	9 045
Syöttötariffipalvelutuotot		225
Tehoreservipalvelutuotot	85	
Muu liikevaihto	5 188	8 520
Yhteensä	433 830	455 655

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 €	2011	2010
Vuokratuotot	1 740	1 632
Saadut avustukset	205	138
Muut tuotot	1 031	5 207
Yhteensä	2 976	6 978

4. MATERIAALIT JA PALVELUT, 1 000 €	2011	2010
Ostot tilikauden aikana	162 748	177 788
Häviösähköhankinnat	62 590	65 212
Varastojen muutos, lisäys (-) tai vähennys (+)	-606	-686
Aineet ja tarvikkeet	224 732	242 314
Verkkopalvelumaksut	53	49
Muut ulkopuoliset palvelut	12 142	10 571
Palvelut	12 195	10 620
Yhteensä	236 928	252 935

5. HENKILÖSTÖKULUT, 1 000 €	2011	2010
Palkat ja palkkiot	17 213	17 177
Eläkekulut	2 356	2 435
Muut henkilösivukulut	765	773
Yhteensä	20 334	20 385

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	436	385
Helena Walldén, puheenjohtaja (3.5.2011 alkaen)	24	
Arto Lepistö, varapuheenjohtaja (3.5.2011 alkaen, hallituksessa 17.3.2006-)	23	19
Elina Engman, hallituksen jäsen (3.5.2011 alkaen)	11	
Timo Kärkkäinen, hallituksen jäsen (3.5.2011 alkaen)	13	
Esko Raunio, hallituksen jäsen (3.5.2011 alkaen)	10	
Antti Riivari, hallituksen varajäsen (3.5.2011 alkaen)	4	
Timo Ritonummi, hallituksen varajäsen (hallituksessa 3.5.2001-)	5	5
Marja Hanski, hallituksen varajäsen (3.5.2011 alkaen)	4	
Mikko Räsänen, hallituksen varajäsen (3.5.2011 alkaen)	4	
Jari Eklund, hallituksen varajäsen (3.5.2011 alkaen)	4	
Jarmo Väisänen, hallituksen jäsen (3.5. - 13.5.2011)	0	
Jarmo Kilpelä, hallituksen jäsen (3.5. - 13.5.2011)	0	
Ilpo Nuutinen, hallituksen varajäsen (3.5. - 13.5.2011)	0	
Petri Vihervuori, hallituksen varajäsen (3.5. - 13.5.2011)	0	
Lauri Virkkunen, puheenjohtaja (1.7.2010 - 3.5.2011)	8	11
Timo Karttinen, 1. varapuheenjohtaja (3.5.2011 asti)	7	17
Risto Autio, hallituksen jäsen (3.5.2011 asti)	4	13
Ari Koponen, hallituksen jäsen (3.5.2011 asti)	4	12
Ritva Nirkkonen, hallituksen jäsen (3.5.2011 asti)	4	13
Anja Silvennoinen, hallituksen jäsen (3.5.2011 asti)	4	12
Jorma Tammenaho, hallituksen varajäsen (3.5.2011 asti)	2	5
Jussi Hintikka, hallituksen varajäsen (31.12.2010 asti)		5
Pekka Kettunen, hallituksen varajäsen (3.5.2011 asti)	2	5
Kari Koivuranta, hallituksen varajäsen (3.5.2011 asti)	2	5
Jukka Mikkonen, hallituksen varajäsen (3.5.2011 asti)	2	5
Juha Laaksonen, hallituksen varajäsen (3.5.2011 asti)	2	5
Timo Rajala, entinen puheenjohtaja (30.6.2010 asti)		9
Minna Korkea-aho, hallituksen varajäsen (1.1. - 3.5.2011)	2	
Jukka Ruusunen, toimitusjohtaja	293	241
Yhtiön palveluksessa toimihenkilöitä tilikauden aikana:		
Henkilöstö keskimäärin	263	260
Henkilöstö vuoden lopussa	266	263

6. SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT, 1 000 €	2011	2010
Liikearvo	6 433	6 433
Muut pitkävaikutteiset menot	6 733	6 409
Rakennukset ja rakennelmat	4 050	3 667
Koneet ja kalusto	32 405	32 537
Voimajohdot	27 827	27 289
Yhteensä*	77 449	76 335
* Sähköverkon poistot (liitetiedot 13 ja 14)	63 821	63 275
7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 €	2011	2010
Vieraat urakat, työsuoritukset ym.	31 808	32 606
Verkkovuokrat	9 603	9 860
Muut vuokratulot	1 935	1 684
Muut kulut	6 796	6 243
Yhteensä	50 142	50 393
8. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT, 1 000 €	2011	2010
Tilintarkastuspalkkiot	32	42
Muut palkkiot	6	46
Yhteensä	38	88
9. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, 1 000 €	2011	2010
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	-1	-56
Osinkotuotot muilta	-212	-4
Korko- ja muut rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	-7 233	-7 714
Korko- ja muut rahoitustuotot muilta	-7 446	-7 774
Korko- ja muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	7	2
Korko- ja muut rahoituskulut muille	31 449	22 010
Yhteensä	24 011	14 238
10. TILINPÄÄTÖSSIIRROT, 1 000 €	2011	2010
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-1 817	39 919

11. TULOVEROT, 1 000 €	2011	2010
Tuloverot tilikaudelta	7 716	2 207
Yhteensä	7 716	2 207
Laskennalliset verovelat ja -saamiset, 1 000 €		
Laskennalliset verosaamiset		
Väliaikaisista eroista	493	494
	493	494
Laskennalliset verovelat		
Väliaikaisista eroista	404	422
Tilinpäätössiirroista	106 463	113 453
	106 867	113 875
Yhteensä	106 373	113 382
12. LIIKEARVO, 1 000 €		
	2011	2010
Hankintameno 1.1.	128 664	128 664
Hankintameno 31.12.	128 664	128 664
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-85 776	-79 343
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-6 433	-6 433
Kirjanpitoarvo 31.12.	36 455	42 888
Kertynyt poistoero 1.1.	-42 888	-49 321
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.		
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	6 433	6 433
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-36 455	-42 888
13. MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT, 1 000 €		
	2011	2010
Hankintameno 1.1.	141 001	136 473
Lisäykset 1.1.-31.12.	21 235	4 622
Vähennykset 1.1.-31.12.		-95
Hankintameno 31.12.	162 236	141 001
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-67 171	-60 798
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.		36
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-6 733	-6 409
Kirjanpitoarvo 31.12.*	88 332	73 829
Kertynyt poistoero 1.1.	-59 326	-61 766
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	-5 542	-4 433
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	6 733	6 873
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-58 135	-59 326
* Sähköverkon nettoinvestoinnit, 1 000 €		
	2011	2010
Kirjanpitoarvo 31.12.	86 763	72 067
Kirjanpitoarvo 1.1.	-72 067	-73 747
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	5 887	5 811
Vähennykset 1.1.-31.12.		59
Yhteensä	20 583	4 189

14. AINEELLISET HYÖDYKKEET, 1 000 €

	2011	2010
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	13 509	11 410
Lisäykset 1.1.–31.12.	162	2 098
Hankintameno 31.12.	13 671	13 509
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	105 946	96 164
Lisäykset 1.1.–31.12.	19 432	9 783
Vähennykset 1.1.–31.12.	-43	
Hankintameno 31.12.	125 336	105 946
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-23 004	-19 337
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	17	
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-4 050	-3 667
Kirjanpitoarvo 31.12.	98 298	82 942
Kertynyt poistoero 1.1.	-9 614	-9 577
Poistoeron lisäys 1.1.–31.12.	-4 373	-3 704
Poistoeron vähennys 1.1.–31.12.	4 062	3 667
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-9 925	-9 614
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	664 281	640 486
Lisäykset 1.1.–31.12.	79 755	23 799
Vähennykset 1.1.–31.12.	-255	-4
Hankintameno 31.12.	743 781	664 281
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-263 013	-230 476
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	127	0
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-32 405	-32 537
Kirjanpitoarvo 31.12.	448 491	401 268
Kertynyt poistoero 1.1.	-104 170	-89 485
Poistoeron lisäys 1.1.–31.12.	-29 028	-47 222
Poistoeron vähennys 1.1.–31.12.	32 509	32 537
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-100 690	-104 170
Voimajohdot		
Hankintameno 1.1.	896 062	869 600
Lisäykset 1.1.–31.12.	92 271	27 130
Vähennykset 1.1.–31.12.		-668
Hankintameno 31.12.	988 334	896 062
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-288 967	-261 908
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.		230
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-27 827	27 289
Kirjanpitoarvo 31.12.	671 540	607 095
Kertynyt poistoero 1.1.	-220 360	-186 290
Poistoeron lisäys 1.1.–31.12.	-36 804	-61 472
Poistoeron vähennys 1.1.–31.12.	27 827	27 402
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-229 337	-220 360

Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	118	118
Hankintameno 31.12.	118	118
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	142 767	69 384
Lisäykset 1.1.–31.12.	224 097	127 274
Vähennykset 1.1.–31.12.	-204 546	-53 890
Hankintameno 31.12.	162 318	142 767
Yhteensä*	1 394 435	1 247 700
* Sähköverkon nettoinvestoinnit, 1 000 €	2011	2010
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 228 861	1 144 803
Kirjanpitoarvo 1.1.	-1 144 803	-1 098 811
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	57 935	57 464
Vähennykset 1.1.–31.12.	154	442
Yhteensä	142 147	103 898
15. SIIJOITUKSET, 1 000 €	2011	2010
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	505	505
Hankintameno 31.12.	505	505
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	6 641	6 641
Hankintameno 31.12.	6 641	6 641
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	913	850
Lisäykset 1.1.–31.12.	222	66
Vähennykset 1.1.–31.12.		-3
Hankintameno 31.12.	1 135	913
Yhteensä	8 281	8 059
16. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 €	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	6 642	5 542
Keskeneräiset työt	65	559
Yhteensä	6 706	6 101

17. SAAMISET OMISTUSYHTEYSRITYKSISSÄ, 1 000 €

	2011	2010
Lyhytaikaiset: Myyntisaamiset	708	3 219
Yhteensä	708	3 219

18. SIIRTOSAAMISET, 1 000 €

	2011	2010
Korot ja muut rahoituserät	21 650	24 043
Myynnin ja ostojen jaksotukset	5 502	4 267
Muut siirtosaamiset	203	205
Yhteensä	27 355	28 515

19. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT, KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET LAINOJEN LIIKKEESEEN LASKEMISESTA, 1 000 €

	2011	2010
Pääoma-alennukset	2 167	2 588

20. RAHAVARAT, 1 000 €

	2011	2010
Sijoitustodistukset	99 206	99 484
Yritystodistukset	102 100	117 984
	201 306	217 468
Rahavarat ja pankkisaamiset	152	1 111
Pantatut tilit	1 302	2 669
	1 454	3 780
Yhteensä	202 760	221 248

21. OMA PÄÄOMA, 1 000 €

	2011	2010
Osakepääoma 1.1.	55 922	55 922
Osakepääoma 31.12.	55 922	55 922
Ylikurssirahasto 1.1.	55 922	55 922
Ylikurssirahasto 31.12.	55 922	55 922
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	7 209	7 711
Osingonjako	-6 711	-6 724
Voitto edellisiltä vuosilta 31.12.	498	987
Tilikauden voitto	22 043	6 222
Oma pääoma 31.12.	134 386	119 054
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	22 541	7 209

Osakemäärä, kpl	Osakesarja A	Osakesarja B	Yhteensä
1.1.2011	2 078	1 247	3 325
31.12.2011	2 078	1 247	3 325

A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kolmella äänellä ja B-sarjan osake yhdellä äänellä. Valittaessa hallituksen jäseniä jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä äänellä.

B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada ennen A-sarjan osakkeita voitonjakoon käytettävissä olevista varoista jäljempänä määritelty vuotuinen osinko. Tämän jälkeen jaetaan vastaava osinko A-sarjan osakkeille. Ellei vuotuista osinkoa voida jakaa osakkeille jonakin vuonna, osakkeet tuottavat oikeuden saada jakamatta jäänyt määrä myöhempinä vuosina voitonjakoon käytettävissä olevista varoista kuitenkin siten, että B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada vuotuinen osinko ja jakamatta jäänyt määrä ennen A-sarjan osakkeita. B-sarjan osakkeilla ei ole oikeutta saada muuta osinkoa

Yhtiökokous päättää osingon maksusta.

B-sarjan osakkeen osingon määrittely: vuotuinen osingon määrä lasketaan kalenterivuositain siten, että osakkeen merkintähinta, lisätynä mahdollisissa osakepääoman korotuksissa maksetuilla määrillä ja vähennettynä mahdollisilla oman pääoman palautuksina maksetuilla määrillä, kerrotaan osinkoprosentilla kuitenkin niin, että minimiosinko on 6 %. Osinkoprosentin määrittelyn perusteena käytetään Saksan valtion 30 vuoden obligaation tuottoa.

Vuoden 2011 B-sarjan osakkeen osinkoehdotus on määritelty 6,0 %:n mukaan.

Vähemmistöosuuksia ei ole.

22. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ, 1 000 €	2011	2010
Kertynyt poistoero suunnitelman mukaisista ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotuksesta	434 542	436 359

23. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT, 1 000 €

				2011	2010
Kansainväliset:					
		Eräpäivä	Korko		
EUR	10 000	16.03.2011	3,625 %		10 000
EUR	25 000	23.03.2011	vaihtuvakorkoinen		25 000
EUR	15 000	24.03.2011	vaihtuvakorkoinen		15 000
EUR	20 000	07.04.2011	vaihtuvakorkoinen		20 000
EUR	25 000	16.03.2012	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	25 000	12.04.2012	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	10 000	16.04.2013	vaihtuvakorkoinen	10 000	10 000
EUR	20 000	28.04.2013	vaihtuvakorkoinen	20 000	20 000
EUR	20 000	15.10.2013	4,30 %	20 000	20 000
EUR	24 000	02.07.2014	vaihtuvakorkoinen	24 000	24 000
EUR	18 000	11.11.2014	vaihtuvakorkoinen	18 000	18 000
EUR	8 000	11.11.2014	vaihtuvakorkoinen	8 000	8 000
EUR	10 000	20.11.2014	3,26 %	10 000	10 000
EUR	20 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	20 000	20 000
EUR	25 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	30 000	15.06.2017	3,07 %	30 000	30 000
				235 000	305 000
FIM	160 000	19.08.2013	5,20 %	26 910	26 910
				26 910	26 910
JPY	3 000 000	05.07.2011	1,31 % *		28 200
JPY	3 000 000	25.07.2012	1,3575 % **	25 400	25 400
JPY	3 000 000	20.04.2015	1,45 %	21 563	21 563
JPY	500 000	22.06.2017	1,28 %	4 507	4 507
				51 470	79 670
CHF	39 000	22.05.2012	2,475 %	25 000	25 000
				25 000	25 000
NOK	170 000	19.11.2014	4,68 %	20 166	20 166
NOK	200 000	17.10.2016	5,15 %	24 620	24 620
NOK	200 000	11.04.2017	5,16 %	24 620	24 620
NOK	200 000	10.11.2017	5,12 %	23 725	23 725
NOK	200 000	12.11.2019	5,37 %	23 725	23 725
				116 856	116 856
SEK	225 000	03.04.2012	vaihtuvakorkoinen	24 194	24 194
SEK	225 000	11.04.2012	vaihtuvakorkoinen	24 142	24 142
SEK	100 000	21.03.2013	vaihtuvakorkoinen	10 560	10 560
SEK	200 000	03.04.2013	3,70 %	21 305	21 305
SEK	175 000	04.04.2014	4,30 %	18 811	18 811
SEK	300 000	15.06.2015	3,195 %	31 168	31 168
SEK	100 000	17.06.2015	3,10 %	10 417	10 417
SEK	220 000	01.12.2015	korkorakennelma	24 336	24 336
SEK	100 000	15.01.2016	3,297 %	10 390	10 390
SEK	500 000	18.10.2016	vaihtuvakorkoinen	54 900	
SEK	500 000	18.10.2016	3,50 %	54 900	
				285 122	175 321

Joukkovelkakirjalainat, pitkäaikaiset yhteensä	591 622	630 557
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset yhteensä	148 736	98 200
Yhteensä	740 358	728 757

* Takaisinmaksuoikeus 5.7.2004, ei käytetty

** Takaisinmaksuoikeus 25.7.2006, ei käytetty

24. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PIDEMMÄN AJAN KULUTTUA, 1 000 €	2011	2010
Joukkovelkakirjalainat	151 577	186 586
Lainat rahoituslaitoksilta	172 866	173 576
Yhteensä	324 443	360 162

25. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE, 1 000 €	2011	2010
Lyhytaikaiset:		
Muut velat	460	586
Yhteensä	460	586

26. VELAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSILLE, 1 000 €	2011	2010
Lyhytaikaiset:		
Ostovelat	120	324
Yhteensä	120	324

27. MUUT VELAT, 1 000 €	2011	2010
Lyhytaikaiset:		
Muut lainat / Yritystodistukset (kansainväliset ja kotimaiset)	207 405	94 559
Arvonlisäverovelat	2 481	3 051
Sähköverovelka	1 507	616
Muut velat	485	598
Yhteensä	211 879	98 824

28. SIIRTOVELAT, 1 000 €	2011	2010
Lyhytaikaiset:		
Korot ja muut rahoituserät	13 136	12 658
Palkat ja henkilösivukulut	3 351	4 409
Myyntin ja ostojen jaksotukset	11 517	22 032
Yhteensä	28 005	39 100

29. PAKOLLISET VARAUKSET, 1 000 €	2011	2010
Kreosootti- ja suolakyllästeiset puupylväät, hävittämiskustannukset	1 897	1 898
Yhteensä	1 897	1 898

30. VAKUUEDET JA VASTUUSITOUMUKSET, 1 000 €	2011	2010
Vuokravastuut		
Tulevan vuoden maksut	1 999	2 038
Myöhemmin	24 096	25 667
	26 095	27 706
Annetut pantit		
Tilipanttaus, kiinteistövuokrasopimuksen vakuudeksi	47	46
Tilipanttaus, tulliluoton vakuudeksi	150	150
Tilipanttaus, sähkön pörssikaupan vakuudeksi	127	1 878
	323	2 074
Muut taloudelliset vastuut		
Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus	1 700	1 700
Luotonvarausprovisio ja sitoutumispalkkio:		
Tuleva vuosi	401	120
Myöhemmin	1 584	89
	3 685	1 908

31. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT, 1 000 €	2011	2010
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	77 449	76 335
Poistoeron muutos	-1 817	39 919
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot (-/+)	104	-404
Muut		-39
Yhteensä	75 736	115 810

32. OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Vireillä ei ole toimintaan oleellisesti vaikuttavia oikeudenkäyntejä eikä viranomaismenettelyjä. Johtoalueiden hankintaan liittyvissä lupamenettelyissä valitetaan usein eri oikeusasteisiin. Yhtiön johdon arvion mukaan ei ole edellä mainittuihin lupamenettelyihin tai muihinkaan liiketoiminnan osa-alueisiin liittyen vireillä sellaisia oikeudenkäyntejä, joiden lopputulokset vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan. Markkinaoikeus teki päätöksen joulukuussa 2008 liittyen Fingridin valitukseen koskien Energiamarkkinaviraston päätöstä 13.12.2007, "Verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalveluista perittävien maksujen määrittämistä koskevien menetelmien vahvistaminen 1.1.2008 alkavalle ja 31.12.2011 päättyvälle valvontajaksolle". Markkinaoikeus muutti osittain Energiamarkkinaviraston päätöstä Fingridin valituksen mukaisesti. Energiamarkkinavirasto on puolestaan valittanut markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus hyväksyi osittain EMV:n valituksen.

Fingrid on valittanut markkinaoikeuteen Energiamarkkinaviraston päätöksestä 23.11.2011 Dnro 831/430/2011 - Verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevien menetelmien vahvistaminen 1.1.2012 alkavalle ja 31.12.2015 päättyvälle valvontajaksolle.

33. SÄHKÖMARKKINALAIN MUKAINEN LIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

Tase- ja säätösähkö

Jokainen sähkömarkkinatoimija on velvollinen huolehtimaan sähkötaseensa tasapainottamisesta joko sopimalla siitä Fingridin kanssa tai jonkun muun toimijan kanssa. Fingrid ostaa ja myy tasesähköä tasapainottaakseen sähkömarkkinatoimijan (tasevastaavan) tunnittaisen sähkötaseen. Tasesähkökauppa ja tasesähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen, jonka ehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Fingrid huolehtii maan hetkellisen tehotasapainon ylläpidosta ostamalla ja myymällä säätösähköä Suomessa. Tasevastaavat voivat osallistua pohjoismaiseen säätösähkömarkkinaan jättämällä tarjouksia käytössään olevasta kapasiteetista. Säätösähkömarkkinoille osallistumisen ehdot ja säätösähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen.

Tasevastuun hoito

Energiamarkkinaviraston päätöksen mukaan Fingrid Oyj:n tulee eriyttää valtakunnallisen tasevastuun hoitoon liittyvä toiminta muusta liiketoiminnasta sähkömarkkinalain 7 luvun mukaisesti.

Tasevastuuyksikön tuloslaskelman eriyttäminen on toteutettu sisäisen laskennan avulla seuraavasti:

Tuotot	suoraan
Erilliskustannukset	suoraan
Tuotannolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Hallinnolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Poistot	aiheuttamisperiaatteella Fingrid Oyj:n poistokäytännön mukaan
Rahoitustuotot ja -kulut	laskennallisen velan perusteella
Tuloverot	laskennallisesti tuloksesta

Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin vuoden 2011 aikana oli 16 (16). Liikevoitto oli -1,5 % (1,8 %) liikevaihdosta.

TASEVASTUUN HOITO, ERIYTETTY TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2011 1 000 €	1.1.-31.12.2010 1 000 €
LIKEVAIHTO*	154 927	167 073
Liiketoiminnan muut tuotot	12	
Materiaalit ja palvelut*	-153 735	-160 913
Henkilöstökulut	-1 388	-1 202
Poistot ja arvonalentumiset	-733	-943
Liiketoiminnan muut kulut	-1 477	-1 000
LIKEVOITTO	-2 393	3 015
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-2 393	3 015
Tilinpäätössiirrot	43	173
Tuloverot		-829
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-2 350	2 359

* Liikevaihto sisältää tasesähkön myyntiä 8,5 (6,5) miljoonaa euroa sekä materiaalit ja palvelut sisältävät ostoja 8,0 (6,8) miljoonaa euroa tasevastaava Fingrid Oyj:lle.

TASEVASTUUN HOITO, ERIYTETTY TASE

VASTAAVAA	31.12.2011 1 000 €	31.12.2010 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	232	630
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	463	673
	463	673
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	695	1 303
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 654	4 480
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	4 307	
Muut saamiset	770	7 958
	13 731	12 438
Rahat ja pankkisaamiset	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 732	12 439
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 427	13 741
VASTATTAVAA	31.12.2011 1 000 €	31.12.2010 1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	32	32
Ylikurssirahasto	286	286
Edellisten tilikausien voitto	13 697	11 338
Tilikauden voitto	-2 350	2 359
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	11 665	14 015
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	-506	-463

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille	3 268	
Muut velat		190
	3 268	190
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 268	190
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 427	13 741

Kantaverkkotoiminta

Kantaverkkotoimintaan on katsottu kuuluvan Fingrid Oyj:n koko liiketoiminta, mukaan luettuna järjestelmävastuu, joka sisältää tasevastuun.

Edellä mainitulla perusteella Fingrid Oyj:n tilinpäätös vastaa kantaverkkotoiminnan tilinpäätöstä.

34. SÄHKÖVERKKOTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

	2011	2010
Sähköverkkotoiminnan sijoitetun pääoman tuotto, %	3,8	4,8

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä + korko- ja muut rahoituskulut + sähköverkon leasingmaksujen ja vuokrien korko-osuudet}}{\text{taseen loppusumma - korottomat velat + sähköverkkoon liittyvät leasing- ja vuokravastuut (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$$

35. PÄÄSTÖOIKEUDET

Fingridille myönnettiin päästöoikeuksia vuosille 2008–2012 yhteensä 126,3 tuhatta tonnia, josta Olkiluodon voimalaitoksen osuus 112,3 tuhatta tonnia. Pääsääntöisesti Fingridillä on 31.12. hallussaan vähintään vuotuisia CO₂-päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia.

	2011	2010
	tCO ₂	tCO ₂
Vastikkeetta saadut oikeudet	25 261	25 261
Päästö määrät, Olkiluoto	526	674
Päästö määrät, muut voimalaitokset yhteensä	1 908	2 218
Päästöoikeuksien myynnit		9 000

3. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 16. helmikuuta 2012

Helena Walldén
puheenjohtaja

Arto Lepistö
varapuheenjohtaja

Elina Engman

Timo Kärkkäinen

Esko Raunio

Jukka Ruusunen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 17. helmikuuta 2012

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Tuomala, KHT

Tilintarkastuskertomus

Fingrid Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Fingrid Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitalinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitalinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovelletujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 17. päivänä helmikuuta 2012

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Tuomala
KHT

PÖRSSITIEDOTTEET 2011

23. joulukuuta 2011

Fingridin taloudelliset tiedotteet 2012

14. joulukuuta 2011

Moody's vahvistaa Fingrid Oyj:n A1/P-1 luottoluokitukset. Näkymä muuttui vakaaksi.

13. joulukuuta 2011

Standard & Poor's Rating Services on julkaissut tutkimusraportin Fingrid Oyj:stä

9. joulukuuta 2011

Fingridin luottoluokitukset asetettiin negatiiviseen tarkkailuun (CreditWatch Negative) Suomen valtion negatiivisen tarkkailun johdosta

27. lokakuuta 2011

Fingrid konsernin osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2011

25. lokakuuta 2011

Standard & Poor'sin pitkäaikainen luokitus Fingridille on AA-

21. lokakuuta 2011

Fitch Ratings alensi Fingridin pitkäaikaisen luottoluokituksen A+ tasolle, tulevaisuuden näkymä vakaa

7. syyskuuta 2011

Fingrid korottaa kantaverkkomaksuja

19. elokuuta 2011

Fingrid konsernin osavuosisikatsaus 1.1.–30.6.2011

14. heinäkuuta 2011

Fitch Ratings vahvisti Fingridin luottoluokituksen

23. kesäkuuta 2011

Fitch Ratings päivitti Fingridin luottoluokituksen

4. toukokuuta 2011

Fingrid konsernin osavuosisikatsaus 1.1.–31.3.2011

3. toukokuuta 2011

Helena Walldén Fingrid Oyj:n hallituksen puheenjohtajaksi

20. huhtikuuta 2011

Standard & Poor's päivitti Fingridin luottoluokitukset

19. huhtikuuta 2011

Fingridille 250 miljoonan euron valmiusluotto

19. huhtikuuta 2011

Fingridin omistusjärjestelyt saatu päätökseen

16. helmikuuta 2011

Muutokset Fingridin taloudelliset tiedotteet 2011 aikatauluihin

16. helmikuuta 2011

Fingrid konsernin toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2010: Tulos parani merkittävästi ja investoinnit jatkuivat korkealla tasolla

14. helmikuuta 2011

Moody's päivitti Fingridin luottoluokituksen

28. tammikuuta 2011

Fingridin luottoluokitukset asetettiin positiiviseen tarkkailuun (CreditWatch Positive) mahdollisen Suomen valtion omistuksen lisääntymisen johdosta

26. tammikuuta 2011

Kantaverkkoyhtiö Fingridin omistusjärjestelyt etenevät

Fingrid konserni julkaisee 2012 seuraavat taloudelliset tiedotteet:

- 21.2.2012 tilinpäätös vuodelta 2011
- 27.4.2012 osavuosisikatsaus tammi–maaliskuulta 2012
- 24.8.2012 osavuosisikatsaus tammi–kesäkuulta 2012
- 25.10.2012 osavuosisikatsaus tammi–syyskuulta 2012

Varsinainen yhtiökokous pidetään 22.3.2012 klo 10.

Graafinen suunnittelu ja taitto:
Mainos- ja viestintätoimisto BBO Oy

Valokuvat:
Fingrid Oyj, Juhani Eskelinen, Jonna Monola,
Utte Ekholm, Egert Kamerik, Rodeo, Vastavalo,
Future Image Bank, Istock

Paino:
Lönnberg Painot Oy 2012

Paperit:
Galerie Art Matt 250 g/m²
Galerie Art Matt 130 g/m²

Fingrid välittää. Varmasti.